ಪ್ರಹಾರ

ಲ್ಯಾಂಗಸ್ಟನ್ ಹ್ಯೂಸ್

ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಲಾ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಬೆಂಗಳೂರು

KBK

ಪ್ರಹಾರ

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಹರಟೆಗಳು

LOKA SHIKSHANA MALA, HUBLI

Editor :
R. R. Diwakar

First Edition 1965
(3000 Copies)

Price : Re. 1 = 50

PRAHAR

Author : P. Venkatramanacharya
(Langoolacharya)

Printer and Publisher
Shri V. Y. Jathar, B. Sc.
Samyukta Karnatak Press, Koppikar Road, Hubli.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ೭-೮-೧೯೫೦ ರಂದು 'ಕರ್ಮವೀರ' ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ' ಓದುಗರೊಡನೆ ಹರಟೆ ' ಎಂಬ ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗೆ 'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗತೊಡಗಿದವು; ಈಗಲೂ ಆಗುತಿವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯುತಿರುವವರು ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕವಿಭಾಗ ದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಾಡಿಗಾರು ವೆಂಕಟರಮಣಾಚಾರ್ಯರು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಘುವಾಗಿ ಹರಟುವ ಈ ಲೇಖಗಳು ಕೆಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜನಪ್ರಿಯವಾದವು. ಅನಂತರ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಹೀಗೆಯೆ ಹಲವು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲೆಹಾಕಿ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಓದುಗರಿಂದ ಹಲ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರುತಿದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವು ಅಂಶತಃ ಪೂರೈಸುವದು.

'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ'ರ ಹರಟೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪ. 'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ'ರ ಹರಟೆಗಳು ವಿಮರ್ಶಕರು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲ. ಅವು ಮೊನಚಾದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ದಿಂದ, ವಿಶಾಲವಾದ ಲೋಕಾನುಭವದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ನಾವು ಸ್ವೀಕೃತವೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ರೂಢಿ ನಡಾವಳಿಗಳಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರಹಾರ ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ದೋಷ, ಟೊಳ್ಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಲೋಕದ ಡೊಂಕು ಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಕ್ಷುಣ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಕ ಹೀಗಿದ್ದರೇನೇ ಅದು ಲೋಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನವರು ಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಯಾರನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಂಗ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡು ವರೋ ಅವರು ಕೂಡ ಕುಪಿತರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ' ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ'ರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುದರೊಡನೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೂ ನಗುತ್ತಾರೆ !

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಗ್ರಹವು ಜನರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದೀತೆಂದು ನಂಬಿ ' ಪ್ರಹಾರ ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆತರೆ ಅವರು ಈ ವರೆಗೆ ಬರೆದ ಸುಮಾರು ಏಳು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹರಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನ್ನು ಆಯ್ದು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಾಹಸ ವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುವದು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೭-೮-೧೯೬೫

ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ
ಸಂಚಾಲಕರು
ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಲಾ

ಪರಿವಿಡಿ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ	...	೧
ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಿವೇಕವಿರಲಿ	...	೧೧
ಕೊಡೆಯೆಂಬರ್ ಆತಪತ್ರವನ್	...	೧೫
ಸೀರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ	...	೨೧
ಶಬ್ದಚ್ಛಟ ಎಂಬ ರೋಗ	...	೨೬
ಹೆಸರಿನಿಂದೇನು ?	...	೩೪
ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡ್	...	೩೮
ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು	...	೪೮
ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದರ್ಶನಂ	...	೫೫
ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ್ದು	...	೬೪
ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಿ	...	೬೯
ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು		೭೭
ನಾ ಕಂಡ ಕತ್ತೆ	...	೮೨
ದೀಪಾವಳಿ ಕಥಾಶ್ರವಣಂ	...	೮೮
ಜಲಚಿಕಿತ್ಸಾಪ್ರವೀಣ, ಗೌಳಿಗ	...	೯೪
ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗಾಗಿ ಪಂಚಶೀಲ ಕೈಪಿಡಿ	...	೧೦೦
ಭವಿಷ್ಯ ವಿಕ್ಷೇಪಣಂ	...	೧೦೪
ಸಂಘಂ ಶರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ	...	೧೦೮
ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಮದುವೆ ಬೇಕು	...	೧೧೩
ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಿವೃತ್ತಿ	...	೧೧೬
ಬ್ರಹ್ಮ “ಹೂ” ಎಂದ	...	೧೨೩

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ

I . . . . . .

ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಇಡಬಹುದಾದ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ "ಗಣಪತಿ ವಿಲಾಸ" ಅಥವಾ ನೀವು ಪ್ರಾಸಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರೆ " ವಿನಾಯಕ ವಿಲಾಸ " ಕ್ಕಿಂತ ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದು ಬೇರೊಂದು ಸಿಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸ, ಸರಸ್ವತೀ ನಿವಾಸ, ಕೃಷ್ಣ ನಿಕೇತನ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪದ ಹೆಸರೆಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸ. ನನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಮಾಲಿಕನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಈ ವಿಲಾಸದ ಉದ್ದೇಶವೆಂಬ ನೆನವರಿಕೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾನೆಂದೂ ಆ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿಲ್ಲ--ಬಿಲ್ಲು ತೀರಿಸುವ ಮಹಾನುಭಾವರು ಇತರರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು. ಗಣಪತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಾವುದೂ ಅಪ್ರಿಯ ಛಾಯೆ ಇಲ್ಲ. ಉಂಡು ತಿಂದು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದಿರುವ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸುಖಜೀವನದ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮೂವತ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ದೇಹಸೌಂದರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯನಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕುರೂಪ ಅಡ್ಡಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಒಂದು ಮಿತಿಯ ವರೆಗೆ ವಿಕರಾಳ ರೂಪ ನಿಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಕೊಬ್ಬಿದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಗಣಪತಿ ತನ್ನ ರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅತೃಪ್ತನಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ ಅವನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಗುಟ್ಟು. ಕುರೂಪಿಯಾಗಿರುವುದು ಪಾಪವಲ್ಲ, ಕುರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದೇನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹಳಹಳಿಸುವುದು ಪಾಪ.

ಗಣಪತಿ ಉಂಟಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ತಮಾಷೆಗಳು ಉಂಟಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ಯಾರಿಗೋ ಮಾಡಲು ಏನೂ ಕೆಲಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬೇಸರಿಕೆ ಬಂದಿದೆ—ತಕೋ ಏನಾದರೊಂದು ವಿಕಲ್ಪ! ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ತಲೆಬೇಸರಿಕೆ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅರಸಲು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಗಂಡ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ; ಅದೂ ಹೆಂಡತಿ ತರುಣಿಯಾಗಿರುವಾಗ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದೆಂದರೆ ತೀರ ಲೋಕವಿರುದ್ಧ.

ಆದರೆ ಶಿವನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತರ ಕಾಟ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೋ ವಿಪರೀತ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದರಿಂದ ತಾನೇ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತ, ತಿರುಗಾಡುವ ಅವನಿಗೆ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಂಗಡ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಆ ದಿನ, ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಬೇಸರವನ್ನು ತಾಳಿದವಳಾದ ಲೋಕಮಾತೆಯು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಲು ತನ್ನ ಮೈಯ ಬೆವರು ಬೆರೆತ ಕಲ್ಮಷವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲೆಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಳು. ಒಂದು ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಣ್ಣು ಪಾರ್ವತಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ನಿವಾಸವು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿತ್ತೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ಅತಿರೇಕ ಚಳಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ನಿತ್ಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಅಂತೂ ಬೊಂಬೆ ತಯಾರಾಯಿತು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯ ಆ ಬೊಂಬೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಬಲು ಮುದ್ದಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಯಾವ ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ತಾನೇ ತನ್ನ ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ! ಆದರೂ ಈ

ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಾದರೂ ಶಿವನು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕಥೆ ಹಾಗೆಯೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೊ. ಆತ ಮರಳಲಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಸುತ್ತೂ

ಕಡೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಕೋಲ್ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂತು. ಈ ಬೊಂಬೆಗೆ ಜೀವವಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಅವಳು ಬೊಂಬೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉಸಿರನ್ನು ಊದಿದಳು. ಅದು ನಿಜವಾದ ಹುಡುಗನಾಗಿಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವಳ ಉತ್ಸಾಹ ಕೇಳಬೇಕೆ! . .

ಆ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಯಾಕೋ ಏನೋ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಲವಲವಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಜೀವಂತ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಸ್ನಾನದ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, "ಯಾರನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಬಿಡಬೇಡ" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಮುಂದೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಂಜನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಳು. ಒಳಗಿಂದ ಅಗಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ? ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಗಳಿ ಮುರಿದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಎಷ್ಟು ನೆನಪು ಕೊಟ್ಟರೂ ಶಿವನು ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸ್ವಾನುಭವದ ಅಳತೆ ಕೋಲಿನಿಂದ ನಾನು ಊಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬರಿ ಊಹೆ. ಮಾನವರ ಅಳತೆಕೋಲಿನಿಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾ ಬಲ್ಲೆ.

ಪಾರ್ವತಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಶಿವ ಮಹಾರಾಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಹೊರಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಮರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ವಿರಹದ ನೆನಪು ಬಂದು ಹೊಸಲು ದಾಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸಕಲ ಪ್ರೇಮದ ಸ್ಟಾಕನ್ನೂ ತೀರಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಳ್ಳಮನಸಿನ ಗಂಡಂದಿರ ಹಾಗೆ ಶಿವನೂ ಒಳಹೊಕ್ಕೊಡನೆ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಧಾವಿಸಿದ. ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕಂಡು ಸಮನಿಮುಗಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಹೊಸ ಮುಖ ಯಾರು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶಿವ ಭಲೇ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. "ಏ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೋ ಪಾರ್ವತಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಹುಡುಗ ಬಲು ಘಾಟಿ. ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬೆರಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ. ಈ ಸನ್ನೆ ಭಾಷೆ ಶಿವನಿಗೆ ಮನಸಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಿವ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸೀದಾ ದೇವರು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯಾವಿತನ ಅವನಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದ್ಯ ಅವನ ಚಿತ್ತ ಪಾರ್ವತಿಯ ಕಡೆಗೆ ವೇಧಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಆತ ಈ ಹುಡುಗನ ವಕ್ರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮ

ನಿಸದೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಿಕ್ಕೇ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದ. ಹುಡುಗನಿಗೆ ಈತ ಪಾರ್ವತಿಯ ಗಂಡ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸುಮ್ಮ ನಿರುತ್ತಿದ್ದನೋ ಏನೊ. ಆದರೆ ಶಿವನನ್ನು ಆತ ನೋಡುವುದು ಅದೇ ಮೊದಲು. ಈ ಅಜ್ಞಾತಪುರುಷನ ದುಡುಕನ್ನು ಕಂಡು ಕೆರಳಿದ ಆತ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಡ್ಡ ನಿಂತು "ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲ'' ಎಂದ.

ಶಿವ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡುವ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮುಂದಾಗಲಿದ್ದ ದುರಂತ ತಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅಹೇತುಕ ಲೋಪ, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅತಿರೇಕ—ದುರಂತಗಳ ರಚನೆಗೆ ಇವೇ ಅಲ್ಲವೆ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ? ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು, ತಾನು ಹೋಗುವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕಾರಣ ವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಶಿವನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಶಿವನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿರ-ಲಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಶಿವ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮ ಮಾತ್ರ ತುಸು ದುಡುಕಿನದಾ ಯಿತೆಂದು ನನ್ನೆಣಿಕೆ, ಅವನು ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲವನ್ನು ಎಳೆದು ಹುಡುಗನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಏಟಿಗೆ ಅವನ ರುಂಡ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಅದೇ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪಾರ್ವತಿ ಶುಚಿಸ್ನಾತಳಾಗಿ ಬಚ್ಚಲ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಹೊರಬಂದಳು. ಗಂಡನ ಉಗ್ರಾವತಾರ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಬೊಂಬೆಮಗನ ಕಬಂಧಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಹುಡುಗನ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಗೋಳಾಡ ತೊಡಗಿರಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಜರುಗಿ ತೆಂದೂ ತರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ:

ಪಾರ್ವತಿ : ಅಯ್ಯೋ. ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಂದೇಬಿಟ್ಟಿರಾ? ಏನು ಕಟುಕರಪ್ಪಾ ನೀವು !

ಶಿವ : (ರಮಿಸುವ ದನಿಯಿಂದ) ಅಲ್ಲೇ, ನನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು ಅಂತ . . . . ?

ಪಾರ್ವತಿ : (ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಳುತ್ತ) ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿದೀತು ಪಾಪ ! ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಹಿತ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಳೋ ಸತ್ತಿದ್ದಾಳೊ ಅಂತ ಬಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ . . . .

ಶಿವ: ಅಲ್ಲೇ, ಪಾಪ, ಯಾರೋ ಭಕ್ತ ಬಹಳ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡತಾ ಇದ್ದ. ಅವನ ಪೂಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಂತ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡ . . . .

ಪಾರ್ವತಿ : ಹೌದು ಹೌದು, ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡು ಭಕ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಡೆ ಬರೋ ಗರಜಿ ಆದರೂ ಏನು ? ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಬೂದಿಬಾವಾ. ನಾನೇ ಮೂರ್ಖಳು, ನೀವೇ ಗತಿ ಅಂತ ನಂಬಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ತಿಳೀತು, ಮೊದಲಿನವಳು ಯಾಕೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾರಿಕೊಂಡಳು ಅಂತ. . . .

ಶಿವನಿಗೆ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಎತ್ತಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಪೂರಾ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. (ಎರಡನೇ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೇ). ಅಲ್ಲದೆ ಮಳೆಗಾಲ, ಚಳಿಗಾಲ ನೋಡದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಿರಾಹಾರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿಸಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೋಯಿಸಿದ್ದು ತನ್ನ ತಪ್ಪು ಅಂತಲೂ ಅವನ ಒಳ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗನನ್ನು ಪುನಃ ಇಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಶಿವನಿಗೆ ಏಳೂಹನ್ನೊಂದೂ ಆಯಿತು. ಮುಂದೇನಾಯಿತೆಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆಹಾಕಿ ಮಲಗಿದವರ ತಲೆಕಡಿದು ತಾ ಎಂದು ಶಿವ ತನ್ನ ಬಂಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದ; ಆತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗಿದವರನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಆನೆ ಹಾಗೆ ಮಲಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ತಂದ; ಅದನ್ನು ಹುಡುಗನ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ತಗಲಿಸಿ ಶಿವ ಪುನಃ ಜೀವಕಳೆ ಊದಿದ; ಇತ್ಯಾದಿ.

ತನ್ನ ಮಾನವಾಕೃತಿಯ ಮಗುವಿಗೆ ಆನೆಯ ತಲೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ

ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆನೆ ತಲೆಯುವನಾದರೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅವಳು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಎಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇದು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅವನದೇ ಕಳಚಿದ ರುಂಡವನ್ನು ಹಚ್ಚಲು ಏನು ಆತಂಕವಿತ್ತು? ಆ ರುಂಡ ಏನಾಯಿತು? ಆನೆಯ ರುಂಡವನ್ನೇಕೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು? ನನ್ನ ಆರು ವರ್ಷದ ಮಗಳು ಗಣಪತಿಯ ಕಥೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ವರೆಗೆ ನನಗೂ ಅವು ಹೊಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನೆಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಹಳ ಸರಳವಾದ ವಿಷಯಗಳೇ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ! ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೋ ಏನೊ.

ಸೊಂಡಿ ಆಡಿಸುತ್ತ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹಗಲೆಲ್ಲ ಓಡಾಡುವ ಈ ಕಿಡಿಗೇಡಿ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಹೀಗೇ ಬಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ, ಬೇಗನೆ ಅವನನ್ನು "ಗಣಪತಿ"ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶಿವನು ಅವನ ಉಪಟಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಈ "ಗಣಪತಿ" ಎಂದರೆ ಏನು ? ಎಂದು ಪಂಡಿತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಿಳಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವನು ಪರಿವಾರಗಣಗಳಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಒಡೆಯನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಣರಾಜ್ಯಗಳು, ಅಂದರೆ ನಾವೀಗ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವಲ್ಲ ಅಂಥ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದ ವೆಂದೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇವನನ್ನು ಗವರ್ನರನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ಶಿವನು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪದ್ರವಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಗವರ್ನರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಪಾರಾಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಆಗಲೂ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಆದರೆ ವಿಘ್ನರಾಜ, ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ ಮೊದಲಾದ ಅವನ ಅಭಿಧಾನ

ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬೇರೆಯೇ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನನ್ನು ನಾಯಕ ಎನ್ನದೆ ವಿನಾಯಕ ಎಂದುದರಿಂದ ಅವನು ಸ್ವತಃ ನಾಯಕನಾಗಿರದೆ ನಾಯಕನ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಬಲ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸ್ವತಃ ನಾಯಕನಾಗಿರದೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಬಲ್ಲವರು ಯಾರು? ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗ–ಪಟೇಲನಿಗೆ ಅವನು ವಿ-ನಾಯಕ, ಕಲೆಕ್ಟರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಡ್–ಮುನಶಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವಿ-ನಾಯಕರು. ಅವರನ್ನು ಪ್ರಥಮತಃ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸದೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಒಂದಂಗುಲ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸದು.

ಗಣಪತಿಯು ಇಂಥ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಶಾನುಭೋಗನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಬಲು ವೇಗವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಸ ಋಷಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮಹಾಭಾರತ ಬರೆಯಲು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡನು. ಪಾಂಡವರು ಅವನಿಗೆ ಅಗ್ರ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದೂ ಕೌರವನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲೆಂದೂ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವನು ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ವ್ಯಾಸರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬರಯದೆ ಕೌರವನ ಪಕ್ಷದ ಒಳ್ಳೇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ಪಾಂಡವರದನ್ನು ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ ಬರೆದಿರಲು ಸಾಕು.

ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಶಾನುಭೋಗನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುವ ಮೊದಲು ಶಿವನು ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಹಿರಿ ಮಗ ಷಣ್ಮುಖನೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತೆಯೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಷಣ್ಮುಖ ಅದರಲ್ಲಿ ತೀರ ಕೀಳ್ತರದಿಂದ ಸೋತುಹೋದ. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹೀಗೊಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ: "ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಥಮತಃ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುತ್ತುಹಾಕಿ ಬರುವಿರೋ ಅವರನ್ನು ಶಾನಭೋಗನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ." ಷಣ್ಮುಖ ಒಡನೆ ಹೊರಟು ರಭಸದಿಂದ ಲೋಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾದ. ಗಣಪತಿ ಅಣ್ಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಬಳಿಕ ಶಿವನಿಗೊಂದು ಸುತ್ತು ಹಾಕಿ, "ನಾನೇ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಡು ನನಗೆ ನೌಕರಿ" ಎಂದ. "ಅದು ಹೇಗೊ?" ಎಂದು ಶಿವ ಕೇಳಿದರೆ, "ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ

ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದೆಯಂತಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಸುತ್ತು ಬಂದರೆ ಲೋಕ ಸುತ್ತಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲ" ಎಂದ ಗಣಪತಿ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತ. ಷಣ್ಮುಖ ಲೋಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮುಗಿಸಿ ಮರಳಿದಾಗ ಗಣಪತಿ ಶಾನುಭೋಗನಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಸಂದಿತ್ತು.

ಇಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಾನುಭೋಗರಾದವರಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ನೀವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಾಹೇಬನೊಬ್ಬನನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿದ ಹಿಂದೂ ಶಾನುಭೋಗನ ಕಥೆ ? ಸಾಹೇಬ ಶಾನುಭೋಗನ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಒಂದು ವರ್ತುಲವನ್ನು ಬರೆದು ಇದನ್ನು ಅಳಿಸದೇ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಓಹೋ ! ಎಂದು ಶಾನುಭೋಗ ಆ ವರ್ತುಲದ ಸುತ್ತ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದುಂಡು ಸುತ್ತಿ ಈಗ ಮೊದಲಿನದು ಚಿಕ್ಕದಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದನಂತೆ !

ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗನಾದ ಗಣಪತಿಗೆ ತ್ರಿಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಥಮ ಪೂಜೆ ಸಿಗಲು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಡಮಾಡಿದವರ ಆಸ್ತಿಗಳು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ರಾವಣನ ರಾಜ್ಯ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ ಅಂತೆ. ಗಣಪತಿ ಒಮ್ಮೆ ಬರೆದನೆಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಮೂಲು ಬರತೊಡಗಿದಂತೆ ಗಣಪತಿಗೆ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಮೋಹ ಹೆಚ್ಚಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಅವನ ತಲೆ ಆನೆಯದಾಗಿದ್ದುದೂ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಕುಳಿತು ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಿಹಿ ತಿನ್ನುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಹಳ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕು. ಅವನ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಪೂಜಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಗಣಪತಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಶೀಲ; ಎಲ್ಲ ಶಾನುಭೋಗರಂತೆ ಅವನೂ ಪ್ರೀ(ಭೀ)ತಿಯಿಂದ ಜನ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಒಲ್ಲೆನೆಂಬ ಕಲ್ಪನ ಮಾಡಲಾರದ ಉದಾರಿ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದಿನವೇ ಅವನು ತನ್ನ ಇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾರದಿಂದ ಮುಂಭಾರವಾಗಿ ಬಿದ್ದದ್ದು. ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಯಾವುದೋ ಹರಿತವಾದ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಹರಿದು ಹೋಯಿತು. ಈ ಘಟನೆಯು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪ ಬಂದದ್ದು

ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಗಣಪತಿಯು ಒಂದು ದಾಡೆ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.

ಗಣಪತಿ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಇದೊಂದೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ತನ್ನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಮುರಿದು ತನ್ನ ಶತ್ರುವನ್ನು ಹೊಡೆಯ ಹೋಗುವುದು ಯಾವ ಶಾನುಭೋಗನಿಗೂ ಶೋಭಿಸುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅವನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯೆಲ್ಲ ಇತರರ ಹಲ್ಲು ಕೀಳಿಸಿ ತಾನು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮುರಿದುಕೊಂಡ ದಾಡೆಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ಅವನಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಹೋದ ತಲೆಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ದಾಡೆಯನ್ನು ಆತ ಪ್ರನಃ ಏಕೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.

ಇದೊಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಗಣಪತಿ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ದೇವತೆಯೇ ಸೈ. ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಬಂಜೆಯರೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಊಹಿಸಲಾರರೆಂದು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ಇಚ್ಛೆಯ ದುರೂಹ್ಯತೆ, ಅಲ್ಲವೆ?

ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಿವೇಕವಿರಲಿ

I......

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೋಳು ಕಬ್ಬನ್ನು ಇಡಿ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು. ಆದರೆ ಹೋಳುಕಬ್ಬು ಇಡಿಯಾದರೆ ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ನನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀವು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ.

ನಲವತ್ತುಮೂರು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ, ಹೀಗೆ ಸಿಗರೇಟಿನ ಸುರುಳಿಹೊಗೆ ಬಿಡುತ್ತ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ನನ್ನ ಜೀವನ ಪಾಠವನ್ನು ರ ಠ ಈ ಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ—ರೆ ?

— ರೆ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಟ ಮಾಡಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಡಿಮೆ ಗಂಭೀರನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತುಂಟನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಡಿಮೆ ಲೈಫ್ ಬಾಯ್ ಸಾಬೂನು ಸವೆಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಿರುಕಲುತಿಪ್ಪ ಎಂದು ಜನರಿಂದ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚು ನದಿಗಳನ್ನೀಸಿ ಜಲಪಿಶಾಚಿ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಐಸ್ಕ್ರೀಮು ತಿಂದು ಕಡಿಮೆ ಇನೋಸ್ ಫ್ರುಟ್‌ಸಾಲ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸ್ತವಿಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ,

ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣವೂ ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸಾಗುವ

ಆ ವಿವೇಕಿಗಳೆಂಬ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಂಗ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹದಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಅವಿವೇಕ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಆರು ತಿಂಗಳು ಗೋಡೆ ಹಿಡಿದು ನಡೆದು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆನಂತೆ. ನಾನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಮರ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸೋಲಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಹೋರಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ನಾನು ಕೊಡೆ, ಮಫ್ಲರ್, ಸ್ವೆಟರ್, ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣು, ಹಸಿ ಶುಂಠಿ ಇವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದೂ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ನಾನು ನನ್ನ "ಲಗೇಜನ್ನು" ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ಮರೆಯಲು ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ವಿವೇಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ, ನಾನು ಬೀಳದಿದ್ದ ಕೆಲ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಏನಾದರೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ತಂತ್ರಯುಗ, ತಜ್ಞಯುಗ ಎಂದೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಉಪದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬೇಕು, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕರತಲಾಮಲಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಾಯನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಂಥ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವಿವೇಕೋಪದೇಶಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಶಾಶ್ವತ ಕಗ್ಗಂಟುಗಳಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಕಡಿಮೆ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಡೋಜ್ ಹಾಕಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಾಠ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಇಷ್ಟು ಗಂಟುಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾಸ್ತರರು ತಾವು ಕಲಿಸಿದ ರಘುವಂಶದ ಒಂದು ಸರ್ಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹೆದರಿಕೆ ಹಾಕದೆ ಕಲಿಸಿದ್ದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ನಾನದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸುದೈವದಿಂದ ಕೆಲ ಮಾಸ್ತರರಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮೋಜಿನಿಂದ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆಂದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ನಿರಂತರ ಔಷಧಪಾನದ ನಡುವೆ ಕೆಲವಾದರೂ ರಸಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗೆ ಬಂತು.

ಬಾಳನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಸಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಸುಕಿಗೆ ಎದ್ದು, ನೆಗಡಿಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೆಚ್ಚು ತಡವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಈಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಮಾಸ್ತರರ

ಮೇಲೆ ಕಾಗದದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಎಸೆದು ಮಜಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡೆತಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಕಡಿಮೆ ಓದಿ ಹೆಚ್ಚು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಡಿಮೆ ಯೋಚಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏನಿಲ್ಲೆಂದರೂ ತಾಪತ್ರಯ ಆಚೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅದನ್ನೆದುರಿಸುವ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೆ ಅದು ನನ್ನ ರಸ್ತೆಗೆ ಬರುವ ವರೆಗೂ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾವು ಗಂಭೀರರಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಡುವಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಾಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಜಗಳಗಳು ನಾವು ಗಂಭೀರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಏಳುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಹಾಸ್ಯಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಬದಲು ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಸಾರಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು !

ಜಿ. ಕೆ. ಚೆಸ್ಟರ್‌ಟನ್ ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ : "ಮಹಾ ಸಂತರ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅವರೆಲ್ಲ ಲಘುಹೃದಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಾರಬಲ್ಲರೆನ್ನುತ್ತೀರಿ ? ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ತಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಿಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮವಿಸ್ಮೃತಿಯ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಮೇಲೇರಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಂಥ ಗಂಭೀರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಷ್ಟೇಕೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆನ್ನುತ್ತೀರಿ ? ಅವರು ಹೆಣ--ಗಂಭೀರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಬಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮ ಕೈತಪ್ಪಿದರೆ ಜಗತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನನ್ನುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ವಿವೇಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಹಗುರುತನ, ತಮಾಷೆಗಳ ಕಡೆ ತೇಲೋಣ. ಆದರೆ ಈ ಗುರು ಗಂಭೀರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ?

(ಜಾನ್ ಹೆರಾಲ್ಡರ ಲೇಖನವನ್ನನುಸರಿಸಿ)

ಕೊಡೆಯೆಂಬರ್ ಆತಪತ್ರವನ್

ಕೊಡೆಯೆಂಬುದು ದೇವರ ಹಾಗೆ. ಸಂಕಟ ಬಂದರೆ ನಿಮಗೆ ದೇವರ ಜ್ಞಾಪಕ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿನ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅರೆ ಮರೆಪಿನ ಜೇಡರ ಬಲೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಬಲೆ ಝಾಡಿಸಿ ಭಕ್ತಿದೀಪ ಹಚ್ಚಿ, ದೇವಾ, ನೀನೇ ಗತಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಕೊಡೆಯೂ ಹಾಗೆಯೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರುತನ ಬೆನ್ನೇರಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಮಿಂಚಿನ ಚಬುಕು ಬೀಸತೊಡಗಿದೊಡನೆ ನಿಮಗೆ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ರದ್ದಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೊಡೆಗಳ ನೆನಪು ಏಕಾಏಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಧೂಳು ಝಾಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಅವು ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಚರ್ಮವನ್ನೂ ಜಿಗಿಯಲೊಲ್ಲದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಡಲು ಬೀದಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡೆ-ಸರ್ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಒಯ್ಯುವಿರಿ.

ಮೊದಲನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು ಬಲ್ಲವರು, ಇಂದಿನ ತರುಣರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೆ ಇಂದಿನ ಕೊಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನ "ಲೇಡಿಮಿಶನ್" ಕೊಡೆಗಳು ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನ ತನಕ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂದಿನವು ಒಂದು ಮಳೆಗಾಲ ಕೂಡ ತಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಬಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕೋಲು ಡೊಂಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಒಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು

ಸಣ್ಣ ಗಾಳಿ ಬಂದರೂ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ, ಬಹಿರಂಗವನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ವಿಪರೀತಮುಖವಾಗುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆ ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದ ರೊಳಗೆ ಅವು ಹಳೆಯವಾಗಿ, ಕ್ರಾನಿಕ್ ಜಾಡ್ಯ ಆದವರಂತೆ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಅತೀತ ವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ನನ್ನೊಬ್ಬ ಮಿತ್ರರು ಹೀಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ದೂರುವುದ ರಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೭ ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಕೊಂಡ ಒಂದು ಕೊಡೆ ಇಂದಿಗೂ ಅವರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವರ್ಷಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಕೊಡೆಯಂತೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ, ಹಳೆಯ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಲು ಸರಳವಾದದ್ದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೊಡೆಗಳ ಪಿಡುಗು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹತ್ತಾರು ಕೊಡೆಗಳ ನಡುವೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ್ದನ್ನೂ ಮಡಗಿ ಅವರು ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆ ಮುಗಿಯಲು ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಿರುವಾಗಲೇ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೊಡೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಡನೆ ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದು, " ಸ್ವಾಮಿ, ಅದು ನನ್ನ ಕೊಡೆ "ಎಂದರೆ ಒಡನೆ ಅವರು ನಮ್ರಭಾವದಿಂದ. "ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲಿಯೋ ಯೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಕೊಡೆಯ ಹಿಡಿಕೆಯೂ ಹೀಗೇ ಇತ್ತು" ಎಂದು ಅದನ್ನವರಿಗಿತ್ತು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ "ಎಲ್ಲಿಯೋ ಯೋಚನೆ" ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸ ಕೊಡೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮರೆಯು ವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊಡೆಗಳ ಧ್ಯೇಯ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಾಂತರ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಇಂದಿನ ಕೊಡೆಗಳೆಲ್ಲ ಎಂಟು ಕಡ್ಡಿಯವು. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ; ಹನ್ನೆರಡು ಕಡ್ಡಿಯ ಕೊಡೆಗಳೂ ಫ್ಯಾಶನ್ ಆಗಿದ್ದವು. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಪದ್ಮಕಡ್ಡಿಯ ಕೊಡೆಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೊಡೆಯ

ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಪದ್ಮಾಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅರಳಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು.

ಇಂದಿನ ಕೊಡೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಲಿಂಗಭೇದ. ಕೋಲನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮೂರಿಂಚಿನ ವರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಗಂಡು ಕೊಡೆಗಳ ಹಿಡಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಡೊಂಕಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನಗಿನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಡೊಂಕೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು (ಕನಿಷ್ಠ, ಗಂಡಸಿನ) ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಾಗ ಗಂಡುಕೊಡೆಗಳ ಹಿಡಿಕೆಗೆ ಈ ಸ್ತ್ರೀಯೋಗ್ಯ ರೂಪವೇಕೆ? ಆದರೆ ಗಂಡು ಕೊಡೆಗಳಲ್ಲೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಅವು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಟಿಕ್, ಊರುಗೋಲು ಕೂಡ ಆಗಬಲ್ಲವು. ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೆಗಳ ತುದಿ ಮತ್ತು ಬುಡ ಎರಡೂ ಮೊಂಡು. ಮೊಂಡತನ ಯಾವ ಲಿಂಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಜಾಹೀರುಮಾಡುವುದು ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬಹುದೆ ?

ಆಧುನಿಕ ಕೊಡೆಗಳ ಲಿಂಗಭೇದದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಂತೆ ಕೊಡೆಗಳು ಲಿಂಗಾಂತರ ಹೊಂದಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಗಂಡು ಕೊಡೆ ತುದಿ ಬುಡಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣಾಗಬಲ್ಲುದಾದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೆ ಮಾತ್ರ ಗಂಡಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾರದು. ಹೆಣ್ಣು ಎಂದಿಗೂ ಹೆಣ್ಣೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಡೆಗಳು ಕೂಡ ಬಲ್ಲವು !

ಕೊಡೆಗಳ ಆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ತರುಣರು ಕಂಡಾವರೂ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ತಾಡವೋಲೆಯ ಕೊಡೆಗಳು ಇಂದು ಪುರಾಣವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಿಗಬಹುದು. ನಾವು ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗಲೇ ಇವುಗಳ ಅವನತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಮೂರಾಣೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅರಿವೆ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ತಂದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಕೊಡೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲೊಗೆಯುವುದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ನಮಗೇನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಡಿಚಿಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಳೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅರಿವೆ ಕೊಡೆಗಿಂತ ಹಿತವಾದ ಒಂದು ಅನುಭವ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹನಿಗಳು ಅವುಗಳ

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಆ ತಾಡಪ್ರೋಲೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ತುರು ತುರು ನಾದವಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಋತುವಿನ ರೌದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾದ ಸಂಗೀತವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವುಗಳ ದುಂಡನ್ನ ಆಕೃತಿಯೂ ಅರಿವೆ ಕೊಡೆಗಿಂತ ಬಲು ಸುಂದರ. ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರವುಳ್ಳ ಅರಿವೆ ಕೊಡೆಯ ರೂಪ ಅರಳಿಸಿದಾಗ ಅಸಹ್ಯ. ಅರಳಿದ ಅರಿವೆಯ ಕೊಡೆ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡು ಮಹಾ ತೊಗಲುಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಹೊಲಿದ ಚಿತ್ರ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ,

ಕೊಡೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಇಂದು ನೀವು ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕಷ್ಟೆ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡೆಗಳು ಮಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆಧಾರಗಳಿವೆ, "ಕೊಡೆಯೆಂಬರ್ ಆತಪತ್ರವನ್" ಎಂದು ಲಕ್ಷೀಶ ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ, ಲಕ್ಷೀಶನ ಕಾಲ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಅವನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೪೦೦ ರಿಂದ ೧೭೦೦ರ ವರೆಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದನೆಂದು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಕೊಡೆಯನ್ನು "ಆತಪತ್ರ" ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ (ಆತಪ) ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಮಳೆಗಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ "ಆತಪತ್ರ" ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೊಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಿ ಗಿಂತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲ ವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯೇ ಇರ ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಲು ಆಧಾರಗಳು ಸಾಲದಿದ್ದರೂ ಮಳೆಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಆಧಾರ ಸಾಕು. ಮಳೆಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ "ವರ್ಷಾತ್ರ", "ಜಲತ್ರ" ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗ ಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಮಳೆಗೆ ಏನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು? ನಿಜ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜನರು—ಕನಿಷ್ಠ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಲ್ಲವರು-ಮಳೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಏನನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನನೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ನನಗೆ ನನಗೆ ಬಲವಾದ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಧೂರ್ತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಳೆಗೆ ಹೊರಗೇ ಬೀಳದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹಗಲು ನಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಹುರಿದ ಹಪ್ಪಳಗಳ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ (ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿರೋ ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ) ತಪ್ಪಾಗದು. ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆ ಮಳೆ ಯಾದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನೆಂದು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆಯಿಂದ ಕಾಪಾ ಡುವ ಕೊಡೆ ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಊಹೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕೊಡೆಯನ್ನೇ ಮಳೆಗೂ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಸರಳ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಆ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ಹೊಳೆದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕುತೂಹಲಜನಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊರಬೀಳುವವು, 'ಕೊಡೆಯೆಂಬರ್ ಆತಪತ್ರವನ್' ಎಂದು ಅವನೇಕೆ ಹೇಳಿದ ? ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ಪಂಡಿತರು ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಆತಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಥರಹಿತವಾದ ಅರ್ಥವೆಂದು ನಾನನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡೆಯನ್ನು ಕೊಡೆ ಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಯಥಾರ್ಥ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಂಥ ಉದ್ದಾಮ ಕವಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬರೆದ ನೆಂದು ಮೂಢರು ಮಾತ್ರ ನಂಬಬಹುದು. ಅವನು ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆ ಯುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ನಿಘಂಟುವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆಯೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ದಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ? ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತಪತ್ರ ವನ್ ಅಂದರೆ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ 'ಕೊಡೆ' ಅಂದರೆ ಕೊಡಲಾರೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಡೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕಾದ್ದು ಕೇಳಿರಿ, ಆಗಿನ ಜನರು ಕೊಡಲು ಕೊಡುಗೈದೊರೆಗಳು: ಇದೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ತಾತ್ಪರ್ಯ

ವಾಗಿತ್ತು. ಸಕ್ಕರೆಯ ರೇಶನ್ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಬೇಡಿದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡಲಾರರೋ ಹಾಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಹೋದರೂ ಕೊಡಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಾತ್ ಕೊಡೆಗಳು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದವು.

"ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತಿ" ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಇದೇ ಶೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೊಡೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಅದು ರಾಜನಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು "ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತಿ"ಯೆಂದು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಯಾವಾತನು ಹೇಗಾದರೂ ಒಂದು ಕೊಡೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವನೋ ಅವನನ್ನೇ ಜನರು "ಛತ್ರಪತಿ" "ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತಿ" ಎಂದು ಕರೆದು ಅರಸುತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ತಪ್ಪಾಗದು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲೆನಿನ್, ಸ್ಟಾಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮಾವೋರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆಯೇ ಆ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿತು ಎಂದು ನನ್ನ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಗೀತದಿಂದ ಮೂವತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಸಂಗೀತದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ ರೋಗಗಳೆಷ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಸೀರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ

ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಆನೆ ಮತ್ತು ಆಗಾಖಾನರ ನಂತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರುಳು ಮಾಡಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾರತೀಯ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಸೀರೆ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಒಂದು ವಿಶ್ವಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ವಿದೇಶಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ್ರಿಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಹೋದರು. ಅಮೇರಿಕದ ಫ್ಯಾಶನ್ ತಜ್ಞಳೊಬ್ಬಳು ಹೊನಲುಲುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಫ್ಯಾಶನ್ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬನಾರಸಿ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು "ಕಾಶೀ ಯಾತ್ರೆ" ಮಾಡಿದಳು. ದಿವಂಗತ ಸ್ಟಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಮಗಳು ಸೀರೆಯ ಭಕ್ತಳಾಗಿ ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಲನಗಳಿಗೆ ಸೀರೆಯುಟ್ಟೇ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಜಗತ್ತಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ರಾಣಿಯ ಪಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಇಂದ್ರಾಣಿ ರಹಮಾನಳಿಗೆ ಜಗದೇಕಸುಂದರಿ ಬಿರುದು ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಸೀರೆ ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದ ಫ್ಯಾಶನ್ ರಮಣಿಯರನ್ನು ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತಂತೆ. ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದ ಸೌಂದರ್ಯಪರೀಕ್ಷಕರು ಸೀರೆಗಿಂತಲೂ ಆಳವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಹಟಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಾಣಿಗೇ ೧೯೫೨ ರ ವಿಜಯಮಾಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯುರೋಪಿನ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಯಾವ ದರ್ಪಶೀಲ ಫ್ಯಾಶನ್ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ನಿಮಗೆ ಗಮನ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಅನೀತಾ ಮಲ್ಲಿಕ್ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಸೀರೆಯ ಗಂಡು ಅವತಾರವಾದ ಧೋತರವು-ಅದನ್ನೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಸೀರೆಯೆಂದೇ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ-ವಿದೇಶೀಯರನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸದೆ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನ ರಾಯರು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರಾಣಿ ಅವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಆದರದಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡಳು. ಇದು ಈ ಭಾರತೀಯ ದೇಶವತ್ಸಲನನ್ನು ಕಾಣುವ ತೀವ್ರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಎಂದು ಜನ ಮೊದಲು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಗುಟ್ಟು ಆಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವೇ ಇಲ್ಲದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಈ ಒಡತಿಗೆ ಈ ಬಂಗಾಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಟೊಂಕ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ಮೊಳ ಉದ್ದದ, ಹೊಲಿಗೆ ಇಲ್ಲದ, ಬಟ್ಟೆ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂದು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲ ತಾಳದಾಗಿತ್ತಂತೆ.

ಸೀರೆಯು ಭಾರತೀಯರ ಕಲಾದೃಷ್ಟಿಯ ಜೀವಂತ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕಲಂಕವಾದ ಬಿಳಿಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಹಿಂದೆಲೆಯನ್ನು ತಂತುಮಾತ್ರದಿಂದ ಆಧರಿಸಿ ನಿಂತ ಸೆರಗು ಜಾರಿ ಬೀಳದಂತೆ ಬ್ಯಾಲನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಡೆಯುವ ಗುರ್ಜರ ನಾರಿಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೆ ಸುಳಿಸುಳಿಯಾಗಿ ತೇಲುವ ಸಿಗರೇಟಿನ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ, ಎರಡೂ ಸೌಂದರ್ಯಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವರ್ಣನೀಯ, ಅಷ್ಟೇ ಅಸ್ಪರ್ಶಲಭ್ಯ ಆದರೂ ಅತ್ಯಂತ ದರ್ಶನೀಯ. ನಾನು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನಾಗಿದ್ದರೆ "ಸೀರೆಯೇ, ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇ ಲಾವಣ್ಯ!" ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಫ್ರಾಕ್ ಧಾರಿಣಿಯರಾದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ರಮಣಿಯರು ಸುಂದರಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ಗದ್ಯಗಂಧಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವೆಂದಾದರೂ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟ ನರ್ಸಮ್ಮಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮಾದರಿಯ ಫ್ರಾಕ್ ಧರಿಸಿದ ನರ್ಸಮ್ಮಗಳು ನಿಂತದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ನೋಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕಣ್ತೆರೆದಿರಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಶುಭವಸ್ತ್ರ ಧಾರಿಣಿಯರು. ಇಬ್ಬರೂ ದಯಾಧರ್ಮದ ಅನುಸಾರಿಣಿಯರು. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವ ಬೇರೆ

ಬೇರೆ. ಫ್ರಾಕ್ ಧಾರಿಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೀರಿ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ರುಗ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಂತವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವವಳು ಸೀರೆಯುಟ್ಟವಳೇ.

ಸ್ತ್ರೀ ಲಾವಣ್ಯದ ಆದರ್ಶ, ಕಾವ್ಯದ ಹಾಗೆಯೇ, ದೃಷ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಭಾವ ವೇದ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಫ್ರಾಕು ನಾರಿಯ ತನುವಿನ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ತೀರ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚರ್ಮ ಹಚ್ಚಿದಂತೆ ಅದು. ಸ್ಥೂಲಾಂಗಿಯರಂತೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕರಾಗಿ ಕಾಣು

ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸೀರೆಯೋ, ದೇವರು ಬರೆದ ಜೀವಂತ ಕವಿತೆಯ ಸುಂದರ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪುಗೆರೆ ಹಾಕಿ ಇಡೀ ಕವಿತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದು ವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಡೀ ಕವಿತೆಯ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅದು ಸ್ಥೂಲ ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಗೌನಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಿಂಪಿಗನು ಕೊಟ್ಟ ಮೋಡಿ. ಅದನ್ನು ಲಾವಣ್ಯ ವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಿಗನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿದ್ದೀತಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿದವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪ್ರಕಟವಾಗದು. ಸೀರೆಯಲ್ಲಾದರೋ ಅಂಚು ಸೆರಗುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೇಕಾರ ಕೊಟ್ಟನಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿದ ರೀತಿ ಆಯಾ ನಾರಿಯದೇ. ಒಬ್ಬಾಕೆ ಸೀರೆಯುಟ್ಟ ಮೋಡಿಯಿಂದಲೇ ನೀವು ಅವಳ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಓದಿಬಿಡಬಹುದು. ಅವಳ ವಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಜಾತಿಯ ಸಮಸ್ತ ವಕ್ರತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಸುತ್ತಿಸುಳಿದು ಹೋದ ಸೆರಗಿನ ಮೋಡಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಚು ನಿಂತ ನಿಲುವಿನ ಮೇಲಿಂದ ಇವಳು ಸರಳೆಯೊ ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯಳೊ ದುರ್ಲಕ್ಷದವಳೋ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯವಳೋ ಹೇಳಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಅವಳ ಸೀರೆಯ ಪದರುಗಳ ಮಡಿಕೆ ಮಡಿಕೆ ನಿರಿ ನಿರಿಯೂ ತನ್ನದೇ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಅವಳ ಸೀರೆಯ ಒಪ್ಪ ಓರಣಗಳ ಮೇಲಿಂದಲೇ ನೀವು ಅವಳ ಮನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಿಯತೆಗೂ ಅದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವುದು. ಎಂಥ ಸೀರೆಯುಟ್ಟರೂ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವು ದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಳು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಉಟ್ಟಳೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಉಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಸೀರೆ ಅವಳ ಮೈಮೇಲೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಬಲು ಯತ್ನದಿಂದ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಉಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಪಟುತ್ವ, ಇನ್ನೊಂದು ಸುಶಿಕ್ಷಿತವಾದರೂ ಅಯಶಸ್ವಿ ಪಟುತ್ವ. ಸೀರೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ನಂತೆ ದೇಹದ ಬಹಳಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸದೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಒಂದಂಶ ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೀರೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಹಲವು. ಹಳೆಯದಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹಾಸಿ ಮಲಗಬಹುದು. ಒಂದು ಅಂಚು ಹೊಲಸಾದರೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಕರ್ಯ ಫ್ರಾಕಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಬಂದೀತೇ? ಹರಿದ ಮೇಲೆ ಕೌದಿ ಹೊಲಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಫ್ರಾಕು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ.

ಮೂಢ ನಳಮಹಾರಾಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಆಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಾನ ಉಳಿಸಿದ್ದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಸೀರೆ. ದಮಯಂತಿ ಗಂಡನ ಮಾನ ಮುಚ್ಚಲು ತನ್ನ ಸೀರೆಯಿಂದೊಂದು ತುಂಡು ಹರಿದುಕೊಟ್ಟಂತೆ ಫ್ರಾಕ್‌ಧಾರಿಣಿ ಮಾಡಲಾಪಳೇ? ಒಂದು ಫ್ರಾಕಿನಿಂದ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಮಾನ ಮುಚ್ಚುವುದು ಅಶಕ್ಯ.

ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸೀರೆಯ ಸ್ಥಾನ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದದ್ದು. ಸೀರೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಹಾಭಾರತವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ದ್ರೌಪದಿಯು ಸೀರೆಯ ಬದಲು ಫ್ರಾಕ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. (ತಮಿಳರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಉಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದರಿಯದೆ ದುಶ್ಶಾಸನು ಅಪ್ರತಿಭನಾಗುತ್ತಿದ್ದನೇನೊ)! ಆಗ ಭೀಮಾರ್ಜುನ ದ್ರೌಪದಿಯರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೂ ಅಸಂಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಗಿರಣಿ ಮಾಲಕರನ್ನು ನಾಚಿಸುವಂತೆ ಢೀಗುಗಟ್ಟಲೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ ತನ್ನ ಮಾಯಾವಿತನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಸಂಧಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಾತ್ ಭಾರತಯುದ್ಧವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಬ್ದಚ್ಛಟ ಎಂಬ ರೋಗ

ನಿಮಗೆ ಸಿಗರೇಟಿನ ಅಥವಾ ಬೀಡಿಯ ಅಥವಾ ಚಹದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತುಸು ಬಲವಾದ ಪೇಯದ ಚಟ ಎಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು?

ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಕಾಲದ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ತುಸು ರಿವರ್ಸ್ ಗೇರಿನ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸಿ ಸಾಧಾರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಿ. ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲನೇ "ಚಾರ್‌ಮಿನಾರ್" ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು "ಸೇದಯ್ಯಾ, ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ" ಎಂದ ದಿವಸ ಅದರ ಚಟ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು; ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆ ಮಿತ್ರ ಆ ಮೊದಲನೇ ಸಿಗರೇಟ್‌ದಾನದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಸೇಕಡಾ ಇನ್ನೂರರ ದರದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. ಅಥವಾ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್, ಚುಟ್ಟಗಳ ಘೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನಂತರ ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒರೆದು ನೋಡುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲವಲವಿಕೆಯೋ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಸೇದಿ ಒಗೆದ ಬೀಡಿಯ ತುಣುಕಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಾರಂಭಿಸಲು ಪ್ರೇರಿಸಿತೆಂದು ನೀವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಅಥವಾ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲನೇ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತಾಗ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಾಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನೂ ಒಂದು ಚಟದ ಮೂಲಕ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆಂಬ ವಿಚಾರ ನಿಮ್ಮ ಮತಿಗೆ ಹೊಳೆದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗುಟುಕನ್ನು ಕುಡಿದಿರಬಹುದು. ಅನಂತರ ಕಾವ್ಯಕಾಮಿನಿ ನಿಮಗೊಲಿಯದಿದ್ದರೂ ನೀವು ಚಟದ ಭಾಮಿನಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮವಳಾಗಿ ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅಥವಾ ಅವಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನವನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ, ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ಮರೆತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಕೆಲಕೆಲವು ಮಾತುಗಳ ಚಟ ನಿಮಗೆ ಎಂದು, ಎಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿತೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಕೂದಲು ಕಿತ್ತುಬರುವ ವರೆಗೆ ತಲೆ ಕೆರೆದು ಕೊಂಡರೂ ಅದರ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ "ಮತ್ತೆ" "ಅಂದಬಳಿಕ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಆ ಚಟ ನಿಮಗೆ ಎಂದು ತಗಲಿತು ಹೇಳಿ ? ನೀವು ಮಾತುಮಾತಿಗೆ "ಮತ್ತೆ" ಅನ್ನು ತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿ ನಿಮಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆ ನೀವು "ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ" ಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ತುದಿ ತುಸು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತಿರುಗಿದೆ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಪರಿಮಿತ ಉತ್ಸಾಹ ನನಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಂಥ ಅನೇಕ "ಶಬ್ದಚ್ಛಟ" ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದು "ಸವನೀರು" ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವೂ ನನ್ನಂತೆ ಆ "ಭಯಂ ಕರ" ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರಲೇಬೇಕು. (ಹೆದರಬೇಡಿ. ಅದೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಟುಜಾಡ್ಯ ನಿಜ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕರವಾದದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ).

ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಭಯಂಕರವೇ ಆಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆಫೀ ಸಿನ "ಸಾಹೇಬ", "ಭಯಂಕರ" ಮೂರ್ಖ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವರು. ಇರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ನೀವು. ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಸ್ ಸಿಂಹದಂತೆ ಭಯಂಕರರಾಗಿರುವುದುಂಟೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು "ನಿನ್ನೆ ನಾಗಪಂಚಮಿಯ ದಿನ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಾಡಿದ ಕಡುಬು ಭಯಂಕರ ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು" ಅನ್ನುವರು. ನಿಮಗೀಗ ತುಸು ಸೋಜಿಗವಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಭಯಂಕರ ರುಚಿ ಎಂದ ರೇನಿರಬಹುದು ? ಇದ್ದೀತು, ಕಡುಬು ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಅವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಬಟ್ಟೆ ತಿಂದು ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಡಿತ ಎದ್ದು ಔಡಲ ಎಣ್ಣೆಯ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವ ಅವಸ್ಥೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅದೀಗ ಅವನಿಗೆ

ರುಚಿಯಾಗಿದೆ—ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವೂ ಆಗಿದೆ ಎನಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವರು ನೆರೆಮನೆಯ ಹುಡುಗಿ ಭಯಂಕರ ಸುಂದರಿಯೆಂದೋ ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಭಯಂಕರ ಒಳ್ಳೇ ಮನುಷ್ಯನೆಂದೋ ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಶಾ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ, ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿರುವುದೂ ಅಪಾಯಕರ ಎಂದು ? ಭಯಂಕರ ಸುಂದರಿ, ಭಯಂಕರ ಒಳ್ಳೆಯವ ಕೂಡ ಹೀಗಿರಬಹುದು ! ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಭಯಂಕರ ಪುರುಷರು, "ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ಭಯಂಕರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆಬಂತು" ಎಂತಲೋ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು "ಭಯಂಕರ" ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದವು, ಎಂದೋ, "ನಿಮ್ಮ ಕವಿತೆ ನನಗೆ ಭಯಂಕರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಯಿತು" ಎಂದೋ ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು.

ಕೆಲಕೆಲವು ರೋಗಗಳಂತೆ ಕೆಲಕೆಲವು "ಶಬ್ದಚಪಟ"ಗಳು ಕೆಲಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಗಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೊ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೊ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಗಡಿ ದಾಟುವ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸತೊಡಗುವವು. ಬಸ್ಸಿನ ಕಂಡಕ್ಟರ ನಿಮಗೆ "ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ ?" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಇದರಿಂದ ಕೆರಳಬಾರದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸರಿದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ವಿಚಾರ ಕೂಡ, ತಿಳಿಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಾರದ ಮೂಢರು ನೀವೆಂದು ಕಂಡಕ್ಟರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಅನುಕೂಲ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. "ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ?" ಎಂಬುದು ಅವನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ವಿರಾಮಚಿಹ್ನೆ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಪವಿರಾಮ (,) ಮಧ್ಯವಿರಾಮ (;) ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ (.) ಇವಾವುದನ್ನೂ ಅದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಹುದು. "ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ ? ಅವನಿಗೆ"

ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿದರೆ ಹೋಳಿಗೆಯ ಎರಡು ಪರೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಹೂರಣದಂತಿರುವ ಈ "ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ?" ಎಂಬುದು ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬದಲಿಗೆ ಅದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆತ "ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ? ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮೋಟ್ರು ನಿಲ್ಲದೆ, ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ?" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಮಂತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಓಂಕಾರದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ "ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ" ದ ಫಲವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕಟು (ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೆ)– ಮಧುರ (ಕೇಳುವವರಿಗೆ) ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳುಂಟಾಗುವುದುಂಟು. ಒಂದು ಸಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳೊಬ್ಬರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಮಹಾರಥಿಗಳನೇಕರು ಬಂದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಮಹಾಶಯರು "ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ವೊ?" ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ವಭಾವದ ಮೈಸೂರವರಿಗೆ ತಡೆಯಲಾರದಾಗಿ, "ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಶತಮೂರ್ಖರು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರಂತೆ!

ನನ್ನ ಪರಿಚಿತರೊಬ್ಬರು ಅತ್ಯಂತ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಶಬ್ದಚ್ಛಟದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಜೋಡು ಪಲ್ಲವಿ ಇತ್ತು. "ಹೋಗ್ಲತ್ಲಾಗಿ!" "ಬರ್ಲಿತ್ಲಾಗಿ!" ನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮೊದಲನೇ ವಾಕ್ಯ "ಹೋಗ್ಲತ್ಲಾಗಿ"ಯಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದು "ಬರ್ಲಿತ್ಲಾಗಿ"ಯಿಂದ. ಇದೇ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಅವರಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಬೆಸವಾಕ್ಯವಾದರೆ "ಹೋಗ್ಲತ್ಲಾಗಿ" ಸರಿವಾಕ್ಯವಾದರೆ "ಬರ್ಲಿತ್ಲಾಗಿ"ಯಿಂದ ಸಮಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. "ಇಸ್ಪೀಟಾಟದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಳಕೊಂಡೆ, ಹೋಗ್ಲತ್ಲಾಗಿ! ನಿನ್ನೆ ನನ್ನ ಮಗ ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಬಂದ. ಬರ್ಲಿತ್ಲಾಗಿ!" ಆಗಲಿ, ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳ

ತ್ತಿದ್ದೆ ನಾನು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅರ್ಥಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಈ ಪಲ್ಲವಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಅವರು, "ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಾಯಿಯ ಹೆಣ ಬಿದ್ದಿದೆ" ಎಂದು, ಅದರ ತುದಿಗೆ "ಬರ್ಲಿನ್

" ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಮಾಡಲು ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಇದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇದು ಮಾಡಿಬಿಡಿ!'

ತ್ಲಾಗಿ" ಎಂಬ ಪಲ್ಲವಿ ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರು "ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತುಂಬ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹೋಗ್ಲಿತ್ಲಾಗಿ!" ಎಂದರು. ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಪಾಪ, ಸಾಧ್ವಿ - ಆ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಯೇಬಿಟ್ಟರು.

ಕೆಲವರಿಗೆ " ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು "ವ ಚಟ ಹತ್ತಿರುತ್ತದೆ. "...... ಅಂತ

ಇಟ್ಟುಕೋ " ಎಂದು ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. " ನಾ ಯಾಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನೀನೇ ಇಟ್ಟುಕೋ ! " ಎಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಇಂಥ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. "ಅಂತಿಳಕೊಂಡು" ಮತ್ತು " ಅಂತಿಳ ಕೊಂಡುಂತಂತಂದರೆ " ಎಂಬ ಅದರದೇ ದೀರ್ಘೀಭೂತ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರು ಒಂದು ತಾಸಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ " ಏನಪಾಂತಂದರೆ " ಎಂಬುದನ್ನು ೧೭೭೯ ಸಲ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದನೆಂದು ನಾನೊಮ್ಮೆ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿದ್ದೆ. ಈ ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಗ್ರಹವು ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆನಿಸಿತೆಂದರೆ ಅವರು ಆವೊತ್ತಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ ರೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೫೦ ವರ್ಷದ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು "ಏನಪಾಂತಂದರೆ"ಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಸಲ ಪುರಶ್ಚರಣೆ ಮಾಡಿರ ಬೇಕು. ಅದು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಂತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಎಂದೋ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿವಾಳಿಸಿ ಒಗೆಯುವವರು ಸರ್ವನಾಮಸಿದ್ಧರು. ಇವರ ಶಬ್ದಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಶಾಂತಿಮಂತ್ರದಂತೆ " ಅದು ಇದು " ಇವುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ೬೦೦ ಶಬ್ದಗಳಾದರೂ ಬೇಕೆಂದು ಭಾಷಾಪಂಡಿತರ ಮತ. ಆದರೆ ಸರ್ವನಾಮಸಿದ್ಧರು ಇದನ್ನು ಸುಳ್ಳುಗಳೆದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೇ ಶಬ್ದಬಾಣಗಳನ್ನು ಬತ್ತಳಿಕೆಯ ಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಕೋಶಗಳು ನಿರರ್ಥಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು. " ನಾನು ಇದು ಮಾಡುವಾಗ ... ಇದು ಆಗಿದ್ದರಿಂದ... ಇದು ಮಾಡುವ .... ಇದು ಬಂತು. " ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು "ಇದ"ಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಥವಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಊಹಾ-ಶಕ್ತಿ ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇವರ ವಾಕ್‌ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲಿರಿ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ " ಕುಮಾರಿ ಭಾಷಣ " (maiden speech) ವೊಂದನ್ನು ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಮರೆಯು

ಲಾರೆ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಂದೂ ಭಾಷಣ ವೇದಿಕೆ ಹತ್ತಿದವರಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಡನೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಡುಗುತ್ತಲೇ ಬಂದು ಮೇಜಿನ ಅಂಚು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತರು. ಒಣ ತುಟಿಗಳಿಗೆ ಒಣ ನಾಲಗೆಯ ಅಮೃತವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. "... ಇವರೇ ಮತ್ತು ... ಇವರೇ, ನಾನು ... ನನಗೆ ....ಇದು ಮಾಡಿ ... ಇದು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ.... ಇವರು... ಇದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ... ಇದು ಮಾಡಲು... " ಆದರೆ ಈ ಬಡಪಾಯಿಗೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು "ಇದು" ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕುಚೋದ್ಯಗಾರ, "ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮಗೆ ಇದು ಮಾಡಲು ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇದು ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ!" ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ಅನಂತರ ಈ ಮಹನೀಯರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದರೂ ಆ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣವೇ ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣವೂ ಆಯಿತು.

ಜನರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದದ ರೋಗ ಹೀಗೇಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ? ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಅವರ ಮಿದುಳಿನ ಕತ್ತರಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆಯೋ ? ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯದ ವಾಹನ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವು ಏರಿ ಬಿಡುತ್ತವೋ ಹೇಗೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಂತೆ ಈ ಶಬ್ದಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಏನಾದರೊಂದು ಯುಕ್ತಿ ಇರುವುದೇ ? ಅಥವಾ ಇವು ವಿಚಾರದಾರಿದ್ರ್ಯ ದ್ಯೋತಕವೇ ? ಮುಂದೇನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮನ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಮಲಬದ್ಧತೆಯುಳ್ಳವನ ತಿಣುಕಾಟದಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವೇ ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೇ ಇರಲಿ, ಇವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಮೋಜೆನಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಆಕಳಿಕೆ ತರಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಂಬುದಂತೂ ನಿಜ.

ಈ ಚಟವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನನ್ನ ನಿಕಟ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೊಮ್ಮೆ "ಆದರೆ" ಎನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ನಾನ

ಅವರಿಗೆ " ಆದರೆ ಹೋದರೆ ಪತ್ತಿ ಬೆಕೆದರೆ ಅಜ್ಜಿಗೊಂದು ಪಟ್ಟೇ ಸೀರೇ" ಎಂದು ಛೇಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ ಅವರು " ಆದರೆ " ಯನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವ ದೃಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ತೊಟ್ಟರು. ಮರುದಿನ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ " ಆದರೆ " ಔಷಧಕ್ಕೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ನನಗೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೊಂದು ರೋಗ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅವರೀಗ "ಮತ್ತು ... ಮತ್ತು .... ಮತ್ತು" ಎಂದು "ಆದರೆ" ಯ ಬದಲಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಈ ಚಟವೂ ತಂಬಾಕಿನ ಚಟದ ಹಾಗೆಯೇ. ಸಿಗರೇಟಿನ ಚಟ ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ನಶ್ಯದ ಚಟ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎರಡೂ ಚಟಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಯೂ ನಾತ, ಕರವಸ್ತ್ರವೂ ಕೊಳಕು !

ಭಾರತದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೯೦ ರಷ್ಟು ರೋಗಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ದೋಷದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದವುಗಳು —ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜವಾಹರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

—ಅದರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ''ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು" ಎಂದೆ?

ಹೆಸರಿನಿಂದೇನು ?

1 ......

ಹೆಸರೆಂಬುದು ಒಂದು ತರಹದ ಮುಖ– ಜನರಿಗೆ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ" ಎಂದೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗದವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮನಸಿಗೆ ಬಾರದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ಪೌಡರಿಸಬಹುದು, ಸ್ನೋವಿಸಬಹುದು, ಅರಳಿಸಬಹುದು, ಮುದುರಿಸಬಹುದು–ಆದರೆ ಬದಲಿಸಲಾರಿರಿ. ಸುದೈವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಿಸಬಲ್ಲಿರಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಾಮಮುಖಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜಾತಿವೃತ್ತಿಗಳ ನಾಮಮುಖಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಿಸುವುದನ್ನು ನಾವಿಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಆಟವನ್ನು ಯಾರು ಆರಂಭಿಸಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹರಿಜನರೆಂದು ನಾಮಾಂತರಕರಣ ಮಾಡಿದರು.

ಇತರರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಮಹಾತ್ಮರಿಗಾಗಿ ಕಾಯದೆ ತಾವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜಾತಿ—ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿ—ಯ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಾರಿಗಿಂತಲೂ ಆಗ್ರಹ ತಾಳಿರುವವರೆಂದರೆ ಕ್ಷೌರಿಕರು. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೌರಿಕರು ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು "ಹಜಾಮ"ರ ಬದಲು "ನಾಯಿ"ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ಷೌರಿಕರು ದ್ವಿಪಾದ ನಾಯಿಗಳಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡದ್ದರಿಂದ ಆ ನೂತನ ನಾಮಕರಣ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಜಮ್ಮುವಿನ ಹಜಾಮರು ಕೂಡ ನಾಯಿಗಳಾಗಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು "ರತನ ರಜಪೂತರು" ಎಂದೀಗ ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರತ್ನಕ್ಕೂ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೊ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ! ಪ್ರಾಯಶಃ ರತ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಾರವೂ ಒಂದು ತರಹದ ಕ್ಷೌರವೇ ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಹೊಸ ಹೆಸರಿನ ಉತ್ತರ ಪದವು ಗಂಭೀರವಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ನೀವೇನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಹಳೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿಕೇಳಿ ರಜಪೂತರು. ಈಗ ಅವರ ಖಡ್ಗ ಕಾಲಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕುಳ್ಳಾಗಿರಬಹುದು; ಆದರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲಿಗಿಂತಲೂ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ವೀರಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸ ಬಲ್ಲಷ್ಟು ನಿಶಿತವಾಗಿದೆ !

ತಮ್ಮ ಜಾತಿ—ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸುವವರಲ್ಲಿ ನಾಪಿತರು ಮೊದಲನೆಯವರಲ್ಲ, ತೀರ ಕಡೆಗಿನವರು. ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕುಂಬಾರರಿಂದ ಕುಲಾಲರಾದವರಿದ್ದಾರೆ. ಲಮಾಣಿಗಳೀಗ "ಲವಣಿ"ಗಳೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕ್ಷೌರಿಕರು ಶಿರೋವಿಶ್ವಕರ್ಮರೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ನಮ್ಮ ತಲೆಗಳ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟರು ತಾನೇ ? ಅದರ ಒಳಗೇನಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನ ಶಿಲ್ಪಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮುನಿದರೆ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ "ವಿಶ್ವರೂಪ"ರೇ ಆಗಬಹುದು.

ಈ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಜಾತಿಯೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ವರ್ಗಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವ ವಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಒಲವುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ (ಅಥವಾ ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆಯ ವರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು). ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣ, ಇನ್ನೊಂದು ಆಂಗ್ಲೀಕರಣ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ನರು 'ಎಸ್. ವಾಸನ್ನರು'

ದೊಡನೆ ಇದೀಗ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಂಗ್ಲೀಕರಣದ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪ್ರಕರಣ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಯಿತಂತೆ. ಈಶ್ವರನ್ ಎಂಬ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಡಿಗ್ರಿಯೊಡನೆ ನಾಮಾಂತರವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಬಂದರು. "ಈ. ವಾರೆನ್" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರೊಫೆಸರರಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಯಾವನೋ ಕಾರ್ಕೋಟಕನಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಳನೋ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ದುರ್ದೈವ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಶಾ ತನ್ನ "ಮಿಸೆಸ್ ವಾರೆನ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಶನ್" ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅದರ ನಾಯಿಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಾರೆನ್ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ಸತೀತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ "ಈ. ವಾರೆನ್ನರ" ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಿಸೆಸ್ ವಾರೆನ್ನಳ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರು ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ತನವನ್ನು ಕಡೆಗೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ರೆನ್ ಆದರು !

ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ೧೯೩೯ ರಲ್ಲಿ ನಾಮಾಂತರದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಹಿಟ್ಲರನ ಧೂಮಕೇತುಸದೃಶ ಉಚ್ಛ್ರಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅಡ್ಡಹೆಸರನ್ನು "ಹಿಟ್ಲರ್" ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಜರ್ಮನಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ ಯುದ್ಧಾರಂಭವಾದಾಗ ಈ ಸ್ವಯಂನಿರ್ಮಿತ ಹಿಟ್ಲರರು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಸ್ಮಿತ್ತರೋ ಮತ್ತೇನೋ ಆಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರು. ಜಾನ್ ಗೋಬೆಲ್‌ನೆಂಬವನು ಹಿಟ್ಲರನ ಪ್ರಚಾರಮಂತ್ರಿ ಗೋಬೆಲ್ಲನ ಸಗಾಭಾಯಿ ತಾನೆಂದು ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವನು ಗೋವಿನ ಹಗ್ಗ ಹರಿದು ಬೆಲ್ಲವನ್ನಷ್ಟೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡನು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷನು ರಶಿಯದೊಡನೆ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟಾಲಿನ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಅವಸರಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವ ಕಾಲ ಅವನಿಗೆ ಬೇಗನೇ ಬಂತು. ಅವನು ಜೋ ಸ್ಟಾಲಿನ್ನತನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸರಳ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಆಂಗ್ಲೀಕರಣ ಈಗ ತುಸು ಅ–ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣದತ್ತ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಲ್ಲ, ಮಲ್ಲ, ಯಲ್ಲ ಮೊದಲಾದವು ಹೋಗಿ ವಸಂತಕುಮಾರ, ನಳಿನೀಪತಿ, ಶರತ್ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಜಾತಿಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕೃತವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಪೆಸರುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣದಿಂದ ಅಗಾಧ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲವ್ವನನ್ನು ನೀವು ಶಿಲಾವತಿಯೆಂದು ಕರೆದರೆ ಅವಳು ಬೇರೆಯೇ ಮನುಷ್ಯಳಾಗಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಅರ್ಥ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಲ್ಲು ಕನ್ನಡದಕ್ಕಿಂತ ಮೆದುವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚಂದವೇ! ವೈದಿಕ ಋಷಿಗಳಾದ ಶುನಶ್ಶೇಪ, ಶುನಃಪುಚ್ಛ, ಶುನೋಲಾಂಗೂಲರ ಹೆಸರುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀವೇ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಘಂಟುವಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಾರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಒಬ್ಬನನ್ನು ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹಾರುವರೆಂದು ಕರೆದು ನೋಡಿರಿ. ಹಾರುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕಂಡವ–ಋಷಿ ಎಂದರ್ಥವಿದ್ದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಯಾರ ಬಾಯಿಂದಾದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು "ಹಾರುವ" ಎಂದು ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಾರುವನಾದರೆ ಅವನ ಹೆಮ್ಮೆಯೆಲ್ಲ ಕಂದಿಹೋಗಿ ಅವನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಬೆಕ್ಕಿನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು "ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ" ಎಂಬುದರ ಬದಲಾಗಿ "ಬಾಲದಯ್ಯ" ಎಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬರೆದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಓದುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ನನಗೀಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿದೆ-ನಾಳೆ ನೀವು ಕತ್ತೆಯನ್ನು "ಗಾರ್ಧಭ" ಎಂದು ಕರೆಯತೊಡಗಿದರೆ ಅದರ ರಾಗ ಸುಧಾರಿಸೀತೋ ಇಲ್ಲವೊ ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಗಸನ ಗಂಟು ಹೊರಲು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು.

ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡ್

1

ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬ ದೇಶವು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಲಾರದು. ಆದರೂ ಅದು ಇರುವುದು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಷ್ಟೇ ನಿಜವಾದುದು. ಈ ದೇಶವು ನಕಾಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರು ಒಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಸಿಗದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನಾಡಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಜನರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಂದ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹೊರ ಬೀಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರಂತೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುತ್ತಲೂ ೧೦೦೦ ಅಡಿ ಆಳವಾದ ಕಂದಕವನ್ನು ತೋಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜಾಕುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಳಸಹಿತ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ನಾಡು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶಂಕುವಿನಂತೆ ನೇತಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಈ ನಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟ ಭೂನಿವಾಸಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದೆನೆಂದು ಕೇಳಬೇಡಿರಿ. ಅದು ಗುಪ್ತವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ಅನ್ಯಾಯ ಮಗ್ನವಾದ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಸಂಶಯಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಾಂತರ ಪ್ರವಾಸದ ಯತ್ನಗಳು ಸಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿದು ಇವರು ತುಂಬಾ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಹೊರಗಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಲಿಪ್ತರಾಗಿರಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಂಗ್ ಮುಂದುವರಿದವರನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗುಂಡು ಹಾಕಿಸಿದನು

ಈ ದೇಶದ ಹೆಸರು ಮೂಲತಃ ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಇತಿಹಾಸಸಂಶೋಧಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಹೆಸರಿತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷಾಭಾಷಿಕರಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಈ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕ ಭಾಷಿಕರ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯವುಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾದ್ದರಿಂದಲೂ ನಾಡಿನ ಯಾವ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆಯೂ ಅಲ್ಲದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಆ ಮೂಲ

ಹೆಸರನ್ನು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ "ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡ್" ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡ ಲಾಯಿತಂತೆ. ಆ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಹೇಗಿತ್ತೆಂದು ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರದ ತರುಣರ ಒಂದು ಗುಂಪು,ಈ ಮೂಲ ಹೆಸ ರಾವುದೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿ ಹೂಡಿತು. ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಸೆರೆಮನೆ ಕಾಣಿಸಿ ಬಫೆಲೋ-ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಮೂಲ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸುವುದಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಇತಿ ಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕನು ಆಗಲೇ ಮೂಲ ಹೆಸರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತೆಂದೂ ಸರಕಾರವು ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಅವನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿಸಿತೆಂದೂ ಅವನ ಸಕಲ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಸಹಿತ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಲಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದಾದರೂ ಆ ಸಂಶೋಧಕನು ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋಡೆ ಹಾರಿ ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿಮಗೆ ಚೋದ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಚೋದ್ಯಪಡುವಿರಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ನ್ಯಾಯವಿರುವುದಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿದೆಯೆಂ-ಬುದೇ ಆ ಚೋದ್ಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜಾತೀಯ ನ್ಯಾಯದ ಆಧಾರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇನ್ನೂರಾಮೂವತ್ತೇಳೂವರೆ ಜಾತಿಗಳಿವೆಯೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರೆ ಜಾತಿಯೆಂದರೇನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಡಪಾಯಿಗಳಾದ ಭೂಲೋಕನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಶೇಷ ವ್ಯಥಿತನಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದೇ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು

ಕೆಲವು ಜಾತಿಯುವರು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಜಾರುತ್ತಿರುವುದರ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನವರ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಥಮತಃ ಜಾತಿಗಳ ಒಂದು ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯುನ್ನು ತೆಗೆದರಂತೆ. ಆಗಲೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಜಾತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಆಯಾ ಜಾತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರಮಾಣ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಮಾಣ ಡಾಕ್ಟರ್, ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಇತಿಹಾಸ ಒಂದು ರಾಮಾಯಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದ ಜಾತಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ನೆರವುಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೌಕರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರ ಸರಿಸರಿಗೆ ತರಲು ಅವರು ಯೋಜಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಲು ಶತಮಾನಗಳೇ ಬೇಕಾದೀತೆಂದು ಬೇಗನೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ದೇಶ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಕಾಯಲು ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು? ಅನಂತರ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಇತರ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೀಯುವ ಹಂಚಿಕೆಗಳಾದವು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಯೋಗ್ಯ ಉಮೇದುವಾರರು ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ದಾರಿಯೂ ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಯಲ್ಲೆಂದು ಗೊತ್ತಾದನಂತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರ ೧೦, ೨೦, ೩೦, ೪೦... ಗುಣಗಳು (ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದುಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ) ಮುಂದುವರಿದವರ ೧೦೦ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸರಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾರಲಾಯಿತು. ಅದೂ ಸಾಲದೆ, ಮುಂದುವರಿದವರಿಗೆ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಯೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಸಭೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ಖಂಡನಾ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೇ ಬಂತು. ಸರಕಾರ ಉರುಳಿತು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಆಡಳಿತದಿಂದಾಗಿ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಅರಾಜಕತೆಯಿಂದ ಚಲವಿಚಲವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಇಂದಿನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ (?) ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಕೀರ್ತಿ ಮಹಮುದ್ ಬಿನ್ ತೊಗಲಖನಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಬಫೆಲೋಲ್ಯಾಂಡಿನ ಪ್ರತಿ ಶಹರಿನಲ್ಲೂ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದ ತೊಗಲಖ ಪುತ್ತಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಣ ಬಹುದು; ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಚಿತ್ರಗಳು ತೂಗಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಮಹಮ್ಮದನಿಗೂ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಳಿದ ಬಾದಶಹನಿಗೂ ಯಾವ ರಕ್ತಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಗತ್ಯ. ಇವನ ನಾಮ ಕರಣದ ಹೆಸರು ಬೇರೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿ ದ್ದಾಗ್ಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ಆ ಬಾದಶಹನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯೊಂದು ಇವನ ಕೈಗೆ ಬಿತ್ತಂತೆ. ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಆ ಘನವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿ ಆನಂದತುಂದಿಲನಾಗಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡಿದನಂತೆ. ತೊಗಲಖ ಮಹಮ್ಮದನಿಂದ ಅವನೆಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಿತನಾದನೆಂದರೆ(ಅವನು(ಮುಸ್ಲಿಮನಲ್ಲದಿ ದ್ದರೂ) ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದನು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯು ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಮಹಮ್ಮದ ಬಿನ್ ತೊಗಲಖನು ತನ್ನ ೨೫ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮತ್ತೆ ೨೫ ವರ್ಷ ಆಳಿದನೆಂಬುದರಿಂದ ಅವನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕಾಣ ಬಹುದು. ಅವನ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳು ಜನಜನಿತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದೊಪ್ಪಿದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ. ಅವನು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ೫,೦೦೦ ಜನ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗುಂಡುಹಾಕಿದನೆಂಬ

ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮರುದಿನವೇ ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಗಳವರ ಒಂದು ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕರೆದು "ನಿನ್ನೆಯವರ ಗತಿಯನ್ನು ಉಳಿದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕಾಣಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಸುಲಭ ದಾರಿಯಿದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಿನಕ್ಕೆ ಆರು ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಡಬಲ್ ಸ್ಪೀಡಿನಿಂದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ರಾಗಿ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಪಾಸಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-ಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುಂಡಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಆದರೆ ನೀವು ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಆ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ." ಎಂದು ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಮುಂದುವರಿದವರು ಇಸಕ್ಕೊಪ್ಪಿಕೊಂಡು " ತೊಗಲಖ ಮಹಮ್ಮದ ಕೀ ಜೈ " ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತ ಸಭಾ ಭವನದಿಂದ ಹೊರಬಂದರು.

ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮಹಮ್ಮದ್‌ಬಿನ್ ತೊಗಲಖನು ಬಫೆಲೋ-ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದನೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕೋಟಾ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದನು. ಒಂದೇ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿದು ಹೋದುದರಿಂದ ಅವರು ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ-ರುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹುಡುಗರನ್ನೇ ಮಹಮ್ಮದನು ಅಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ,

ಇಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಇಂದು ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆಯಾದರೂ ಪುನಃ ಒಂದು ಜಾತಿಯು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕುವ ಸಂಭವವು ಈ ಜನರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅವರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಲೂ ಸಿದ್ಧರು. ಇಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ, ಸರಕಾರಿ

ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ, ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಸಂಖ್ಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಕೋಟಾ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂದಲೆಳೆಯ ಏಳು ಭಾಗದಷ್ಟೂ ಅಂತರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೆಲ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ತೊಗಲಖಪುರದ ಹುಚ್ಚರಾಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜಾತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಚ್ಚರ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರೆಂದು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಲೆಕ್ಕತೆಗೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಯು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುಂದುವರಿದದ್ದೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ವಾತಾವರಣ ಬಲು ಬೇಗನೆ ಬಿಸಿಯೇರಿತು. "ಹುಚ್ಚರಾಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಯವರ ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿದೆ!" ಎಂದೊಬ್ಬ ಟೀಕಾಕಾರ ಬರೆದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಯವರ ಯಾವುದೋ ಕುಹಕ ಅಡಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬಲವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಕುಹಕ ಏನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಇತರ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಇದರಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಭಾವಿ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೋಟಾ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಯಾವ ಯಾವಾಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಿಡುಗು ಮತ್ತು ಇತರ ದೈವಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಬರುತ್ತವೋ ಆವಾಗೆಲ್ಲ ಜಾತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಕಡಿಮೆ ಸಾಯುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ರೇಗಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಜಾತಿಯವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಅವರು ಹೂಡಿದ ಕುತಂತ್ರವಿದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಜಾತಿಗಳ ಕೋಪದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಪಿಡುಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿದೊಡನೆ, ಇತರ ಜಾತಿಯವರ ವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನವರು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲರಾ ಪಿಡುಗಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಾಣ

ಹಾನಿ ಆಗದ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆದ ಜಾತಿಗಳ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಒಯ್ದು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರಂತೆ.

ಸುದೈವದಿಂದ ಈಗ ಇಂಥ ಕಠೋರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾದರೆ ಅವರ ಜನನ ಕೋಟಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾದವರ ಜನನಕೋಟಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೂ ಈಗ ಗುಂಡು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

"ಜನನಕೋಟಾ"ದ್ದೇ ಒಂದು ಕಥೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಗೂ ಉಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಸಲು ಸಂದರ್ಭ-ವೀಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳು ಇತರ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಗತ್ತಾಗಿ ಮೂರು ಖಾನೇಸುಮಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತರ ಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಭಸದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡುಬಂದಮೇಲೆ ಇತರ ಜಾತಿಗಳು ಗಾಬರಿಗೊಂಡವು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಾತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ತೋಫಿನಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಮುಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದು ಪಾಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ರೆಡ್ ಸರ್ಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ (ನಮ್ಮ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸಿನಂಥದು) ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಭೂತದಯಾಪರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಕಗ್ಗೊಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಜನರು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದು ಮೂಲ ಜಾತೀಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೇ ಮರಳುವುದಾಗಿ ವಚನವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಾರಲಾಯಿತು.

ಅದರ ನಂತರವೇ ಜನನಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಗೂ ಜನನಕೋಟಾವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ

ಜನನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾತಿವಾರು ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೋಟಾ ದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಂಥ ಜಾತಿ ಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೀಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದೊ-ಳಗೆ ಈ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯನ್ನವರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೂ ಹೀಗೆಯೆ ಲಕ್ಷವಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. " ಆದರೆ ಕೋಟಾ " ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಜನ ಸಾಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೀಗ ಮರಣಕೋಟಾವನ್ನು ಜನನಕೋಟಾದಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಿ ಕಾಯದೆ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮರಣಗಳಾದರೆ ಅದರ "ಜನನಕೋಟಾ"ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದು ಮುಂದಿನ ಅವಧಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಡೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಮರಣ ಗಳಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸದ್ಯೋಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನನ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಆಗ ಇತರ ಜಾತಿಗಳ ಜನನಕೋಟಾಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಜಾತೀಯ ಸಮತೋಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಹೌದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯೂ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವುದ-ರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ದುಃಖದಾ-ಯಕ ಅಪವಾದ ಹೊರತು. ಒಂದಾನೊಂದು ಜಾತಿಯ ಜನ ತೊಗಲುಖನ ಪ್ರಥಮ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿದ್ದರು. ಇಂದು ಆ ಜಾತಿಯ ಕೊನೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ೭೫ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಜಾತಿಯು ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಅದೊಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯ ಸಂಚಾರಿ ಜಾತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಗಲಾಟೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಎದ್ದಾಗ ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದಾಗಿತು.. ಸರಕಾ-ರವು ಜನನಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇರಿದಾಗ್ಗೆ ಅದು ಸಹಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿ ಸಿತು. ಸರಕಾರ ಅದರ ಕೋಟಾ ಮೀರಿದ ಮಕ್ಕಳನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದಾಗಿ

ಹೆದರಿಕೆಹಾಕಿತು. ಆಗ ಆ ಜಾತಿಯ ಪಂಚರು ಅವ್ಯೊತ್ತಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. "ಈ ಕೋಟಾ-ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಇಚ್ಛೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಅವರು ಸಾರಿದರು. ಮದುವೆಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆ ಪಾಲಿಸಿದರು. ಈಗ ೭೫ ಆದವನು ಈ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೊನೆಯ ಮನುಷ್ಯ. ಸರಕಾರ ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಈ ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಹೌದು. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಚೆ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಡಾ. ಮೋದಿಯವರು ಕಣ್ಣಿನ ಬ್ಯಾಂಕು ತೆಗೆಯಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. "ರಾಜಕೀಯ ಅಂಧರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕೊಡುವಿರಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ.—ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

ಪ್ರಪಂಚದ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯೆಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಜ್ಞಾನವೂ ಭಾರತದಲ್ಲೇ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಮಾತೆಯ ಮತ್ತು ಭಾರತಮಾತಾಮಹಿಯ ಸದ್ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊರಪಟ್ಟ ಅಗಾಧವೂ ಅದ್ಭುತವೂ ಆದ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನೀ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಜಿಗಳೆಗಳಂತೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಅಭಿಮಾನಶೂನ್ಯರಾದ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಾ ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಬಯಸುವುದೇನು, ಹೇಳಿಯೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ಯೇ ದ್ವೇ ಕಾಲಂ ವಿಧತ್ತಃ

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೆಂದೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದೆ. ಆದರೆ ಸರಸ್ವತಿಯ ಪರಮಾರಾಧಕರಾದ ನಮಗೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗದ ಕಲ್ಪನೆ ಹೊಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುವುದು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹಜವೆನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು

ಗಾಢವಾಗಿ ಶೋಧಿಸತೊಡಗಿದೆ. ನನ್ನ ಶ್ರಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಲು ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕರ್ಷಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ದೊರೆತಿದೆ.

ಕಾಳಿದಾಸನ ಈ ಮಂಗಳಾಚರಣ ಶ್ಲೋಕ [1] ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?—

"ಯಾ ಸೃಷ್ಟಿಃ ಸ್ರಷ್ಟುರಾದ್ಯಾ"... ... ...

ಯೇ ದ್ವೇ ಕಾಲಂ ವಿಧತ್ತಃ ಶ್ರುತಿವಿಷಯಗುಣಾ......"

ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ "ಯೇ ದ್ವೇ ಕಾಲಂ ವಿಧತ್ತಃ" ಎಂದರೇನು?

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗದ ಗಂಧವಿದ್ದವರಿಗೆ (ಈ ಗಂಧ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಗಂಧವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ) ಕೂಡ "ಕಾಲಂ" ಎಂದರೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬಗಳ ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಅದೇ ಕಾಲಂ. ಕಾಳಿದಾಸನು ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ "ಯೇ ದ್ವೇ ಕಾಲಂ ವಿಧತ್ತಃ" ಅಂದರೆ ಎರಡು ಕಾಲಂ ಮಾಡುವವರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎರಡು ಕಾಲಂ ಮಾಡುವವರು ಎಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಎರಡು ಕಾಲಂ ಮಾಡುವವರೇ ಏಕೆ? ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಲೇಖನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎರಡು ಕಾಲಂಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತವೆಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಕಾಳಿದಾಸ ಈ ಅಗ್ರಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬೇ ಉಪಸಂಪಾದಕ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿಗಾರ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾಲಂ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದುಡಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪತ್ರಿಕಾವೃತ್ತಿಯವರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ಇವರನ್ನು ಕುರಿತೇ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೇ ಮುಂದುವರಿದು ಮಹಾಕವಿ "ಶ್ರುತಿವಿಷಯಗುಣಾ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರುತಿವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಾಲಂ ಮಾಡಿಕೊಡುವವನು ಸುದ್ದಿಗಾರನೇ ಇರಬೇಕು.

---

[1] ಶಾಕುಂತಲ, ೧, ೧

ಮೇಲಿನ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿತ್ತೆಂದು ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವವಿತ್ತೆಂದುಕೂಡ ನಾವು ತರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಕಾಳಿದಾಸನು ಮಂಗಳಾ ಚರಣಶ್ಲೋಕದಲ್ಲೇ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೆತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದೊಂದೇ ಈ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಳಿದಾಸ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗವನ್ನು ಈಶ್ವರನ ಎಂಟು ವಿಭೂತಿಗಳಲ್ಲಿ [2] ಸೇರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು Fourth Estate ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈಗ, ಕಾಳಿದಾಸನು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಒಂದನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಕ್ರಿ. ಶ. ಐದನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಡಿತರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ಇವೆಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬದುಕಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು.) ಕ್ರಿ. ಶ. ಐದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸಿದ್ದನೆಂದೆಣಿಸಿದರೂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಾರತೀಯರೇ ಮೂಲ ಪುರುಷರೆಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೫ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿದ್ದವೆಂದು ಯಾರೂ ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನ ಬಹು ಜನ ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು "ಕಾಲಂ" ಎಂಬುದು ಅಚ್ಚಕನ್ನಡ "ಕಾಲು" ಎಂಬುದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದವಾದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಥಮತಃ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೇಯುರರು !

ಮಹಾಕವಿ ಪೊನ್ನನ ಏಕಮೇವ ಉಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥವಾದ ಶಾಂತಿಪುರಾಣದ ಒಂದು ಕಂದ[3]ದಲ್ಲಿ "ಅಪ್ರಮೇಯಃರಮೇಯರ್" ಎಂದೊಂದು ಕುತೂಹಲ ಜನಕ ಪದಪುಂಜ ಬರುತ್ತದೆ.

---

[2] "ತಾಭಿರಷ್ಟಾಭಿರೀಶಃ'' ಅದೇ, ೧, ೧

[3] ಪೊನ್ನ, ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣ ೧, ೪

ಶಾಂತಿಪುರಾಣವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ಪಂಡಿತರಾರೂ ಈ ಪದಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಬೆಳಕನ್ನು ಗಮನಿಸದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪೊನ್ನನು ಈ ಕಂದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಗುರುಗಳು "ಅಪ್ರಮೇಯರ ಮೇಯರ್" ಎಂದೂ ಸಾರುತ್ತಾನೆ.

"ಮೇಯರ್" ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮಹಾ ನಗರಗಳ, ಮುನಸಿಪಾಲ್ಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪೊನ್ನನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳು ವಿರಕ್ತರಾಗುವ ಮೊದಲು ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವ ನಗರದ ಮೇಯರ್ ಎಂದೂ ಅವನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪೊನ್ನನ ಗುರುಗಳು ಮೇಯರರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ತೀರ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಮೇಯರ್ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು?

ಈಗ "ಅಪ್ರಮೇಯರ್" ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ನಗರದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಈ ಹೆಸರಿನ ನಗರ ಯಾವುದೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಈ ನಗರವು ಭಾರತದ ಹೊರಗೆಲ್ಲೋ ಇರಬೇಕು.

ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ನಗರವು ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. "ಅಪ್ರ-ಮೇಯರ್"ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ"ಅಪ್ರ"ಎಂಬುದು "ಆಫ್ರೊ" ಎಂಬುದರ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದವಿರಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಬಲ್ಲದು.

ಮೇಲಿನ ತರ್ಕ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೀಮೆ ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕದ ವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಂಗತವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರಿ. ಶ. ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಮಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕವಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಪಂಡಿತರು ನೆಲಸಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕದ ವರೆಗೆ

ಹಬ್ಬಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಗ್ರೀಕರು ನಮ್ಮಿಂದ ಕೆಲ ಪದಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿತ್ತೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಇಜಿಪ್ಟ್, ಟ್ಯುನೀಶಿಯ, ಆಲ್ಜೀರಿಯ ಮತ್ತು ಮೊರೊಕ್ಕೋಗಳ ಸದ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಲಾರದು.

ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ಡಾಂಕಿ

ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಸಾಹೇಬರು ಸಂಸ್ಕೃತದ "ಗರ್ಧಭ" ಮತ್ತು "ಕಾಕ" ಶಬ್ದಗಳು ಮೂಲತಃ ಸಂಸ್ಕೃತದವಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವು ಕನ್ನಡದ "ಕತ್ತೆ" (ಹಳೆಗನ್ನಡದ "ಕಳ್ತೆ") ಮತ್ತು "ಕಾಗೆ" ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.[4] ಕಿಟ್ಟೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅವರೂ "ಕತ್ತೆಯನ್ನೂ ಕಾಗೆಯನ್ನೂ ನೀವೇ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ನನಗೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕುದುರೆಯನ್ನೂ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮಿಂದ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದೂ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ" ಎಂದರು.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಗೆಯನ್ನು ಅದರ ಪಾಡಿಗೆ ಹಾಡಲು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಕತ್ತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಿಟ್ಟೆಲ್ಲರು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೆಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ನಾವೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿದ್ದೇನೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಿಟ್ಟೆಲ್ಲರಂತೆ ನಾನೂ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗೆ Donkey (ಡಾಂಕಿ) ಮತ್ತು Ass (ಆ್ಯಸ್) ಎಂಬೆರಡು ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡೂ ಕನ್ನಡದ "ಕತ್ತೆ" ಯಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದವೆಂದು ಕೇಳಿ ನೀವು ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜ.

"ಕಳ್ತೆ" ಎಂಬುದು ಮೊದಲು "ಕಂತೆ" ಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದು ನೀವೆಣಿಸಿದಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲ. ಬುರುಡೆ ಎಂಬುದು ಬುರ್ಡಿ ಆಗಿ ಬೂಡೆ[5] ಆಗುವ

4 ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ನಿಘಂಟು, ಮುನ್ನುಡಿ.

5 ಉದಾ "ಬುಂಡೇನೆತ್ತಿ ಕುಡ್ಕೊಟ್ಟೋಂಡ್ರೆ"

ದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ, ಪ್ರಕಾರಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ 'ಕಂತೆ" ಯೆಂದಿದ್ದುದು "ಕತ್ತೆ" ಎಂದಾಗಿರಲೂ ಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ನೆಗಡಿಯಾದಾಗ ಅಥವಾ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮೂಗನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಹಿಡಿದು, "ಸಂತೆ" ಎಂಬುದನ್ನುಚ್ಚರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಅದು "ಸತ್ತೆ" ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ "ಕಂತೆ"ಯೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘ ನೆಗಡಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯಾಗಿರುವುದು ಅಸಂಭವವಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಕಳ್ತೆ > ಕಂತೆ ಅಥವಾ ಕತ್ತೆ <ಕಂತೆ ಇದು ಒಂದನೇ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಶಬ್ದಗಳು ಶೀರ್ಷಾಸನ ಹಾಕುತ್ತವೆಂದು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ— ಅಹುದು > ಹವುದು > ಹೌದು: (ಕನ್ನಡ); ಅವರು > (ತೆಲುಗು) ವಅರು > ವಾರು.

ಆ ಹೀಗೆ ಕತ್ತೆ > <"ಕಂತೆ" > ತೆಂಕ ಅಥವಾ ತಂಕೆ.

ಈಗ "ತ"ವು "ದ"ವಾಗಿಯೂ "ದ"ವು "ಡ"ವಾಗಿಯೂ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುವುದು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಯಮ.

ಹೀಗೆ ತಂಕೆ > ದಂಕೆ > ಡಂಕೆ.

ಎ ಎಂಬುದು ಇ ಯಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (ಉದಾ ಆಕೆ > ಆಕಿ).

ಹೀಗೆ ಡಂಕೆ > ಡಂಕಿ

ಡಂಕಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಶ್ರುತಿ ಹಿಡಿದರೆ ಡಾಂಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕತ್ತೆಯೇ ass (ಆ್ಯಸ್) ಎಂದು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಅವು ಲೋಪ ಹೊಂದಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತೆ > ಅತ್ತೆ. ಅದೇ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಅಕ್ಷರದ ಒತ್ತು ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತ್ತೆ > ಆತೆ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಸ್ವರಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ, ಅದೂ ಪಲ್ಲಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತೆ > ಆತ. ಹಾಗೆಯೇ ತ, ಚ, ಸ ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಬಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ > ಆಚ > ಆಸ. ಅನೇಕ ಆರ್ಯಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರ ಲೋಪಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಸ > ಆಸ್ > ಆ್ಯಸ್.

ಕತ್ತೆಯೇ ಡಾಂಕಿಯೂ ಆ್ಯಸೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದೀಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ ಹತ್ತಿರ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕತ್ತೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಹೆಸರೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಂತ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತೆಯೂ ಅವರ ಸ್ವಂತದ್ದಾಗಿರಲಾರದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಕತ್ತೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದಲೇ ಒಯ್ದಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಯುರೋಪಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೇ ನಾವು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹತ್ತಿರವಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತಾರು ಕೊಟ್ಟಿರಲಾಪರು?

ಭೂದಾನ

ಭೂದಾನ ಮಾಡಿರೊ ವಿನೋಬ ಭಾವನಿಗೆ ॥ ಪ ॥
ಆ ದಾನ ಈ ದಾನ ಎಂದು ಹಲುಬಲು ಬೇಡಿ ।
ಭೂದಾನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಇಂದಿನ ಘ್ಯಾಶನಿಗೆ ॥ ಅ. ಪ ॥
ಗೇಣು ಭೂಮಿಯು ಕೊಡಲು ಗೋಣಿ ಪುಣ್ಯವು ಬಹುದು
ಮೇಣು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಬಹುದು ॥
ಕಾಣೆ ನಾನೀ ಪರಿಯ ಬೇರೊಂದು ಸಂಧಿಯನು
ಆ ನಾಕ ಈ ಲೋಕವೆರಡ ಸಾಧಿಸಲು ॥ ೧ ॥
ಗೇಣಿಯು ವಸೂಲಿಯೇ ಆಗದಿಹ ಭೂಮಿಗಳ
ಶಾನೆ ಪಡಬಿದ್ದ ಮಲೆನಾಡ ಭೂಮಿಗಳ ॥
ಏನು ಬಿತ್ತಿದರು ಮೊಳೆಯುದ ಜವಳು ಭೂಮಿಗಳ
ದಾನವನೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿಸಿರೊ ಹಪ್ತೆ ಹಣವ ॥ ೨ ॥
ಏನು ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡದೆ ಶೇಖ ಅಬ್ದುಲ್ಲನೊಲು
ಈ ನಾಡಿನೊಳಗು ಭೂಮಿಯು ಕಸಿವ ಮುನ್ನ ॥
ತೇನನ್ನಿ ಕಾಯ್ದೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಿಗಿಯುಹ ಮುನ್ನ
ದಾನ ಶೂರತೆ ಪಡೆದು ಬದುಕಿರೋ ಅಣ್ಣಾ ॥ ೩ ॥

ಶ್ರೀಮುದ್ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ

ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಂಡತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವನ ರಥದ ಗಾಲಿಯ ಕೀಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ—ರಾಮಾಯಣವೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಹಾ ರಾಮಾಯಣಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ದಶರಥರಾಜ ಮೂರು ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲೊಂದು "ಥಿಯರಿ" ಇದೆ. ಅವನ ತಂದೆ ಅಜರಾಜ ಒಂದೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕಿದ್ದ. ದಶರಥ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಆಕಾಶದಿಂದ ಒಂದು ಹೂಮಾಲೆ ಬಿದ್ದು ಇಂದುಮತಿ ಸತ್ತಮೇಲೆ, ಅಜರಾಜ ಎಷ್ಟು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಹೋದನೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜಗತ್ತೇ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಹೊರಗೊಂದು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೇ ಧೇನಿಸಿ ಕೊರಗುತ್ತ ಆತ ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ.

ತಂದೆಯ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನಾಗಿದ್ದ ದಶರಥನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನಂಬಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಅಪಾಯವನ್ನಾತ ಮನಗಂಡು ತಾನಂತೂ ಒಂದು "ಸ್ಪೇರ್" ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಆಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಬಾರದಿತ್ತೇ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಂದು ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿನ ಸಿಗರೇಟು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದಿನ ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿನ ರುಚಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ನೀವು ಈಗಿನ ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾರದೇ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಶರಥ ಏಕಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬ್ರ್ಯಾಂಡುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಜಾಣನೇ ಸೈ.

ಎರಡಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ದಶರಥ ಕೈಕೇಯಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ. ಅಲ್ಲೇ ಅವನು ಜಾರಿದನೆಂದು ನನ್ನ ಮತ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರಣವೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಕೌಸಲ್ಯೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯರು ತುಂಬ ಜಗಳವಾಡತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಬೇಸತ್ತು "ತೃತೀಯಃ ಪಂಥಾಃ" ಹಿಡಿ ಯಲು ಮನಸುಮಾಡಿರಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಇಬ್ಬರು ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾಗ ಮೂರನೆಯವಳು ತನಗೆ "ಓಪನ್" ಆಗಿರುತ್ತಾಳಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತೈಸುವ ಉಭಯಸಂಕಟ ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಂತೂ ದಶರಥ ಮೂರನೆಯವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ. ಅವಳನ್ನು ತನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಹುಚ್ಚು ಅವನಿಗೆ ಏಕೆ ಅಂಟಿತೆಂದು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ದಶರಥ ಮುದುಕನಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನ ಗುರಿ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ರಥದಲ್ಲಿ, ದೃಷ್ಟಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತೆತ್ತಲೂ ಹಾರಿಸುವ ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ತಿ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದರೆ ಶತ್ರುವೀರರ ಕಣ್ಣುಗುರಿ ಒಂದೆಡೆ ಬಾಣದ ಗುರಿ ಬೇರೊಂದೆಡೆ ಆಗಿ ಅವರು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗುವರೆಂದು ದಶರಥ ಎಣಿಸಿದ. ಅದು ತಪ್ಪಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಇದು ದಶರಥನ ಮೌಲಿಕ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಗತ್ತನ್ನು ಅವನ ಅನಂತರ ಬಂದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ದಶರಥ ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಗೇಡಿ ವೀರನಾಗಿರಬೇಕು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಮೊದಲು ತನ್ನ ರಥದ ಗಾಲಿಯ ಕೀಲು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ರೈಲಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು

ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಆತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಪ್ಪಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಹೀಗಾಗಿ ಯುದ್ಧದ ನಡುವೆ ಗಾಡಿಯ ಕೀಲು ಜಾರಿಯೋ ಮುರಿದೋ ಹೋಯಿತು. ಚುರುಕು ಕಣ್ಣಿನ ಕೈಕೇಯಿ ಇದನ್ನು ಕಂಡಳು. ರಥ ಬಿದ್ದರೆ.

ಗಂಡನಿಗೆ ಮತ್ತು ತನಗೆ ಬರುವ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಊಹಿಸಿದಳು. ಕೀಲಿಯ ತೂತಿಗೆ ತನ್ನ ಕಿರಿಬೆರಳನ್ನು ತುರುಕಿ ಗಾಲಿ ಸರಿದು ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಡೆದಳು. ಕೈಕೇಯಿಯ ಧೈರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಅವಳ ಕಿರಿಬೆರಳೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧರಥದ ಗಾಲಿಯ ಕೀಲಿನ ತೂತಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಳು ತುರುಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೈಕೇಯಿಯ ತೋಳು ಎಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿರಬೇಕು, ಅವಳ ಕೈಬೆರಳು ಎಷ್ಟು ದಪ್ಪವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲ ತರ್ಕ–ವಿತರ್ಕ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ಇಡೀ ಕಥೆಯ ಸತ್ಯತ್ವದ ಬಗ್ಗೆಯೆ ಸಂದೇಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಕೆಲ ಸಂಶೋಧಕಬ್ರುವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಅಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವಾದ ಸಂಶೋಧಕವೃತ್ತಿ ಸಲ್ಲದೆಂದಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಳಗ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತನಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರದ ಅರಿವು ದಶರಥನಿಗೆ ಬಂದದ್ದು. ಮೆಚ್ಚಿ ಅವಳಿಗೆ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ. ಒಂದು ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಒಂದು ವರ ಕೊಡುವುದೇ ಅಪಾಯಕರ. ಆದರೆ ದಶರಥನ ಈ ಹೆಡ್ಡತನ ಕ್ಷಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವಳು ಅವನ ಮೂರನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ನೆತ್ತರು ಸುರಿಯುವ ಅವಳ ಕಿರಿಬೆರಳು ಅವನ ಕಣ್ಮುಂದಿತ್ತು. ಕೈಕೇಯಿ ಈ ವರಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅಂದರೆ ರಿಝರ್ವ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟಳು. ಅವು ಟೈಂಬಾಂಬಿನಂತೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಸ್ಫೋಟಗೊಳಿಸಿದವು.

ರಾಜರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದಿರುವುದು ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. (ಬಹುಶಃ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಂಬಲು ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಭಾರತೀಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪಳಗಿದರೆಂಬುದು ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಬಲ್ಲದು). ದಶರಥನ ಮುತ್ತಜ್ಜ ದಿಲೀಪನಿಗೆ ಬಹು ಕಾಲ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಆತ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಮಗಳಾದ ನಂದಿನಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸೇವೆಯ ನಡುವೆ ಆ ಆಕಳು ಅವನಿಗಿತ್ತ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಈ ಪೀಡಾ ತಪ್ಪಿದರೆ ಸಾಕು ಎನಿಸಿರಬಹುದು. ವಿಂಧಿ

ಳೆಯು ಜನಕರಾಜನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಅವನು ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲ ಉಳುತ್ತಿರು ವಾಗ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಸಿಕ್ಕಿತಂತೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಶುಗಳು ಹುದುಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲನಾಗಿ ಆತ ಕೊನೆಗೆ ಕೃತಕ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಶರಣುಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞಪುರುಷನು ಕೊಟ್ಟ ಪಾಯಸವನ್ನು ದಶರಥ ತನ್ನ ಹೆಂಡರಿಗೆ ಪಾಲುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ. ದಶರಥ ತುಂಬ ಮರೆವಿನ ಸ್ವಭಾವದವ ನೆಂದೂ ಪಾಯಸವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಕೌಸಲ್ಯೆ ಕೈಕೇಯಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನಡುವಿನವಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದನೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರ ನ್ಯಾಯ ನಡುವಿನವನಿಗೆ ಆಯ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಗೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಪಾಯಸ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಲ್ ಮಕ್ಕಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದುದ ರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸುಮಿತ್ರೆಗೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಒಬ್ಬನನ್ನು ರಾಮ ನೊಡನೆ ಕಾಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಭರತನೊಡನೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳೊಡನೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರುವ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಗತ್ತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ 'running with the hares and hunting with the hounds' ಮೊಲಗಳೊಡನೆ ಓಡತ್ತ ನಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಬೇಟೆ ಯನ್ನು ಆಡುವ ನೀತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ದಶರಥನ ನಾಲ್ವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಶ್ರೀರಾಮ ಆದರ್ಶವಾದಿ ಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿದ್ದ. ಅವನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇದನ್ನು ಮುನ್-ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಒಂದಾನೊಂದು ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಮಗು ರಾಮಚಂದ್ರ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ಅದು ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಅಳತೊಡಗಿದ. ಅವನ ರಂಪಾಟ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅರಮನೆಯೆಲ್ಲ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ

ಯಾರಿಗೋ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆದು ಅವರು ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತಂದು, ಮಗುವನ್ನು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೂಡ್ರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಂತುಷ್ಟ ನಾಗಿ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿ ಬೇಕೆಂದು ಹಟತೊಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಗದ್ದಲ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ಚಂದ್ರನ ನೆರಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇ ಚಂದ್ರನು ಸಿಕ್ಕಿದನೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಋಷಿ ಒಂದು ದಿನ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದ. ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಈತ ಕ್ಷತ್ರಿಯತ್ವದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಪೌರೋಹಿತ್ಯದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಕೊಡದಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ ಣತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಗೆದ್ದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪ್ರಮುಖನೆಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾದದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,ಉದ್ದವಾದ ಗಡ್ಡ ಬೆಳೆಸಿ ಋಷಿ ಕೂಡ ಆದ. ಅವೊತ್ತಿನಿಂದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸತ್ಯ ಹೇಳುವ ರಾಜರಿಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಡುವುದು, ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ವರ್ಗ ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಉಪದ್ವ್ಯಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ತಿರು ಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ ಎಂಬ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ. ಈ ಯಜ್ಞಗಳೆಂದರೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞ ಎಂದು ಒಳ್ಳೇ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತೊ, ಅಥವಾ ಇವರು ಎಬ್ಬಿ ಸಿದ ಹೊಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಇದು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಆಗದಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರಿದ್ದ ಅಡವಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಯಜ್ಞಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸ.

ರನ್ನು ಆ ನೆವದಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ದ್ರಾವಿಡ ಕಳಗದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಾಟಕಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಾದ ಸುಬಾಹು, ಮಾರೀಚರು ಇದ್ದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೋ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿ ಅವನು ಈ ಯುದ್ಧದ ನೆವ ಹೂಡಿದ್ದನೆಂದೂ ದ್ರಾವಿಡ ಕಳಗದವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೆಂದೇ ಅವನು ದಶರಥನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ರಾಮ—ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ರಾಮನಿಗೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸು ಅಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಾಮನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದ ಆರ್ಷ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಚನಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತೀರ ಮಾನಸಿಕ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರಾಮ ಒಪ್ಪಿ ತಾಟಕಿಯನ್ನೂ ಅವಳ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನೂ ಕೊಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಓಡಿಸಿದ.

ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟೆಡ್ ಆದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಮಿಥಿಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಆಗ ಮಿಥಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಕರಾಜ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಜನಕನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯ.

"ಮಿಥಿಲಾಯಾಂ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಯಾಂ ನ ಮೇ ಕಿಂಚನ ದಹ್ಯತೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈತನು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ಅರ್ಥಾತ್ ರೋಂ ನಗರ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ 'ನೀರೋ' ದೊರೆ ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಿಥಿಲೆ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜನಕ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ: "ಮಿಥಿಲೆ ಸುಟ್ಟರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಜನಕ ಏಕೆ ಹೇಳಿದ? ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆಪತ್ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ವಿದೇಶಗಳ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಜನಕನೂ ತನ್ನ ಸೊತ್ತಿನ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ 'ನನ್ನದೇನೂ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಲು ಶಕ್ಯವಾಯಿತು.

ಜನಕನಿಗೆ ನೆಲ ಉಳುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆತ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕುಂಡಲಿ ನೋಡುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ತೋರಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಬದಲು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನೀವು ಹೋಗಿ ಕನ್ಯಾಪಿತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನ ಮಗಳು ನಿಮಗೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಜನಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೇ ಬಿಲ್ಲು ಇತ್ತು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯದು, ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಮಿಥಿಲೆಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಶಿವನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇತ್ತು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಶ್ವಸನೀಯ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ. ಅದು ತೀರ ಹಳೆಯದಾಯಿತೆಂದೆ? ಅಥವಾ ತ್ರಿಶೂಲವು ಬಿಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾದ ಆಯುಧವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನು ಕೋದಂಡವನ್ನು ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಅದು ಹೇಗೆಯೇ ಇರಲಿ, ಬಿಲ್ಲು ಭಾರೀ ದೊಡ್ಡದಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನಂತೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ಎದೆ ನಡುಗಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೆದೆಯೇರಿಸುವವರಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಜನಕ ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ, ತಮ್ಮ ಕೈತೋರಿಸಲು ಬಂದ ಅನೇಕರು ಅದರ ಗಾತ್ರ ನೋಡಿ, ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಿಯೇ ಹೆದರಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂಬ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿದೆ. ರಾವಣ ಕೂಡ ಈ ಕೀರ್ತಿಶನಿಯ ಪ್ರತಾಪದಿಂದಲೇ ಅಂಜಿರಬೇಕು. ರಾಮ ಮಾತ್ರ ಬಂದು ನೋಡಿದ, ಎತ್ತಿದ, ಮತ್ತು ಮುರಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಇಟ್ಟಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಲಡ್ಡಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಗುಟ್ಟನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಷ್ಟೇ ಅರಿತಿದ್ದನೆಂದೂ ಆವನು ರಾಮನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಟ್ಟಿದ್ದನೆಂದೂ ಯಾವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ,

ಸೀತೆ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ವರಿಸಿದಳು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭ ಸಾಧಿಸಿ ಜನಕನು ತನ್ನ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ದಶರಥನ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಪಾರಾದ. ರಾಮನ ತಮ್ಮಂದಿರೂ

ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅವನೇಕೋ ಹಟ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯಕುಠಾರ ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಶ್ರೀಮಲ್ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಮಾದ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದರ್ಶನ ಗದ್ಯಮಹಾಪ್ರಬಂಧದೋಳ್ ಬಾಲಕಾಂಡಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ॥

ಯುವಕರು ಆಕಾಶ ಮುಟ್ಟಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರು ಹೈದರಾಬಾದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವಿತ್ತರು.

— ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ತಾರೆಗಳು ಸಿಗುವಾಗ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಏಣಿ ಹಚ್ಚುವ ಗೊಡವೆ ಏಕೆ ಅಂತ ?

ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ್ದು......

ನಾನು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬರೆಯತೊಡಗಿದೆನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರಕೊಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕಿ ಏಕೆ ಹಾರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಗ, ಏಕೆ ಗಿಡದ ಟೊಂಗೆಗೆ ಬಾಲ ಸುತ್ತಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಜೋತಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ, ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲದೋ ಅದನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲೆನಷ್ಟೆ.

ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಜನ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಲು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೇ ಕವಿಗಳು ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನಾರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವೂ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಷೋಕಲಾಟಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಮಜಾ ಆಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಇದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಸಲ ಹೊಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶದೊಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮತಃ ಬರೆಯುವಾಗಲೂ ತುಸು ಗೊಂದಲ ಆಗುತ್ತದೆನ್ನಿ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲೊಂದು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಯಾದ ಮಾದಕತೆಯ ಅನುಭವ ಬರುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜ. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲ ಕಾಲ ಕವಿತೆ ಗೀಚುವ ಹುಚ್ಚು ತಲೆಗೇರಿರುತ್ತದೆ. ಬರೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಚಟವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ಚಟವಾದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಗೆ ಎಚ್ಚತ್ತಾಗ ಕೂಡ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ

ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕವಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಬರೆದುದನ್ನು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಇತರರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಮತ್ತು ಇತರರು ಅದನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಹಟವಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ, ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೋಗಲಿ ಪಾಪ, ಎಂದು ನೀವು ಹೊಗಳಿದಿರೋ, ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಡ ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ಕುತ್ತು ಬಂತೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನೀವು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ತಲೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಬಾಲ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಾಲವೂ ಇಲ್ಲವೊ ಏನೋ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬರತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಸಂಪಾದಕರ ಕಚೇರಿಗೆ " ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಬಹುವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ " ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಕವಿಮಿತ್ರ ತನ್ನ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಸಾಗಹಾಕಿ, ಅವನ ಮಿತ್ರರಾದ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಮಾನದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಅದೆಲ್ಲ ಹೋಗಲಿ, ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಾನೇ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದು? ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಆನುವಂಶಿಕ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಕೆಲ ರೋಗಗಳು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅನುಕೂಲ ಸಂದರ್ಭ ದೊರೆತೊಡನೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿಬಿಡುತ್ತವಂತೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ ಹರಿಕತೆ ಮಾಡುವುದು, ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ಮೊದಲಾದ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೀಡಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದಲೇ ಈ ರೋಗ ನನಗೆ ದಾಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತು ಅವರೆಂದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಬಹುದಾದ, ಆಗಿರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು

ಈ ಮೂಲಕ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನನ್ನ ಹದಿನೈದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹೊಣೆಗಾರರಾದ ಮನುಷ್ಯನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಬದಲಿ ಮಾಸ್ತರರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಭಾಂಡಾರಕರ ಎಂದು. ಈ ಭಾಂಡಾರಕರರು ಎಂದೂ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾದೀತು. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲ ಕಾಲಾನಂತರ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಕೂನರಾಗಿ, ಕವಿತೆಯೊಡನೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧ ಉಳಿಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾವು ನಮಗರಿಯದೇನೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಭಾಂಡಾರಕರ ಮಾಸ್ತರರೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದರು. ಆ ದಿನ ನಳಚರಿತ್ರೆಯ ಪಾಠಮಾಡುತ್ತ, "ವನಿತೆ ಮಲಗಿಹಳೋ ಅಧೈರ್ಯದಿ ನೆನೆವಳೋ ದೈವವನು........." ಎಂಬ ಪದ್ಯವನ್ನವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾಕೋ ಏನೋ ಅವರಿಗೆ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯಿತು. ಅವರು ನಾಗವರ್ಮ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು, ಐದು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೧೪ ಮತ್ತು ಮೂರು ಆರನೆಯವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೩ ಮಾತ್ರೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದರು.

ಸರಿ, ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಯಿತು. ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಕವಿತಾವನಿತೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಂತಾಯಿತು ! ಈ ಪಾಠ ಕಡೇ ಪೀರಿಯಡ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ

ತರನ ತನ್ನನ ತರನ ತಾರನ । ನರನ ನಾರನ ನಾರ ನನ್ನನ
ತಳನ ತನ್ನಾ ತನ್ನ ತಾರಾ ತಾಳ ತನ್ನನನಾ ॥

ಎಂದು ಗುಣುಗುಡುತ್ತಲೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೊದಲನೇ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ತಾಸು ಕೂಡ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ತಾಯಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಕುಡಿದು ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದೊಂದು ಕೋಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಎದುರುಮನೆಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕೋಳಿ ಸಾಕಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳಂಥ ಹುಚ್ಚುಜಂತುಗಳು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರಬಾರದೆ? ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೆರಳಿದೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಶಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೋಳಿಯ ಮೇಲೆ ಭೀಕರ ವೇಗದಿಂದ ಒಗೆದೆ. ಕೋಳಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರದೆ ಕೊ-ಕ್ಕೊ-ಕ್ಕೊ-ಕ್ಕೆಂದು ಬೊಬ್ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ಎದುರಿನ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆ ಹಾರಿ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟೊಡೆದು ಹರಿಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಕಾಗದದ ತುಣುಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯತೊಡಗಿದೆ-

ಬಂದಿತಾದರೆ ಕೋಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ । ಕೊಂದು ಬಿಸುಡುವೆನದನು ಜಾಗ್ರತೆ ।
ಯಿಂದ ಇರಿರೈ ಕೋಳಿಸಾಕುವರೆಲ್ಲರವನಿಯಲಿ ॥
ಮುಂದೆ ನೆನ್ನನು ದೂರದಿರಿ ಇವ । ಕೊಂದನೆನ್ನಯ ಕೋಳಿಯೆನುತಲಿ ॥

ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ "ಹಲಗೆ ಬಳಪವ ಹಿಡಿಯದೊಂದಗ್ಗಳಿಕೆಯ" ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಸ್ರೋತಸ್ಸು ಐದನೇ 'ಪಂಕ್ತಿಯ' ತುದಿಗೆ ಬಂದು ತಟ್ಟನೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಗಾಗಿ ಏನೂ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬೇರಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದರು. ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. (ಅಂದಿನಿಂದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರಿಸುವ ಒಂದು ಚಟವೂ ನನಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ.)

ಇದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಕವಿತೆ. ಎಹ್! ಇದರಲ್ಲೇನಿದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕವಿತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಆದಿ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗೆ ಕವಿತಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಅವನು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಪದ್ಯ

ಯಾವುದು ? ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ ? ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಬೇಡ ಯಾವುದೊ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದನಂತೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ನಿವೃತ್ತ ಬೇಡನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಪ್ಪನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಅಗಾಧ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮೂರ್ಖತನದ ನೆನಪಾಗುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಗಿರಬೇಕು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಭಸದಿಂದ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ಶಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮೊದಲನೇ ಪದ್ಯ ಬರೆದ.

ಮಾ ನಿಷಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ತ್ವಮಗಮಃ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ ।
ಯತ್ ಕ್ರೌಂಚಮಿಥುನಾದೇಕಮವಧೀಃ ಕಾಮಮೋಹಿತಮ್ ॥

ಆತ ಹಕ್ಕಿಯ ಅವಸ್ಥೆ ನೋಡಿ ಕೆರಳಿ ಪದ್ಯ ಬರೆದ. ನಾನು ಹಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೇಯೇ ಕೆರಳಿ ಬರೆದೆ. ನನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಏನು ಮಹಾ ಅಂತರ?

ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ಆತ ತನ್ನ ಪದ್ಯ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿದ. ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಇತ್ತೆಂಬುದಲ್ಲ. ಅವನು ೩೨ ಅಕ್ಷರದ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ. ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಬಂದ ಛಂದಸ್ಸು ಉದ್ದವಿತ್ತು. ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಿಡ್ಡ ಇತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ. ಕೆಲ ವೇಳೆ ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಗಂಡ ಕುಳ್ಳನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ.

ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಿ

ಹದಿನೇಳು (ಅಥವಾ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತೋ ?) ತಂತಿಗಳ ಪಿಟೀಲಿನ ಬಂಟರಾದ ಸಂಗೀತರತ್ನ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಸಾರಿದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನೋದುತ್ತೋದುತ್ತ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬಂತು...... ಸಂಗೀತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ— ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪಿಟೀಲು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಮೈಸೂರು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಣ್ಣಾಮಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಸಿಂಗರು, ಸಂಗೀತದಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಇರಬಹುದೆ ? ಎಂದು ಅವರು ಕೌತುಕಪಟ್ಟರು. ಆಚಾರ್ಯರ ಕೈ ಯಾಕೋ ತಮ್ಮ ಗಡ್ಡದ ಕಡೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ಹಂದಿಯ ಕಣೆಗಳಂತೆ ಗಡ್ಡ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ನಿನ್ನೆ ಅಲ್ಲವೆ ಮುರಾರಜಿ ಭಾಯಿಯ ಸ್ವದೇಶಿ ಬ್ಲೇಡಿನಿಂದ ಗಡ್ಡ ಮಾಡಿದ್ದು ? ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಷ್ಟುದ್ದ ಗಡ್ಡ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಿತು ? ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಯೋಚನೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆಚಾರ್ಯರ ಗಡ್ಡ ಬೇರೆ ಕೆಲವರ ಗಡ್ಡದಂತೆ ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ಕಂಟಿಯಂತೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಏಕೆ ? ಆಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವರಿಗೆ ನೆರೆಮನೆಯವರು ಮುಂಚಿನ ದಿನವೇ ಕೊಂಡುತಂದಿದ್ದ ರೇಡಿಯೋದ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಅದು ಮುಂಚಿನ ರಾತ್ರಿ, ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು, ಈಗ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಿರಿಚುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂಗೀತದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಆಚಾರ್ಯರ

ಗಡ್ಡ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಬಹುದೇ ? ಸಸ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯರ ಗಡ್ಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೂ ಸಂಗೀತದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದೇ ? ಗಡ್ಡವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಭಾಸವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವರು ಚಕಿತರಾದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಹಾಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ರೇಡಿಯೋ ಹುಡುಗಿಯ ನಿವೇದನೆ ಕೇಳಿಸಿತು : "ಈ ವರೆಗೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಖರಪ್ರಿಯರಾಯರಿಂದ ಕೇಶರಂಜನಿ ರಾಗವನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ......" ಈಗ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಲೇಡಿನ ಬದಲು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಬ್ಲೇಡುಗಳು ಬೇಕಾಗುವವಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೇ ನಿದ್ದೆ ಬಂತು.

ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಆಹ್ವಾನದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಎ. ಪಿ. ಜೈನರ ಕಿವಿಯ ವರೆಗೂ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಭಯದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದ ಜೈನರು, ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವವನು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ರಾಜಕಾರಣಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಆಹ್ವಾನವು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥನ ಆಹ್ವಾನವೆಂದೂ ಅದನ್ನು ನಂಬಬಹುದೆಂದೂ ಅವರಿಗನಿಸಿತು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಅವರು ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ೭೫ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಚೌಡಯ್ಯ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಸೋತರೆ ಅವರು ಪಿಟೀಲನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯಾದೀತು ಎಂದು ಅವರ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಿರೋಧಿಗಳಾದ ನಾಲ್ಕೇ ತಂತಿಗಳ ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸುವ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಇದು ತುಂಬ ಸಂತೋಷ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ

ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರವು ಕುಕ್ಕನಹಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ೪೫ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧,೩೬,೫೫೭ ರೂಪಾಯಿಯ ಅವರ್ಷ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನೂ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ದೇಶ ದೇಶಾಂತರದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ದಿನ ಅಗ್ರಲೇಖನ ಗಳನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಪ್ರಯೋಗವು ಜಗತ್ತಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿವರಿಸಿದವು. "ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಟೈಂಸ್" ಪತ್ರಿಕೆ "ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಂತತಿನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಗತ್ಯವೇ ಉಳಿಯದು. ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಸಿದ್ಧಿಯೆನಿಸುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಸೋತರೆ ಜಗತ್ತು ೧೯ ತಂತಿಯ ಒಂದು ಪಿಟೀಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು....." ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು.

ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಕೊರತೆ ಪದಾರ್ಥವಾದ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯ ವರು ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮಾಯಾ ಮಾಳವಗೌಳ ರಾಗ ವನ್ನು ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಬತ್ತದ ಸಸಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಅವು ರಾಗವನ್ನು ಕೇಳದ ಸಸಿಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಇಂಚು ಎತ್ತ ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ವಿದಿತವಾಯಿತು. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಕಾಫಿ ರಾಗವನ್ನು ಕಾಫಿ ಗಿಡಗಳ ಬಳಿ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಪರಿಣಾಮವು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಯಿತು. ನೋಡನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಫಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆದು ಹದಿನೈದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಖರಹರಪ್ರಿಯ ರಾಗವು ಶೇಂಗಾಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಶಂಕರಾಭರಣ ರಾಗದಿಂದ ನೀರುಳ್ಳಿಯ ಮೇಲ ಉತ್ತಮ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಗೋದಿಯು ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಯಾವ ರಾಗಕ್ಕೂ ಮಣಿಯದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ತುಸು ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಗೋದಿ ಭಾರತದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲವಾದ್ದ

ರಿಂದ ಅವರು ಅದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಜಾಗತಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ, ಅವರ ಪಿಟೀಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಕಟಿಸಿದವು. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಹೆಸರು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಕಷ್ಟಗಳು, ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಅವರ ಫಾರ್ಮಿನ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾಯಾ ಮಾಳವಗೌಳ ರಾಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಯಿತು. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳು ಮೂರಿಂಚು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದವು. ಆದರೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಳೆ ಹುಲ್ಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತಿಂಚು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೊಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಿತೆಂದರೆ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳು ಅವುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ಸತ್ತೇ ಹೋದವು. ಅಂದರೆ ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳ ರಾಗದಿಂದ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಳೆಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನವರಾಗಲಿ ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರಾಗಲಿ ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಇನ್ನೊಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳ ಕೇಳಿದ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಆ ವರ್ಷ ಹೂವನ್ನೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕುಕ್ಕನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಆ ವರ್ಷ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾವಿನ ಫಸಲು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಚೌಡಯ್ಯಾ ಫಾರ್ಮಿನ ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಮಾವಿನಮರಗಳು ಬಂಜೆಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತೋಟಗಳ ಒಡೆಯರು ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಹರಿಹಾಯತೊಡಗಿದರು.

ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ವಿಚಲಿತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರೀಗ ತಮ್ಮ ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳನ್ನೂ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಲು ಅಣಿಯಾದರು. ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವೂ ಕಳೆ ಹುಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟವೂ

ಆದ ಒಂದು ರಾಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಟ್ಟು ೫,೦೬೩ ರಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಗವೂ ಕಳೆಗೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದದ್ದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷ ಉರುಳಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅವರು ಸಸಿಯ ಬದಲು ಬೀಜಕ್ಕೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದ ನಂತರ ಅದೇ ರಾಗದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಲಹರಿ ರಾಗವನ್ನು ಬೀಜದ ಬಳಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಗಂಟೆಯಂತೆ ಮೂರು ದಿನ ಮತ್ತು ಆನಂತರ ಬಿಲಹರಿ ರಾಗವನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ೫-೬ರ ನಡುವೆ ೫ ನಿಮಿಷಕಾಲ ಬಾರಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ೯೫ ಗಂಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಬೇಗನೆ ಮೊಳೆತು ಬಲವಾದ ಸಸಿ ಯಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಬಿತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಸಸಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಮೂರೇ ಗೇಣು ಉಳಿಯಿತು.

೧೯೮೧ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮೈಲುಗಲ್ಲಾಯಿತು. ಅವರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ತೆನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇರು ಭತ್ತ ! ಜಗತ್ತಿನ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ೧ ಕ್ಕೆ ೧೫ ರ ದಾಮಾಶದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಬೆಳೆ ಸೋಲಿಸಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಚೀನ, ಬರ್ಮಾ, ಇಂಡೋನೇಶಿಯ ಮೊದಲಾದ ಅಕ್ಕಿಧ್ವಂಸಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವಾಂಶಸಂಭೂತರೇ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮಹಾಕವಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸುನೀತದಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯನವರನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ: ತಮ್ಮನ್ನೂ ಅಮರರಾಗಿ ಮಾಡಿ ದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸುನೀತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸ

ಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಾರಂಭ ದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕಲ್ಯಾಣಕಂಠೀರವ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಪಸ್ವರ ಕೇಳಬಂದಿತು. ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರ ಅನು ಯಾಯಿಗಳೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಆದ ಡಾ. ಚಂದೂಲಾಲ ಚತುರ್ವೇದಿಯವರು ಅದೇ ದಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕಟನೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಈ ಯಶಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಿತ್ತೆಂದೂ ಆದರೆ ಕೃತಘ್ನತೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಕೂಗೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ (ಅವರಿಗೀಗ ೩೭ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದವು.) ೧೯೮೨ ರ ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ದೊರೆಯುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿತ್ತು.

೧೯೮೧ ಡಿಸೆಂಬರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂಸತ್ತು ಒಂದು ಕಾಯದೆ ಮಾಡಿ ಚೌಡಯ್ಯಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಹರಿ, ಬಿಲಹರಿಗಳಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯದ ಭತ್ತವನ್ನು ೧೯೮೩ ರ ನಂತರ ಯಾರೂ ಬಿತ್ತಬಾರದೆಂದು ವಿಧಿಸಿತು. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ರಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಫಾರ್ಮಿಗೆ ಭತ್ತ ಬರತೊಡಗಿತ್ತು. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಇಡೀ ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟೂಬಿಡದೆ ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಚೌಡಯ್ಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯು ಭಾರತದ ಕೊರತೆಯನ್ನೇ ನೀಗಿಸಿ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಿರ್ಯಾತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಕೆಂದು ತಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಅನಾಹುತಗಳು ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗ ಗಳಿಂದ ವರದಿಯಾಗತೊಡಗಿದವು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೇನೋ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ (ಆಂಧ್ರವನ್ನು ಹೊರತು) ತಪ್ಪಿಕೂಡ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೊಳಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಂಗಾಲ ಓಡಿಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರವೆದ್ದಿತು. ಉತ್ತರ ಭಾರತವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಲು ದ್ರವಿಡಕಳಗದವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಬೇಕೆಂದೇ ಈ ಅನಾಹುತವುಂಟುಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಶಂಖವಾದ್ಯ ಮಾಡಿದವು. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರೂ ಈ ಅನಾಹುತದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೂ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪ್ರೊ. ತಿವಾರಿಯವರೇ ಒಂದು ಸಂಭಾವ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆನ್ನಬೇಕು. ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಯು ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಮಲಹರಿ, ಬಿಲಹರಿಚಿ, ಕಿತ್ತಿಸಿತ ಬೀಜವನ್ನು ಮೊಳೆಯಗೊಡಲಿಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ತರ್ಕವೆಂದೂ ಕೊನೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ತುಂಬ ಮನಃಕ್ಲೇಶವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆವರ ದುರ್ದೈವ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಿಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಅದೆಂದರೆ ಮಲಹರಿ ವ್ಯಾಧಿ ! ಚೌಡಯ್ಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ದಿನ ತಿಂದರೆ ಮೂವತ್ತೊಂದನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ರೋಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಾಯಿಯಿಂದ "ಸ-ರಿ-ಮ-ಪ-ಧ-ಸಾ || ಸ-ಧ-ಪ-ಮ-ಗ-ರಿ-ಸಾ" ಎಂದು ರಾಗಾಲಾಪ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೂ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಇಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಕೋಲಾಹಲಮಯವಾಯಿತು. ಮದ್ರಾಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕಾರಕೂನರೂ ಚಪರಾಸಿಗಳೂ ಸೇರಿಯೇ ಮೇಜನ್ನು ತ್ರಿಪುಟ ತಾಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುದ್ದುತ್ತ "ಧಧಸ ಧಪಮಪ ಧಧಪ ಮಮಪಾ" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಂತಿಗಳು ಹೋದವು. ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ "ಸರಿಮಾಗರಿಸರಿಗರಿಸಾ" ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಲಹರಿ ಆದಿತಾಳವು ಗಗನಭೇದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ್ರ ಮದ್ರಾಸುಗಳು ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂಗೀತೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಚಲವಿಚಲವಾಗಿದ್ದವು.

ಕುಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ಬಂದು ಅಸಹನೀಯವಾದ ಗಾಸಿಯನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡಿದವು. ಅವರು ತಮ್ಮ ೧೯ ತಂತಿಯ ಪಿಟೀಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಬೇಡಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರ ಒಂದೊಂದೇ ತಂತಿಯನ್ನು ಎಳೆದು ತುಂಡರಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಅದರ ಅವಶೇಷವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ರಪ್ಪೆಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದರು. ಅದು ಅಣುಬಾಂಬಿನಂಥ ಘೋರ ಸ್ವರದೊಂದಿಗೆ ಒಡೆಯಿತು.

ಆ ಸಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಕಣ್ತೆರೆದರು. ತಾರೀಖು ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ೧೯೫೮ ಮೇ ತಿಂಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರು ಸಮಾಧಾನಹೊಂದಿದರು.

ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? . . .

ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಹಾನುಭಾವ ಯಾರೋ ನಾನರಿಯೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಮಗನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ, ಅವನದು ಒಂದು ತರಹದ ಸ್ತ್ರೀ–ತರ್ಕ. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ–ತರ್ಕವೆಂಬ ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರುಷರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಸೊಗಸುವುದಿಲ್ಲ. " ನಿಮಗೆ ದೋಸೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಉದ್ದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೇ ಇವೊತ್ತು ದೋಸೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ"– ಈ ತರಹದ ತರ್ಕ ಹೆಂಗಸರ ತಾರಸ್ವರದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೊಗಸುತ್ತದೆ.

ಗಂಡಸರ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಳಿಗೆ ತಿಂದರೇನೇ ಅದರ ರುಚಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಉಪಾಯ. ನಾನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ವಿವಾಹಿತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನಾದರೂ ಪರೋಪದೇಶದಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂ-ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೂ ನಾನು ಸ್ವಾನುಭವ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಸುದೈವದಿಂದ ನನ್ನೀ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಧಾರಾಳ ಸಹಕಾರ ಸಿಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ನಿಜ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮೊ

ಡನೆ ಸಹಕರಿಸಲು ತುದಿಗಾಲ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗಿಯರು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕನಿಕರ ವಿಲ್ಲದ ಜನರು. ಹುಡುಗಿಯರು ಗಂಡಂದಿರಿಗಾಗಿ ಬೇಟೆಯನ್ನೇ ಆಡುತ್ತಿರು ತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಮದುವೆ ಎಂಬುದು ಬೇಟೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಯೂ (ಕೆಲ ದಿನವಾದರೂ) ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿಯಷ್ಟೇ ಸಂತುಷ್ಟ ವಾಗಿರುವ ಬೇಟೆ ಇದೊಂದೇ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಜಗತ್ತಿನ ಬಲಿಗಾರರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಾತೃತ್ವದ ಭಾವನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತನಗೆ ಬೇರೆಯೇ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕ ಹೇಳಿ ದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗು ವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತೃತ್ವಭಾವನೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅವನೆಣಿಕೆ. ಮುಖ್ಯ ಆಸೆ, ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವದ್ದು—ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಇರಲೊಲ್ಲದೇಕೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಿ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಈವೊತ್ತು ಅಂಗಿ ಬದಲಿಸಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾರದ ಗಂಡಸರೆಷ್ಟೋ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವ ಹೆಂಡತಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಭಾರ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಕರಣೇಷು ಮಂತ್ರೀ" ಎಂದು ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಗಂಡಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರೇ. ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ರಾಣಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮ್ಯಾಕ್ಮಿಲನ್ನರು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಹೆಂಡಂದಿರೂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಷ್ಟೇ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗಂಡಸರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲ ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಈ ಮರ್ಯಾದೆ ಯನ್ನು ಮೀರಿ, ನಿಜವಾದ ಯಜಮಾನ(ತಿ) ಯಾರೆಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಡಕುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ.

ನಾನು ಸ್ತ್ರೀವಿರೋಧಿಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವು ಬಯಲಾಗ

ದಂತೆ ಅವರು (ಸ್ತ್ರೀಯರು) ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳಿತು, ಎಂದು. ಇದನ್ನೇ ಗಂಡಸರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಎಂಬ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದವಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವುದು.

ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಆರೋಪಗಳು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದವುಗಳೇ. ಅವರಿಗೆ ತರ್ಕ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವರಿಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೊಂದರೆಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಖ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಮಾತು ಅವರದಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದಂಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ತರ್ಕ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ತರ್ಕ ತನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗಂಡಸಿನ ರೀತಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಡಿರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀತರ್ಕದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ನಾನೂ ಮಗುವನ್ನು ಬಡಿದೆ. ಅವಳು ಉರಿದೆದ್ದಳು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ ಮುಂದುವರಿಯಿತು :

ಅವಳು : "ಕೊಂದುಬಿಡಿರಿ ಮಗುವನ್ನ."

ನಾನು : "ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತೀಯಲ್ಲ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಕೈ ತಗಲಿಸಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೂಗಾಟ."

ಅವಳು ; "ಹಾಗೇ ಮಾಡಿರಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದುಬಿಡೋಣ ಅದನ್ನು."

ಈ ತರ್ಕ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾಂಜಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ತರ್ಕವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಐನ್‌ಸ್ಟೈನರ ಸಾಪೇಕ್ಷತಾಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಪೇಕ್ಷತಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದಗಣಿತವೇ ಬೇರೆಯಿದೆಯಂತೆ. ಅದ

ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕೋಣದ ಮೂರು ಕೋಣಗಳ ಮೊತ್ತ ೧೮೦೦ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರದೇ ಒಂದು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವಿರಬೇಕೆಂದೂ ಅದರ ಗೋಪ್ಯಗಳು ಪುರುಷರಿಗೆ ಮೀರಿದವೆಂದೂ ನಾನು ಊಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಎರಡು + ಎರಡು - ೪ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲ ವೇಳೆ ೩ ಮತ್ತು ಕೆಲ ವೇಳೆ ೫, ೬, ೭ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಯಾವ ವೇಳೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಅವರದೇ ಗುಟ್ಟು.

ಇದನ್ನೇ ಹೆಂಗಸರ ದುರ್ಜ್ಞೇಯತನ ಎನ್ನುವುದು. ಇದು ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟು ಬೇರಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ರೂ. ೨೦೦ ರ ಬನಾರಸ್ ಸೀರೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅವರು ಮೂರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ತರಕಾರಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯವನು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತರುತ್ತೀರಿ. ನಾಳೆಯಿಂದ ಅವರೇ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತರಕಾರಿ ತಂದು ಹಣ ಉಳಿಸುವರು. ನೀವು ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಐದಾಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತರಕಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲೆಂದೂ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಳಿಸಿದರೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೯೦ ದಿನವೆಂದು ಹಿಡಿದು ಒಟ್ಟು ರೂ. ೨೮–೪೪ ನ ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದೆಂದೂ ವಾದಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶುದ್ಧ ಜಿಪುಣರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು, ನೀವು ಸುಡುವ ಸಿಗರೇಟುಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಉಳಿಸಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬನಾರಸ್ ಸೀರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲದರ ಚೋದ್ಯವೆಂದರೆ, ಅವರ ಗಣಿತವನ್ನೇ ಕಡೆಗೆ ನೀವೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಸೀರೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಉಳಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ಹಣ ಉಳಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗೃಹಿಣಿಯರ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ದಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಗಂಡನ ಬನೀನು, ಅಂಡರ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಲಿದು ನೂಲಿನ 'ಖರ್ಚು' ಉಳಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ

ಮೂಲಕ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿರಬೇಕು ! ಗಂಡನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೂಲಹುಣ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಜನಿವಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಂದಿಸಿ ಹೊಸೆದು ಬಾವೀಹಗ್ಗದ ಖರ್ಚು ಉಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ಯಾವ ಮಹಿಳೆಗಾದರೂ ಹೊಳೆದರೂ ಹೊಳೆಯಬಹುದು. ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಹೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಂಗಸರ ವಿಚಾರಗಳು ದುರೂಹ್ಯವಾದವು.

ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಥ್ಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ಒಬ್ಬ ನವ್ಯಕವಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನವ್ಯಕವಿಯ ಕವಿತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ತಿ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಹೆಂಗಸರು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮೆಚ್ಚದಿರಲು ಹೆಂಗಸು ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಅಥವಾ ಈ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಹೆಂಗಸರ ವಾಚಾಳಿತನ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನೂ ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವುದರ ಗುತ್ತಿಗೆಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೇಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಸ್ಪರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಿತಾವಹವಲ್ಲ ತಾನೇ ?

ಈ ಎಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ನೀವು ಹೆಂಗಸರ ವಿಷಯ ಮೊದಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಣರಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ದೂರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸುದೈವದಿಂದ ಹೆಂಗಸು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೇನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬಲ್ಲಳು. ಅಜ್ಞಾತದ ಮೋಹಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಹೆಂಗಸನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ಅರಿಯದಿರಬೇಕಾದರೆ, ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅಂತ!

ನಾ ಕಂಡ ಕತ್ತೆ

ಹುಟ್ಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ನಾನು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು "ಇವನೆಂಥ ಕತ್ತೆಯಪ್ಪಾ" ಎನ್ನುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ? ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳೇ- ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನವು- ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತಥ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಿವೇದಿಸಿ ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಕತ್ತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ- ಏಕೆ, ನಿಮಗಿಂತ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ- ಅವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದುಡಿಮೆಗಾರನನ್ನು ಆವನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕತ್ತೆಯೆಂದು ನಾವೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತರರು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕತ್ತೆಯೆಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. "ಏ ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನತ್ತೆ ಮುದಿಕತ್ತೆ" ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕತ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿರುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

"ನಾಯಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿ ಕತ್ತೆ"ಯ ಕಥೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಪಾಠ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಚಟವೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕತ್ತೆಯ ಚಿತ್ರವಿತ್ತು. ಅಂವ ಮೇಲೆ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅರ್ಧಸತ್ಯವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೀವು ಶಂಕಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದ ಕತ್ತೆ ತನ್ನ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಂಠದಿಂದ ಗಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನನ್ನೀ ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ನಾನು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೨, ೧೯೪೨ನೇ ದಿನ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಬೇಟೆನಾಯಿಯ ಜಾತಿಯ ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಬಲಿಷ್ಠ ಶ್ವಾನ. ಈ ನಾಯಿ ಯಾವುದೋ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವಾಸನೆಯಿಂದಿರಬೇಕು, ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ಕ್ಷಣದಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸತೊಡಗಿತು. ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಯಾವ ಅಂಶವು ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಯಿಯಂತೆ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯರೂ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ದ್ವೇಷಿಸತೊಡಗಿದ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅವರಾದರೂ ನನ್ನ ರೂಪದ ಯಾವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ನಾನೀಗ ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಷ್ಟೇ ನಿಜ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ನಾನು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜನ್ಮಜಾತ ದುಷ್ಟರೆಂದು ಬಗೆದು ಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ? ಹೌದು— ಈ ನಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೇರಿಬರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಬ್ರೆಡ್ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಂಚೀಕರಿಸಲು ಹವಣಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಲಂಚ ತಿನ್ನಲು ಅದು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಇದು ಈ ನಾಯಿಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದಿರಲಾರೆ. ಯಾಕೋ ಏನೋ, ಲಂಚಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ನಾನು ಲಂಚ ಕೊಡಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಲ್ಲದೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಲಂಚ-ನೆಗೇಟಿವ್ ರಕ್ತದ ಮನುಷ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಲಂಚ-ಪಾಸಿಟಿವ್ ಜನರೊಡನೆ ನನಗೆ ಗ್ರಹಮಿತ್ರತ್ವ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ನಾಯಿಗಾದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಂಚ ಪ್ರಯತ್ನದೊಡನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಬೆಳೆಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಅದು ಗುರುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು ಅದನ್ನು ಒಳಿತಾಗಿ ಬಡಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅದರ ದ್ವೇಷ ಭೂಗತವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಶಾಂತ

ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲದಾಗೆಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಮೂಕವಾಣಿಯಿಂದ. “ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಈ ಸರಪಳಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನಾಳಿಯನ್ನು ಹರಿದು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎನ್ನುವ ಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮರುದಿನ — ರಾತ್ರಿ ವಿಪರೀತ ಸೆಕೆ. ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದರು. ನನ್ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶತ್ರುವಾದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಪೂರ್ತಿ ಹಕ್ಕಿನ ವರಾಂಡಾಕ್ಕೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಪಾಲುಗಾರನಾಗಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅದು ತೀವ್ರ ಅಸಹನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಈ ಭೀಕರ ಜಂತುವಿನೊಡನೆ ಏಕದೇಶಶಯನದಿಂದ ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಗೇಡಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಡಿಯಷ್ಟು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತಾನು ಹೇಡಿಯೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಹೇಡಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ನನಗೆ ಹಠಾತ್ತನೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಏನೋ ದುಃಸ್ವಪ್ನದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ಆ ಲೋಕದಿಂದ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟೆ. ನಿದ್ರಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾನಾವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅದರ ನೆನಪು ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಘೋರ ಶಬ್ದವೊಂದು ಮಾತ್ರ ಈ ಜಾಗ್ರತ್ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿ ರಭಸದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದುಃಸ್ವಪ್ನದಿಂದ ಸಹಸಾ ಎಚ್ಚೆತ್ತಾಗ ಅದರ ಒಂದು ಅಂಶವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತಿದೆಯೆಂದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಗುವ ಎದೆನಡುಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರೇ ಬಲ್ಲರು. ಆ ಶಬ್ದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥದನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕೇಳಿದ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಹ್ರೇ ೕ ೕ ೕ ೕ ೕ ಹ್ರೇ ೕ ೕ ೕ ೕ ೕ. ಒಮ್ಮೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಏರಿಳಿತದೊಡನೆ ಅದು ಉದ್ಬುದ್ಧವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೆನೋ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅರ್ಥವಾಗದ ಭೀತಿಯೊಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ನನಗೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೊಳೆದು

ಗುಂಡಿಗೆಯೊಳಗಿನ ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತು. ನಾನು ನಾಯಿಯ ಸಾಮೀಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಬಂದಿತು. ಇದು ಆ ನಾಯಿಯದೇ ಉತ್ಥಾನ ಆಕ್ರೋಶವಿರಬಹುದೇ ? ಒಡನೆ ನನ್ನ ಮನಸು ಹೌದೆಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತಿತು. ಮಿದುಳು ವಿಕರಾಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯತೊಡಗಿತು. ಈ ನಾಯಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು. ಅದೇ ಈ ವಿಕಲ್ಪಸ್ವರದಿಂದ ಬೊಗಳುತ್ತಿದೆ. ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ನಾಯಿಗೆ ಅಪ್ರತಿಮ ಶಕ್ತಿಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅದರ ಸರಪಳಿಯ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಹುಚ್ಚು ಕಸುವಿನಿಂದ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಜಗ್ಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿಗೆ ಈ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಸರಪಳಿ ಎಷ್ಟರದು ? ಇನ್ನೇನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹರಿದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಾದಕ್ಷಣ ಅದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕೈಕಾಲು ತತ್ತರಿಸಿದವು. ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಶತ್ರುವೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದ ಅದು ಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟೊಡನೆ ನನ್ನ ಗಂಟಲ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದು ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಲ್ಲವೆ ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಹಜವಾದುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದೀತು ?

ಹ್ರೋ ೯ ೯ ೯ ೯ ೯ ಹ್ರೋ ೯ ೯ ೯ ೯ ಹ್ರೋ ೯ ೯ ೯ ೯ ೯ ಹ್ರೋ ೯ ೯ ೯ ೯ ೯ .... ಶಬ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ ? ಏನು ನಾಯಿ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡೇ ಬಿಟ್ಟಿತೆ ? ಇರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಗಿಯಿತು. ಇಹಲೋಕದ ಲೀಲೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಬಿತ್ತು. ನಾಯಿ ನನ್ನ ಗಂಟಲ ಹತ್ತಿರ ಮುಖ ತಂದಿದೆಯೆಂದೇ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

ಮನುಷ್ಯ ಗಾಬರಿಯಾದಾಗ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದ ವಿಪತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ! ದುರ್ಬೀನಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಅದು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಬಿಡುತ್ತದೆ ! ನಾನು ಕೂಗಬೇಕೆಂದೆ. ದನಿ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಕೂಗಿದರೆ ನಾಯಿ ಖಂಡಿತ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಧಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯದೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಕೂಗುವುದಂತಿರಲಿ, ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ ತೆರೆಯುವುದೂ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕರೆದ ಹಾಗೆ ಎಂದೆನಿಸಿತು.

ಆ ಅಪಸ್ವರವೋ ! ಅದರ ರಭಸ ವಿಪರೀತವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನ ಶರೀರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? ನನ್ನ ಗಂಟಲ ಬಿಸಿರಕ್ತವನ್ನು ಈ ಪಿಶಾಚಿ ನಾಯಿ ಲೊಚಗುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ನಾಲಿಗೆ ಮುಂಚಾಚಿದ ದೃಶ್ಯ ನನ್ನ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂಡಿತು. ದೇವಾ ! ಪ್ರಭೋ ! ಸಾವಿರ ದೇವರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದೂ ಹೊಳೆಯದಂತಾಯಿತು. ಅಹಾ ! ಈ ನಾಯಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಲೆಂದೇ ೨೫೦ ಮೈಲು ದೂರದಿಂದ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕಣ್ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಗತಜೀವನದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರದಂತೆ ಓಡುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಹುದುಗಿದ ಆಶೆಗಳು, ಚಿಗುರಿದ ಹಂಬಲುಗಳು, ನಲಿದ ನಗು, ಸುರಿದ ಕಣ್ಣೀರು, ನನ್ನ ಸೋಲುಗಳ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಸಾರವನ್ನು ಹೀರಿ ಗೆಲುವಿನ ಗಗನಚುಂಬಿ ವೃಕ್ಷವಾಗಲಿರುವ ನನ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲ ಮಗು, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ನನ್ನ ಮದುವೆ, ನನ್ನ ತಾಯಿ ... ನಡುನಡುವೆ ನಾಯಿಯ ಕರಾಳ ದಂಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ ...

ಜೀವನದ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾವನ್ನು ಹಾರೈಸಿ ನಿಂತಿದ್ದೆ ! ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಸತ್ತೆನೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿಸಿ ಉಳಿದವರು ಏನೇನು ಹೇಳುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಪಮಾನಕ್ಕೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ, ಒಂದೊಂದು ಸೋಲಿಗೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸತ್ತಂತಾಗಿ ಸಾಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊರಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮೃತ್ಯು ನಿಜವಾಗಿ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ ಎಂದಾಗ ಆ ಸಾವಿನ ಹಾರೈಕೆ ಮಂಜಿನಂತೆ ಕರಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ನಾಡಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜೀವ ದಿಮಿದಿಮಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸಾವಿನ ಬೆನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ್ದಾಗ ಸಾಯುವೆನೆಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ ! ಅದೇ ಸಾವು ಹಸಿದ ನೋಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಾಗ ಜೀವನದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ !

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಶೂರನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಎಂಥೆಂಥ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಗಾಲಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಭೀಮನು ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಸೀಳಿ ಒಗೆಯುವೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾಯಿ ನನ್ನ

ಗಂಟಲು ಹರಿಯುಲು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆರಳು ಎತ್ತುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಾ-ಗಿದೆ. ಹೇಡಿ ! ಶತಹೇಡಿ !

ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡೆ. ಕಣ್ಣು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಂತ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಇದ್ದೆ. ಒಂದು ತರದ ನಿರ್ವೀರ್ಯ ಶಾಂತಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಯಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಸಾವು ಬರುವುದಾದರೆ ಬೇಗ ಬಂದು ಬಿಡಲಿ...

ಎಷ್ಟು ಯುಗಗಳು ಸಂದವೋ, ಎಷ್ಟು ಯೋಚನೆಗಳು ಬಂದು ಹೋದವೋ, ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಮೃತ್ಯುಸ್ವರದ ಆವರ್ತ ವೇಗವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಹಗುರು ಹಗುರಾದಂತೆ ತೋರಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಿದೆಯಾ ! ನಾಯಿ ಶಾಂತವಾಯಿತೇ ! ಆದರೆ ಅಲುಗಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಯಿ ಏಕೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿತೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲ ? ...

ನನಗೆ ಹಾಗೇ ಜೊಂಪು ಹತ್ತಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಬೆಳಕು ಹರಿದಿತ್ತು. ನಾನು ಅಪಧೈರ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದೆ. ನಾಯಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ಸುತ್ತಲೂ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದೆ.

ವರಾಂಡಾದ ಮುಂದಿನ ತೋಟದ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಆ ಆಕ್ರೋಶ' ಹ್ರೇ ೯ ೯ ೯ ೯ ೯ ! ಮೈ ಜುಮ್ಮೆಂದಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಆ ನಾಯಿಯದಂತೂ ಅಲ್ಲ. ನಾಯಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಸಂಧಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಕುದುರೆಯ ತಮ್ಮ ! ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರ ಪ್ರತಿರೂಪ. ಆಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿದ ಅದರ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಆ ಘೋರವಾದ ಸ್ವರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ರಾತ್ರಿ ಕೂಗಿದ್ದು ನನ್ನ ವೈರಿ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿಯಲ್ಲ, ಈ ಕತ್ತೆ !

ನನಗೆ ನಗುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ !

ದೀಪಾವಳೀ ಕಥಾಶ್ರವಣಂ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಬ್ಬದ ಕೋಡಿಗೂ ಒಂದು ಕಥೆ ತೂಗಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ. ದೀಪಾವಳಿಗೂ ಕಥೆ ಇದೆ. ಆ ಕಥೆಗೂ ನೀವು ಹಣತೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚುವ ದೀಪಗಳಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂಬದ್ಧತೆಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆ ಅದನ್ನು ಜೀವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಕೆಲವರು, ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವನು ಗುಪ್ತ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪೌರಾಣಿಕನೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಪಂಚಪಾಂಡವರೇ—ತಪ್ಪಿದರೆ ಜಕಣಾಚಾರಿಯೇ—ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಬ್ಬವನ್ನೂ ಯಾವನಾದರೂ ದೇವನೇ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರಬೇಕು. ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋಳಿಗೆ, ಕಡುಬಿಗೂ ದೇವನೊಬ್ಬನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದದ್ದು. ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಭೋಜನಗಳನ್ನೇಕೆ ಕೂಡದು ?

ದೀಪಾವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ನರಕಾಸುರನ ವಧೆ ಮಾಡಿ ಬಂದ ದಿನದಿಂದ. ಅಸುರರು ಕೂಡ "ನರಕ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದು ನೀವು ಸಂದೇಹಪಡಬಹುದು. Give your dog a bad name and hang him — ನಿಮ್ಮ ನಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ಕೊಲ್ಲಿರಿ ಎಂಬರ್ಥದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗಾದೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ? ದೇವರುಗಳೂ ಪ್ರಾಚೀನ

ವೀರರೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಅಸುರರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಕೊಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಥೆ ಬರೆಯುವವರು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಚುನಾಯಿಸಿದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಎರಡನೇ ಸಲ ಮರಣೋತ್ತರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರರಿಗಾಗಲಿ, ಪುರಾಣಿಕರಿಗಾಗಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಚಟವಲ್ಲೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯರಾದ ನಾವು ಕೂಡ ಈ ಚಟದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚಿಲ್ಲರು ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜರ್ಮನ್ನರನ್ನು "ಹೂಣ" ರೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೂಣನೆಂದು ಕರೆದ ಮೇಲೆ ಅಮಾನುಷವಾಗಿ, ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಾನವೀಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ, ಈ ನರಕಾಸುರ ಈಗಿನ ಆಸಾಮು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷಪುರವೆಂಬಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅವನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. (ನರಕಾಸುರನಿಗೂ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ವರದಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆತ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.) ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ. ನರಕಾಸುರನು ಸುಮಾರು ಎಂಟು ನೂರರಿಂದ ಒಂದುಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಂಬುದೊಂದು. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಾರು ರಮಣಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆತನಿಗೆ ಇದು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನರಕಾಸುರನು ಈ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಇತ್ತು. ಇದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ರೊಚ್ಚಿಗೆಬ್ಬಿಸಿತು. ನರಕಾಸುರನಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಜನಾನಾಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

(ನರಕಾಸುರನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ವರಾಹಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಂದ ಭೂಮಿ ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಆತ ಕೃಷ್ಣನ ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಜನ್ಮದ ಮಗನೇ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ ದೇವತೆ ಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ನರಕಾಸುರನ ಮೇಲೆ ಇತರ ಆರೋಪಗಳೂ ಇದ್ದವೆಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದೀತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತವರುಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಚಾನ್ಸನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕೊಟ್ಟನೆಂದೂ ಆದರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸದೆ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆಯೇ ಬಂದರೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಂಡಂದಿರಲ್ಲಿ ನರಕಾಸುರನಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಹೆಂಗಸರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇವರನ್ನು ಏಕಾಂತ್ಯಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪುರಾಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ.

ಅಂತೂ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷಪುರದಿಂದ ಆಶ್ವಿನ ಬಹುಳ ೧೩ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ತಿರುಗಿ ಬಂದೊಡನೆ ತನಗಾಗಿ ಗುಡಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಅಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನರಕಾಸುರನ ರಕ್ತ ದಿಂದ ರಂಜಿತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆತನಿಗೆ ನಲ್ಲೆಯರು ಆರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದರು.

ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿದ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ನೀವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ ಆಪೊತ್ತು ನಲ್ಲೆಯರಿಂದ ಆರತಿ ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಸಿ- ನೀರಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೆಂದೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಲ್ಲ. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಬಂದರೆ ನಾನೇಕೆ 'ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ಸಕ್ಕರೆನಿದ್ದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮೈಯೆಲ್ಲ ಮಣಕಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಶೀಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೊಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಿಸಿನೀರು ಹೊಯ್ಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಣ್ಣವನಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ

ಯನ್ನು ಕೇಳಿವೆ. ಮುಚ್ಚುಬಾಯಿ! ಹೀಗೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈವೊತ್ತು ಹಬ್ಬ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಕ ಅಜ್ಜಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಇದು ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಾಗಲಿ ನರಕಾಸುರನ ಮೇಲಾಗಲಿ ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ನರಕಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಅಳಿಯನ ಪೂಜೆಯೂ ಆಗಬೇಕಂ. ನರಕಾಸುರನಿಗೂ ಅಳಿಯದೇವನಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಇದುವರೆಗೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯನ ಹಾವಳಿಗೆ ಮುಕ್ತದ್ವಾರ ವಿಡಲು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನೇ ಏಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು? ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮಾವಂದಿರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಜನ ಪ್ರಿಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾವಂದಿರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಮಗಳಂದಿರನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಾಬಿ ಆಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಳಿಯತನದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಮಾಡ್ಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತ ನಿಂತವನಲ್ಲ. ನರಕಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಅಳಿಯನ ಪ್ರವೇಶ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಬಿಡಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗಲೇ ಮಾವನನ್ನು ಸುಲಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯ ಎಂದು ಯಾವನೋ ಧೂರ್ತ ಅಳಿಯ ಯೋಚಿಸಿ ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ನರಕಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಕೃಷ್ಣ ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದಾಗ ಅವನ ಪೀತಾಂಬರಕ್ಕೆಲ್ಲ ರಕ್ತ ಸಿಡಿದಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಉಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಯವರ ಫಿತೂರಿಯೂ ಇದೆಯೆಂಬ ನಿಗೂಢವಾದ ಸಂದೇಹವೊಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೀಪಾವಳಿಯ ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವರ್ಷದ ಲಾಭವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನರಕಚತುರ್ದಶಿಯ ಮರುದಿನ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆ. ಇವನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬದ ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹರಿದುಹೋಗಿರುವು

ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳ ಪೂಜೆಯಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯು ಅಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ದಿನದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ನೆವವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತೀ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರೋಧಿಸುವ ಅನೇಕ ಉದ್ದರಿ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಸರಸ್ವತೀಭಕ್ತರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೊಡನೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಗೂ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಲು ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳ ಸಂಗಡ ಈ ಉದ್ದರಿ ಗಿರಾಕಿಗಳೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾವು ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸಿನವರಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ, ಎರಡೆರಡು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನಿಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸರಸ್ವತಿಯ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಸೊಸೆಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ತೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗ ದಂತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೊಸೆಯೊಡನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗಿದೆ.

ದೀಪಾವಳಿಯ ಮೂರನೇ ದಿನ ಪ್ರತಿಪದೆ ಅಥವಾ ಬಲಿಪಾಡ್ಯ. ಈ ಬಲಿಯ ಕಥೆಯನ್ನೂ ನೀವು ಬಲ್ಲಿರಿ. ಅಸುರನಾಗಿದ್ದರೂ ನೂರು ಅಶ್ವ ಮೇಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂದ್ರಪದವಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪ ರಾಧವನ್ನು ಆತ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದಾರೂಢನಾಗಿದ್ದ ಇಂದ್ರ ನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಸದ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ತಾನು ಆ ಪದವಿಗೇರಬೇಕೆಂದು ಒಳಗೊಳಗೆ "ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಸತ್ರ" ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಧಾನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡಿಗೆ ದೂರು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಡೆಗೆ ದೂರು ಹೋಯಿತು. ವಿಷ್ಣುವಿಗೇನೋ ಬಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ. ಆದರೆ ಆತ ಅಸುರ. ಅವನನ್ನು ಇಂದ್ರಪದವಿಗೇರಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸದ್ಯದ ಇಂದ್ರನೂ ಅವನ ಬೆಂಬಲಿಗರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಾಜಿಯ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಭಯವಿತ್ತು. ಅತ್ತ ಬಲಿಯ ಬಳಗದವರೆಲ್ಲ ವಿಷ್ಣು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಲಿಯನ್ನು ವಿಷ್ಣು

ಉಪಾಯದಿಂದ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ. ಆ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ಅವನ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯಲು ನಿಂತು ತನ್ನ ಭಕ್ತಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಿತಾಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಡಲೋಸುಗವೇ ವಿಷ್ಣು ಅವನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ಬಲಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಲಿ ಎಂಬ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಲೂ ಅವನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗೋಪೂಜೆಯೂ ದೀಪಾವಳಿ ಪ್ರತಿಪದೆಯ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ವರ್ಷ ವಿಡೀ ಹೊಡೆದು ಬಡೆದು, ಕಾಲುಕಟ್ಟಿ. ಕರುವಿಗೂ ಬಿಡದೆ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮಗಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ದಿನ ಗೋವಿಗೆ ಗೊಂಡೆಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಗಲ್ಲು ತೇದು ಮಾಡಿದ ಬಣ್ಣದ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪೂಜೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಗೋವು ಅರ್ಪಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಹರಿದು ನುಂಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಲಕ್ಕಿ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕ ನೈವೇದ್ಯ ವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಎಳೆದು ಕಬಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಡಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂಜೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಿಸ್ತಿಗೊಳಪಡಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೆ?

ಇಂತೀ ದೀಪಾವಳೀ ಕಥಾಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಹಸ್ರಗೋ- ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ ಫಲವಕ್ಕುಂ॥

ಜಲಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪ್ರವೀಣ, ಗೌಳಿಗ

ನೀವು ಸ್ವತಃ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಮನೆಯ ಹಾಲಿನಿಂದಲೇ ಚಹಾ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನಿಮ್ನ ಶ್ರೇಣಿಯ ಜನರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಹೀಡೀ ಪ್ರೇಮಿಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರನಾದ ಗೌಳಿಗನ ಪರಿಚಯವಾಗಲಿ ಅವನ ಮಹಿಮೆಯ ಅರಿವಾಗಲಿ ಇರಲಾರದು. ಅವನ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹ, ಒರಟು ಮೈ, ಹೊಲಸು ಅಂಗಿ, ಮತ್ತು ಕಳೆಯಿಲ್ಲದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಅವನನ್ನು ತುಚ್ಛ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿರಂತರವಾದ ಮಹಿಷಗಳ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಅವನ ಬಾಹ್ಯಾಕೃತಿ ಅವುಗಳ ಹೋಲಿಕೆ ತಳೆದಿದ್ದರೂ ಆ ಒರಟು ಚಿಪ್ಪಿನೊಳಗೆ ಎಂಥ ಪವಾಡಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿದೆಯೆಂದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೌಳಿಗನು ಹಾಲೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗನ ೧೩ ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಏಳು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಆರರಲ್ಲೊಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನ ಒದ್ದು ಹಾಲನ್ನು ಭೂದೇವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮನಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಮೂರೂಕಾಲು ಸೇರಿನಿಂದ ಏಳೂವರೆ ಸೇರಿನ ವರೆಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಎಮ್ಮೆಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಸೇರಿನಂತೆ ಹಿಂಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ೧೧ ಸೇರು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಐದೂಕಾಲು ಸೇರು, ನೀವು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಂ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗನ ದೈನಂದಿನ ಪರಮಾವಧಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ೬೧| ಸೇರು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಲ್ಲಿರಿ.

ಇತ್ತ ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗ ನನಗೆ ಎರಡೂ ಹೊತ್ತು ಸೇರಿ ೩| ಸೇರು, ನಮ್ಮ ಚಾಳಿನಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ೩೮। ಸೇರು ಹಾಲು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವಲ್ಲದೆ

ಎರಡು ಹೋಟೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ೧೯। ಸೇರು ಹಾಲು ಪೂರೈಸುತ್ತಾನೆಂದು ನಾನು ಶೋಧಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ೬೦||| ಸೇರಾಯಿತಷ್ಟೇ. ತಾನೇ ಹಿಂಡಿದ ೩೧। ಸೇರು ಹಾಲು ಗಿರಾಕಿಗಳ ಕೈಸೇರುವುದರೊಳಗೆ ೬೦॥। ಸೇರಾ ಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗ ಪವಾಡಪುರುಷನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಾರು ? ಇಷ್ಟು ಹಂಚಿಯೂ ನೀವು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅನಾಹೂತ ಅತಿಥಿಗಳಿಂದ ಅಭಿ ಭೂತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗನ ಮನೆಗೆ ಕ್ಷೀರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಅವನ ಅಕ್ಷಯ್ಯಪಾತ್ರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧ ವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗೌಳಿಗನು ಈ ಪವಾಡವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಗಾಂಧೀ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಮಾಡಿತೋರಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುದೀಗ ಚೋದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಚೋದ್ಯ. ಗಾಂಧೀ ಜಿಗೆ ತಲೆನೋವಾದಾಗೆಲ್ಲ " ಜಲಚಿಕಿತ್ಸೆ " ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ-ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ-ಗೌಳಿಗನೂ ಜಲಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದಲೇ ಹಾಲನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ (ಬಕ್ರೀದ, ದೀಪಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೂಡ) ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಂಥ ಮಹಾಸಾಧನೆಗೆ ಎಂಥ ಸರಳೋಪಾಯ !

ನಮ್ಮ ಆಹಾರಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯ ಭಾಷಣಗಳಿಂದಲೂ ೧೫% ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾರದೆ ನಮ್ಮ ಅನ್ನಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರು ವಾಗ ನಮ್ಮ ಗೌಳಿಗನು ಒಂದೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡದೆ ಹಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ಹಣೇ ಬರಹದ ಒಂದು ಹೂಮಾಲೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಗೌರವಿಸದಿರುವುದು ಪರಮ ಕೃತಘ್ನತೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವನಿಗೆ " ಕ್ಷೀರಸಾಗರ " ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅವನ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

" ಯಾಕೆ ? " ಎಂದು ಆತ ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಅವನ ಅಪ್ರತಿಮ ಪವಾಡವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ವಿಶದಪಡಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ಗೌಳಿಗ ಅತ್ಯಂತ ನಮ್ರಜೀವಿ. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯೆಂದರೆ ಹತ್ತು ಮಾರು ಹಿಂದೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಪವಾಡಪುರುಷತ್ವವನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪವಾಡಪುರುಷನೂ ತಾನು ಪವಾಡಪುರುಷನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಾನು ದೇವರೆಂದು ಎಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದನೇ ? ಗಾಂಧೀಜಿ ಎಂದಾದರೂ ತಾವು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೇ? ನಾನು ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನ್ನ ತರ್ಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಹೋದಾಗ ಅವನು ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯಹೇಳುವುದಿಲ್ಲೆಂದ. ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಬಿರುದಿನ ಸುದ್ದಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೆ ಹಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ. ನಾನು ಅವನ ನಿಷ್ಠುರವಾದ ನಮ್ರತೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಗೌಳಿಗನ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಂದಲೂ ಅವನ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೊಡುವುದೇ ರಷಿಯನ್ ಮಾದರಿಯ ಸಮಾಜವಾದವಲ್ಲವೆ ? ಗೌಳಿಗನೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ಆತ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೨ ಸೇರು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆಮನೆಯವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಸೇರು ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ದರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸೇರೇ ಬೇಕೆಂಬವರಿಗೂ ಅವನು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸುವ ಕಠಿನಹೃದಯಿ ಗೌಳಿಗನಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಲು ಅಗ್ಗವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ದೀನಬಂಧುವಾದ ಗಂಗಾಮಾತೆಯ ಕೃಪೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೇ.

ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ನಿಮಗೆ ತುಂಬ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನೇ. ನೀವು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಗೌಳಿಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿಯಷ್ಟೇ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸು

ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ದ್ವಿಪತ್ನೀವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಕಾಯದೆಯ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿದ್ದಂತೆ ಗೌಳಿಗನನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸು ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ದ್ವಿಗೌಳಿಗ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಗೌಳಿಗರನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಂಡತಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಚಾಳಿಸ-ಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಈ ತಂತ್ರದ ಚಾಣಾಕ್ಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ, ನನಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆರಡು ಸೇರಿನಂತೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ಹಾಲನ್ನು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಸೇರಿನಂತೆ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ತುಂಬಾ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಗೌಳಿಗನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಾಕಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವನು ಹಣಕ್ಕೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗೌಳಿಗನಿಂದ ನಗದಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪಾವು ಹಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿ ಮೊದಲನೆಯವನಿಗೆ, "ನಿನ್ನ ಹಾಲು ಕಣ್ಣೀರಿಗಿಂತಲೂ ತೆಳ್ಳಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದರು. ಅವನು ಗಿರಾಕಿಯನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಾಕಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವು ದೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಹಾಲನ್ನೇ ಕೊಡಹತ್ತಿದ. ಎರಡನೇ ಗೌಳಿಗನ ಬಾಕಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೂ ಅದೇ ತರದ ಬಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಈಗ ಇಬ್ಬರೂ ಗೌಳಿಗರು ಪರಸ್ಪರ ಭಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಲನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಾನು ಗಾಂಧೀವಾದಿ ಯಾದರೂ ನನ್ನ ವರ್ಗದ ಅನೇಕರಂತೆ ನಾನೂ ಒಳಗೊಳಗೆ ನೇಚರೋಪಥಿ, ಜಲಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೂ ದಪ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವೆಂಬ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾ ದಿಸಲು ನಾನು ಹಲವಾರು ಗೌಳಿಗರನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸು ಮಾಡಿ ಹೊಸಬರನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಮೊದಲು ಅಚಿಕಿತ್ಸಿತವಾದ ಹಾಲನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬರಬರುತ್ತ ಹಾಲಿಗೆ ಏನು ಜ್ವರ ಬರುತ್ತದೋ ನಾನರಿಯೆ, ಜಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದು ನನ್ನ ಮನೆ ಸೇರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೇಟೆಯ ಗೌಳಿಗರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯ ಗೌಳಿಗಿತ್ತಿಯರ ಸಂಗಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ The female of the species is the more dangerous-ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಜಾತಿಯ ಗಂಡಿಗಿಂತಲೂ ಭೀಕರವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಸತ್ಯ ನನ್ನ ಪ್ರತೀತಿಗೆ ಬಂತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಬರಬರುತ್ತ ಪೇಟೆಯವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕುಡಿಯಬಲ್ಲವು, ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳೂ ಎಳೆಗರುವಿನವಾಗಿರಬಲ್ಲವು, ಹಸುರು ಹುಲ್ಲನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನುವ ಚಟದಿಂದ ಕೃಶವಾದ ಹಾಲನ್ನೇ ಕೊಡಬಲ್ಲವು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ನನಗೆ ತಡ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

—ಮತ್ತು ಈ ಗೌಳಿಗಿತ್ತಿಯರನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿಗೆ ಜಲಸಂಪರ್ಕವೂ ಆಗಿಲ್ಲೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಈ ಏಕನಿಷ್ಠ ಗ್ರಾಮ-ಗೋಪಳಿತಿಯರು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಹೊಯ್ದು ಹೋಗುವವರೇ. ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ದಯಾಹೃದಯವನ್ನೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಅದ್ವಿತೀಯ ಸುಗುಣಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮನೆಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲೆಂದು ಅವರಿಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಲನ್ನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದರೆ ಧರಣೀಸಂಪು ಹೂಡಿ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸುಂದರ ಮುಖಕ್ಕಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ದಯಾಹೃದಯಕ್ಕಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಸುಂಬಳ-ಸುರುಕ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧೆಯರ ಹಾಲನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಕಲ್ಲೆದೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ?

ಒಂದು ಸಲ ನಾನೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಒಂದು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಹಿಂಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಕಲು ಮನಸುಮಾಡಿದೆವು. ಗೌಳಿಗನ ಮಹಿಮೆಯ ಅರ್ಥ ನಮಗಾದದ್ದು ಆಗ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಗೌಳಿಗನ ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆಯು ಆಕಳ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿಗೆ ಆಕಳ ಹಾಲಿಗಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಗೌಳಿಗನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸ

ಬೇಕಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಬೇಸಗೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂತೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಜಲಚಿಕಿತ್ಸಾವಿದ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚು ಕರಗತವಾಗುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಎಮ್ಮೆ ಸಾಕುವ ವೆಚ್ಚದ ಅರ್ಧಾಂಶವಾದರೂ ಬರಲೆಂದು ನಾವು ನೆರಮನೆಯವರಿಗೆ ಎರಡು ಸೇರು ಹಾಲು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಐದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸೇರು ಹಾಲಿಗೆ ಇಳಿದಾಗ ನೆರಮನೆಯವರಿಗೆ ಎರಡು ಸೇರು ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೂ ನಮಗೆ ಮೂರೂಕಾಲು ಸೇರು ಉಳಿಯುತ್ತಿದನ್ನು ಕಂಡು ಗೌಳಿಗನ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಅಷ್ಟು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲೆಂದೂ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬರತೊಡಗಿತು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಹಿಷಗೋಮಯದ ಸುವಾಸನೆ ಇಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಒಂದು ಸಲ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಂಗಿಯ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ವಾರದ ಮೇಲೆ ಮರಳಿದಾಗ ಮನೆಯ ಆ್ಯಕ್ಟಿಂಗ್ ಯಜಮಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಗಳ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಿಷಾದೇವಿಯ ಪಾದಚಿಹ್ನ ಮೂಡಿದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ತಂಬಿಗೆಯ ಉದರ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಮ್ಮೆಯು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಾವಧಿಯ ಸಂಪು ಹೂಡಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೇಗೋ ಮಾರಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಡೀ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಏಳು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೪೦ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಈಗ ನಾನು ಜಲಚಿಕಿತ್ಸೆಯೊಡನೆ ರಾಜೀಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಗೌಳಿಗ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರಿಂದ ನಾನು ಜಲಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಹಾಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಗಂಗಾಸಂಗಮವಾಗದಿದ್ದರೆ "ಪಾಲುಮಾರಿಕೆ"ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಫಲಿಸುವುದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಅಜರಾಮರ ಸತ್ಯವೆಂದೂ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. "ಪಾಲುಮಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀ ಕೆಡಬೇಡ!" ಎಂದು ಎರಡನೇ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದರ ಅರ್ಥ ನನಗೀಗ ಆಗಿದೆ. ನೀರು ಬೆರಸದ ಪಾಲುಮಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಡುಕುಂಟು ಎಂದೇ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯ. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ನಿತ್ಯವೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಗೌಳಿಗನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೮೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಆತ ಪಾಲಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾನೆ.

ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗಾಗಿ ಪಂಚಶೀಲ ಕೈಪಿಡಿ ......

ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇಕೆ ? ಅವರಿಗೆ ತಾವು ನೀರಸವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ನರು ಹೊರಗೆಡವಿದರು. ಎಲ್ಲ ಒಳಗುಟ್ಟುಗಳಂತೆ ಈ ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಚಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಂಗತಿಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ "ಪಂಚಶೀಲ" ತತ್ತ್ವವನ್ನು ದೇಶವೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡ ನೆಹರೂ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ನೇರವಾಗಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ, "ಕುದುರೆಯ ಮುಖ" ದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಾರದಂತೆ ಪಂಚಶೀಲ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಆಚರಿಸಿ ತೋರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ ಪಂಚಶೀಲ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ಪಂಚಶೀಲವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

೧. **ಸಹಜೀವನ:**- ಪಂಚಶೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯಶೀಲ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದರೆ "ಸಹಜೀವನ ಇಲ್ಲವೆ ಸಹಮರಣ" ಎಂಬ ಉಪಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಸಹಜೀವನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಹಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಮಹತ್ತರ

ವಾದ ತತ್ತ್ವದ ಅರ್ಥವೇನು? ಸಹ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಜೀವನ ಎಂದರೆ ಬಾಳುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಸಾರಾಂಶ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವೂ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜೀವನ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಿನವೂ ಕಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ನೀವೂ ಆ ಪುಣ್ಯಾತಗಿತ್ತಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವಳೊಡನೆ, ಅವಳು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನೀವು ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಜೀವನವೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಊರಿಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ನೆರೆಮನೆಯವರೊಡನೆ ನೀವು ಸಹಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆತನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಚಾಳಿನ ಮಾಲಕನಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು. (ಮನೆಗಳ ಬರಗಾಲದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಬೇರೆ.) ಇದೇ ಮಾತು ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಳಗೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ರಶಿಯಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾವಿರಲಾರೆವು ಎಂದು ಅಮೇರಿಕನ್ನರು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು.

೨. **ಅ-ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ:—** ಎರಡನೇ ಶೀಲವೆಂದರೆ ಅ-ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ. ಸಹಜೀವನವು ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಂಭಾವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ-ಎಂದರೆ ಕೈಹಾಕುವುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಂತರಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕದಿರುವುದೇ ಅ-ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಖಾತೆಯವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆಯವರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುವುದು ಆಂತರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಜೀವನ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆರೆಮನೆಯವನು ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ನೀವು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಆತ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲು ಹವಣಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವೇಳು

ತ್ತದೆ; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಉರುಳಿಸಲು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ; ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರದ ಫಲಗಳನ್ನು ಉಣ್ಣಲು ಅವಕಾಶ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿ-ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೆ ಎರಡು ತೋಳಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕುರಿಮರಿ ಇರುತ್ತದೆಂದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇವು ಮೂರೂ ಸಹಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು. ತೋಳ ಕುರಿಮರಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರೆ, ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ತೋಳಕ್ಕಾಗಲಿ ಬೇರಾವ ಕುರಿಮರಿಗಾಗಲಿ ಆ ತೋಳನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ಬರಲಾರದು. ಅದು ಆ ತೋಳನ ಆಂತರಿಕ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕುರಿಮರಿಯು ತೋಳನ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

೩. **ಪರಸ್ಪರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಗೌರವ:—** ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಶೀಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಂತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಪರಸ್ಪರರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಪರಸ್ಪರ ಸಾರ್ವ-ಭೌಮತ್ವದ ಗೌರವ. ಇದು ಅ-ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ್ದೇ ತುಸು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಂತರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಮರ್ಮಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಂತರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. 'ಅ'ನು 'ಬ'ನ ಅಂತರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಭಂಗಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅ ಎಂಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಯು ಕ ಎಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟು ಕೊಡಿಸುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಬ ಎಂಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಯು ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೪. **ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಕಾರ:—** ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾವು ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಕಾರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲುಪುತ್ತೇವೆ, ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ "ಶಾಂತಿಯುತ"

ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅಗತ್ಯವೇನು ? ಎಂದು ನೀವು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಇಟ್ಟ ಶಬ್ದವಾಗಿದೆ. ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರೂ ಅವರ ನೆರೆಮನೆ–ಯವರೂ ಬಡಿಗೆಗಳಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸಹಕಾರವೇ. ಪರಸ್ಪರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಶಾಂತಿಯುತವೆನಿಸಲಾರದು. ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ದಾಮೋದರ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಟೆಂಡರಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಂದೂಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಲ್ಲು ಮಾಡಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದೆ ಹಣ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದರು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು. ಇದು ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಕಾರ. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊರಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ನಾಕಾ ಪೋಲೀಸರೂ ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹ ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದು ಅ–ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವಿಷಾದಕರ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

೫. ಅನಾಕ್ರಮಣ: – ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅನಾಕ್ರಮಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನುಂಟು? ಆಕ್ರಮಣವಿಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲ ಸಿಗುವಾಗ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಭವಿಷ್ಯ ವಿಕ್ಷೇಪಣಂ

೧೯೫೭. ಅರ್ಥಾತ್ ಸ್ಪುಟ್ನಿಕ್ ಶಕ ವರ್ಷ ೧ ಕೊನೆಗೊಂಡು ಕಳೆದ ವಾರ ಸಮಾಧಿಹೊಂದಿತು. ಅತೃಪ್ತಜೀವಿ ಸತ್ತಮೇಲೂ ತನ್ನ ಐಹಿಕ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿ ಅಲೆಯುವ ಹಾಗೆ ೧೯೫೭ ರ ದೆವ್ವವು ಎರಡು ಸ್ಪುಟ್ನಿಕ್ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ. ಅಥವಾ ದೀಪ ಆರಿದ ಮೇಲೂ ಹೊಗೆ ಸುತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿರಿ ಬೇಕಾದರೆ. ೧೯೫೭ ರ ಹೆಣ ಎತ್ತಿ ಮುಗಿದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಅದರ ಜೀವನದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಪಾಪ! ೧೯೫೭! ಅದು ಒಳ್ಳೇದೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದೋ ಏನಾದರೂ ದೊಡ್ಡದನ್ನು ಸಾಧಿಸೀತೆಂದು ಅದು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದವರೆಷ್ಟೋ ಜನ. ಕೆಲವರೆಂದರು, ಅದು ಯುದ್ಧವನ್ನು ತರುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಕೆಲವರು ಅಷ್ಟೇ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಅದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಲಿದೆಯೆಂದು ಕಣಿನುಡಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಎಷ್ಟೋ ಗಜಕೇಸರಿ ಯೋಗಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗುವ ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ೧೯೫೭ ರ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅದ್ಭುತ ಯೋಗಗಳು ಕೂಡ ಎಲ್ಲೋ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲರಾಜ್ಯದ ಗಾಡಿಗಳೂ ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ರೇಲ್ವೇಗಾಡಿಗಳಂತೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಗೆ ತಲುಪದಿರಲು ಕಲಿತಿವೆ. ಬಡ ಭವಿಷ್ಯಕಾರರು ಸ್ಟೇಶನ್ ಮಾಸ್ತರರಂತೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟದಿರಲು ಏನಾದರೂ ನೆವವನ್ನು ಹೇಳಿ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರಂಥ ಪ್ಯಾಸಿಂಜರ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

"ರಾಜಕಾರಣಿಯೆಂದರೆ ಯಾರು?" ಎಂದು ವಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ಲರನ್ನು ಯಾರೋ ಕೇಳಿದರಂತೆ. "ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಘಟನೆ ಜರುಗಲಿದೆಯೆಂದು

ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿ, ಆ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸದಿದ್ದಾಗ ಅದೇಕೆ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಬಲ್ಲವನೇ ರಾಜಕಾರಣಿ" ಎಂದು ಚರ್ಚಿಲ್ಲರು ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಜನರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಬಲದಿಂದ, ಯಕ್ಷಿಣಿ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ, ಮಂತ್ರ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಂದ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯ ಬಲದಿಂದ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಹೊರಟವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವಾದಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಳಿ ಕಣಿ ಕೇಳುವವರು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಅದರ ಕಥೆ ಹೇಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಲು ಕೊನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಕೆಲವರಿಗಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಈ ಭವಿಷ್ಯ ಕೇಳುವವರ ಬಳಗ. ಜೀವನ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ. ಅದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅದನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೇ-ನಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಉತ್ಕಂಠತೆಯೇ ಕಾದಂಬರೀಪಠನದಲ್ಲಿರುವ ನಿಜವಾದ ರೋಮಾಂಚನ. ಪತ್ತೇದಾರ ಶರ್ಲಕ್ ಹೋಮ್ಸನು ಈ ಬಾರಿ ನಿಜವಾಗಿ ಕೊಲೆಗಡುಕನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವಸಾನವನ್ನು ಕಾಣುವನೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾಯಂಕದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಎಂದು ಉಸಿರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾವೇ ಕಥಾನಾಯಕರೋ ಎಂಬಂತೆ ಭೀತರಾಗಿ, ಪುಲಕಿತರಾಗಿ, ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಹಾ ಪ್ರವಾತದತ್ತ ದುರ್ನಿವಾರ-ವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರಂತೆ ಓದುತ್ತ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತೇಜನವು ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಜೀವನನಾಟಕದ ಕೊನೆಯೇನೆಂದು ತಿಳಿದಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತಾ-ಯಾಗುವುದೆಂದರೆ ಸಂಜೆಗೆ ದೊರಕುವುದು ಹಿಡಿ ಹಲ್ಲು, ಬಿಂದಿಗೆ ಅಕ್ಕಚ್ಚು, ಕೊಡ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಗೂಟ ಎಂದು ಬಲ್ಲ ಕೋಣನ ಉಳುಮೆಯಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೋಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾವೆಣಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆ" ಎಂಬುದೇ ನಿಜ

ವೇನೋ. ಅವರ ಆಸ್ಥೆ ಹುಟ್ಟಿಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹಗಲೆಲ್ಲ ನೇಗಿಲೆಳೆದು ಸಂಜೆ ಮನೆ ಸೇರಿದಾಗ ಓಡಿ ಹುಲ್ಲು, ಕೊಡ ನೀರು, ಬೊಗಸೆ ಅಕ್ಕಚ್ಚು ಅವರೂ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಮನಶ್ಶಾಂತಿ; ಬೇಸಿಗೆ ದಿನವಲ್ಲಿ ಕೆಸರು ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಮುಳುಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದಾ-ವರೆ ಅದು ಗಜಕೇಸರಿಯೋಗವೇ.

ಇಷ್ಟು ಭವಿಷ್ಯವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಭವಿಷ್ಯಶ್ರೋತೃಗಳು ಇರುವಾಗಲೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿರುವುದಾದರೆ ಅದು ಜಗತ್ಕರ್ತನ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತತನದ ಸತ್ಫಲವೇ ಸೈ. ಎಲ್ಲ ಭವಿಷ್ಯವಾದಿಗಳ ಗಣಕಾರಗಳನ್ನು ಸುಳ್ಳುಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ತಾಮಸ ಸಂತೋಷ ಲಭಿಸುತ್ತಿರ ಬೇಕು. ಅವನು ಆಡುವ ಆಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಇಂಥವೇ ನಿಯಮಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಹತ್ತತೊಡ ಗಿದ ಕೂಡಲೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೭೫೭ ರಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನ: ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ: ೧೮೫೭ ರಲ್ಲಿ ಸಿಪಾಯಿ ಕದನ: ರಂಗದಿಂದ ಕಂಪಣಿ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ ರಾಣಿ ದರ್ಬಾರ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯಕಾರರು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎರಡಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಎಂಬ ನಿಯಮಕ್ಕನುಸರಿಸಿ, "೧೯೫೭: ರಾಣಿ ದರ್ಬಾರ್ ದೃಶ್ಯ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ, ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ದರ್ಬಾರ್" ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಪುರಾಣ ಬರೆದರು. ದೇವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದದ್ದೇ ತಡ, ಅವನು ಇತಿಹಾಸದ ಗಾಡಿಯ ವೇಗವನ್ನು ೧/೧೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ. ತಕೋ! ೧೯೫೭ ರ ಬದಲು ೧೯೪೭ ರಲ್ಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ನಿಲ್ದಾಣ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಜೇಲಾಟ ಆಡುತ್ತಿ ರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಿಳಿಟೋಪಿ ಬಹಾದ್ದೂರರನ್ನು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರ ತಳ್ಳಿ ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಬಡಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ "ಏನು ಮಾಡೋಣ?" ಎಂದು ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಪುರಸೊತ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿಸೂತ್ರಧಾರನಿಗೆ ತಯಾರಿ ನಾಟಕಗಳೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅವನದೊಂದು ಆಶುನಾಟಕ. ನಾಟಕದ ಮುಂದಿನ ದೃಶ್ಯ ಹೇಗೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಕೊನೆಯ ಅಂಕದ ಭರತವಾಕ್ಯ ಏನಿರಬೇಕು, ಇದಾವುದರ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಇದೆಯೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆತ ಅಂಕದ ಪರದೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು "ವಿರಾಮ" ಬೋರ್ಡನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಮೊಹೆಂಜೋದಾರೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ, ಅಜಂತದ ಗುಂಪೆಗಳ ಭವ್ಯಶಿಲ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಸನ್ನಿವೇಶ ಅತಿ ರೋಚಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸರ್ರನೇ ಅಂಕದ ಪರದೆ! ಇಜಿಪ್ತದ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ, ಯಾಕಪ್ಪ ಇನ್ನೂ ಅಂಕದ ಪರದೆ ಇಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆಕಳಿಸುತ್ತ ನಿದ್ದೆಹೋಗುವ ವರೆಗೂ ನಾಟಕವನ್ನು ಎಳೆದಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೊ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಂಕದ ಪರದೆಗಳು ಇಳಿಯುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ ಅಂಕ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೆಂದು ನೀವು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಈ ವರೆಗೆ ಕಂಡೇ ಇರದ ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳು, ಹೊಸದೇ ಎಂದು ತೋರುವ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡತೊಡಗು-ತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನೀವು ಹಿಂದಿನ ಅಂಕದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಅಂಕದ ಕಥೆ ಊಹಾತೀತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಡಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ತುರ್ಕಿಟೋಪಿ, ಪಠಾಣ ಚಣ್ಣ, ಪಾರ್ಶಿ ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪಾತ್ರಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳ ತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಪಂಚೆ ಕಚ್ಚೆಯ ಚಂಡಿಕೆಯ ಆಚಾರ್ಯರು ಬೈಬಲ್ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಮಸೀದೆಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರಿ ನಿಲುವಂಗಿಯ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ "ಅನೇಕಾಂತಿಕತ್ವಾತ್ ಸಾಹಚರ್ಯ್ಯಕಸಿದ್ಧ ಸ್ತದೇಕೋಽವಶಿಷ್ಟಃ ಶಿವಃ ಕೇವಲೋಽಹಂ" ಎನ್ನುತ್ತ ಬಿಂದುಮಾಧವನಿಗೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ....ಇಂಥ ನಾಟಕಕಾರನ ನಾಟಕ ಹೇಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತ ದೆಂದು ಹೇಳುವ ಭವಿಷ್ಯಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ?

ಸಂಘಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ......

"ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿರಿ ಮತ್ತು ರಂಗಕ್ಕಿಳಿಯಿರಿ" ಎಂಬುದು ಈ ಯುಗದ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಂಥ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಲ್ಲಿರಾದರೆ ನೀವು "ಒಕ್ಕಣ್ಣರ ಸಂಘ"ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ನೀವು ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬಹುದು, (ಅವನನ್ನು ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯಕರವಾದದ್ದರಿಂದ). ನೀವು ಒಕ್ಕಾಲಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಒಕ್ಕಾಲರ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಲು ಇಲ್ಲದವರು ಎರಡೂ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಅನುಕೂಲಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎರಡೂ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಮಹಾಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿ "ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಒಕ್ಕಣ್ಕಾಲ ಮಹಾಮಂಡಲ"ವೆಂದು ಕರೆದು ಅದರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಲೆಟರ್‌ಹೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬೆದರಿಕೆಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ಬೆರಳಿನವರ ಮಹಾಮಂಡಲ, ಚಪ್ಪಟೆ ಮೂಗಿನವರ ಸಂಘ, ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನವರ ಸಂಘ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಪ್ಪು ಹೆಂಡಂದಿರ ಬಿಳಿ ಗಂಡಂದಿರ ಸಂಘ, ಬೆಪ್ಪು ಗಂಡಂದಿರ ಚುರುಕು ಹೆಂಡತಿಯರ ಸಮಾಜ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೂ ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನೀವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಾಗಿರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಇರಬೇಕು; ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಮೊದಲು ವಿವರಿಸೋಣ. ನೀವು ಆರು ಬೆರಳಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಐದು ಬೆರಳಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಆ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐದು ಬೆರಳಿನವರಿದ್ದೂ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಂಬಲ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ ಒಂದೇ ಉಪಾಯವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಬೆರಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮಂಥವರೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿಗಳು ಗಂಡಸರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಂಘ ಕಟ್ಟಬಹುದಾದರೂ ಹೆಂಗಸರು ಆ ಗುಣವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗವು ಹೆಂಗಸರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಧುರ ಗುಣಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ "ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿಗಳ ಹೆಂಡಂದಿರ ಸಂಘ"ವನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದವರು ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಾರದೆಂಬ ಲಿಖಿತ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ದೂರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಘವು ಬದುಕಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟವರು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇ ಜೀವನದ ಉಸಿರು. ಅವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಬೇಸರದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಯುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. "ಆರಾಮವಾಗಿರುವರ ಸಂಘ" ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯೆಂದು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ. ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ದೂರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಸಂಘಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದವರು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿದ್ದವರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಸಂಪನ್ನರು ಕತ್ತೆ ಕಾಯುವವರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯವಾಹಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಅತಿಶಯ ಕರಭಾರ ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕುಂದುಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ನೀರಸ ವರ್ಗಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ

ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಕುಂದು ಕೊರತೆಯೆಂಬುದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಬೀಳದ ಏಕಮಾತ್ರ ಧಾರಾಳ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಯಾಕೆಂತಲೂ ಅಂದರೆ, ಈಚೆಗೆ ಕೆಲ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ "ಅಳಿಯರ ಸಂಘ"ವೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ "ಅಳಿಯಂದಿರ ಆಂತರಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವುದು," ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಅಳಿಯಂದಿರೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಸಹಾನು-ಭೂತಿಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮಾವಂದಿರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವರದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಡಿಮೆ ಕಡಿಮೆ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಗಳಂದಿರನ್ನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಬಾಲಿಕೆಯರಾಗುವವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯಗೊಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಂದಿರನ್ನು ಹಿಡಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ವರದಕ್ಷಿಣಾನಿಯಂತ್ರಣದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನಾ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ದರಿದ್ರ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೂ ಏಕೆ ? ದ್ವಿಪತ್ನಿವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆಯು ಅಳಿಯಂದಿರ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗಿದೆ. ಮಗಳನ್ನು ಅಳಿಯ ಬಿಡದಂತೆ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮದುವೆಯಾಗದಂತೆ, ಕಾಯಿದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಮಾವಂದಿರ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಲು ಅಸ್ತ್ರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಅಳಿಯಂದಿರ ದೂರು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾದದ್ದೇ. ಶುಭಾಸ್ತೇ ಪಂಥಾನಃ !

ಇದಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮುಂಬಯಿಯ "ಭಿಕಾರಿ ಸಂಘ". ಇದು ಒಂದು ಕೂಲಿಕಾರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸಂಘವಂತೆ ಆದರೆ ಕೂಲಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನನೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ? ಎಂದು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸವಾಲು. ತೋರಿಕೆಗೇನೋ ಇದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾದ ಸಂದೇಹವೆಂಬಂತಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅನುಭವ ಸಾಲದ್ದರಿಂದಲೇ

ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದೆ. ಭಿಕ್ಷುಕರು ತಮ್ಮ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನನಿರೋಧದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವರ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಗದೆಯೆತ್ತಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಮನೆಯೊಂದಿಗರು ಕೆಲ ವೇಳೆ ನಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಕದೆಯೇ, ಗೇಟಿಗೆ "ನಾಯಿಗಳಿವೆ" ಎಂದು ಬಿಭೀಷಿಕೆ ಹಾಕುವ ಬೋರ್ಡು ತೂಗುಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಆತಂಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಗಂಟಲು ಹರಿಯುವ ತನಕ ಕೂಗಿಕೊಂಡರೂ ತಾಸುಗಟ್ಟಳೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಕಡೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು "ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ!" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಅಮೂಲ್ಯ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನವೂ ಅನಾಥರಕ್ಷಣೆ, ಪರೋಪಕಾರ, ದೇವಾಲಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮೊದಲಾದ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಫಂಡು ಎತ್ತುತ್ತ ತಿರುಗಾಡುವ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಭಿಕಾರಿ ಸಂಘದೊಳಗೆ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ (ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬೇಡ) ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಭಿಕಾರಿ ಸಂಘ ಬೇಗನೇ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೇರುವುದು ನಿಶ್ಚಯ. ಆದರೆ ಈ ಪುಢಾರಿಗಳು ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವುದರಿಂದಾದರೂ ತೃಪ್ತರಾಗುವರೇ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ನೀವು, "ಕುಪಿತ ರಮಣೀ ಸಂಘ"ದ ಸುದ್ದಿ? ಇದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರೆ "ಗಂಡ-ಕಿವಿಹಿಂಡಕ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಘ" ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡುವ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯೊಡನೆ ಮಲಗಿದಂತೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ಕಾಡುವುದು ಹೆಂಡಂದಿರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಜಲಜನಕ ಬಾಂಬು. ಅದು ಕೊಲ್ಲದೆ ಸೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಘದ ತರುಣ ಸದಸ್ಯೆಯರು ತಮ್ಮೀ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಗಲೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಅಮೇರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು

ರಶಿಯ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇವರ ಹೆಂಡಂದಿರಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೀಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು "ನಿಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕಾಡಿ ಅವರನ್ನು ನಿಶ್ಯಸ್ತ್ರೀಕರಣ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಂದಿರ ಕಾಟವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ನಿಶ್ಯಸ್ತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದರಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಎಂದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಎಂಬುದೀಗ ಸಂಶಯ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತಂತೆ. U ಆಕಾರದ ಹೊಗೆಯ ಗುರುತೊಂದು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕ್ಷಣ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಇದು ಏನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಲು ಶಕ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅದು ತಲೆ ಕೆಳಗಾದ U ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಅಡ್ಡತಿರುಗಿದ C ಎಂದು ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಮತ. C ಅಂದರೆ C ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ. ಹಿಂದೀ ವಿರೋಧ ಆರಂಭಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಈ C ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದು ∩ ಆಗಿ ಹೊಗೆ ಕಾರುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೇ.

ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಮದುವೆ ಬೇಕು ! ......

ಮಾಸ್ತರರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೇ ಇರಲಿ, ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ಶಾಲಾಬಾಲಕರಂತೂ ಮದುವೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾಸ್ತರನು ಕೀಲಿ ಇಲ್ಲದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನೈಸರ್ಗಿಕ ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮಿನ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೊಸ ಮಾಸ್ತರರ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಹೊಸ ಮಾಸ್ತರರು ಬಂದೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುವಂತೆ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮಿನ ಈ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳೂ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರು. " ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ " ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿತು. ಆದರೆ ಮಾಸ್ತರರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಏನೋ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಅಸುಖದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ ಎಂದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರು ಕೊಡುವ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾವ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ತಡಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತರ್ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಈಗ ಕೊರತೆಗಳ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿದುವು. ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಹೀಗೆ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯಿಲ್ಲದ ಹಡಗಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು ! ಆದರೆ ಈ ಮಾಸ್ತರರು ಒಂದು

ಒಗೆಯು ಋಷ್ಯಶೃಂಗನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯೂ ಅವರಿಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದು ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿಯೇ ಬಿಡಬೇಕು. "ಮಾಸ್ತರ್, ನೀವೇಕೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ ?" ಎಂದು ಒಂದು ದಿನ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. "ಹಾಂ! ಏಕೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ!" ಎಂದು ಮಾಸ್ತರರು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಾನೆ? "ಆಗಲಿ ಆಗಲಿ, ನೀವೊಂದು ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಡಿ ನೋಡೋಣ" ಎಂದು ಅವರು ಆಲಸ್ಯದಿಂದ ಹೆಗಲು ಕೊಡವಿಕೊಂಡರು. ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು. ಮಾಸ್ತರರು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಹನ್ನೆರಡು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಬಲೆ ಮುಗಿಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನಿಸಿರಬೇಕು. ಅವು ಅರ್ಜಿದಾರ ವಧುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಚೆಹರೆಪಟ್ಟಿ, ಉದ್ದ, ಅಗಲ, ಸುತ್ತಳತೆ, ಮತ್ತು ಫೋಟೊ ಸಹಿತ ಸರ್ವಾಂಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಮಾಸ್ತರರಿಗಾಗಿ " ವಧು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಳೆ " ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಪಾರಾಗುವ ಉಪಾಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವವರ ಹಾಗೆ ಮಾಸ್ತರರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೋದಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಬ್ಬರು ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕರೆದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಹಾಜರಾದಳು. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಅಪಾಯಕರವೆಂಬ ವ್ಯಸ್ತಪ್ರಮಾಣವು ಸ್ತ್ರೀತ್ರೈರಾಶಿಕದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮ. ಬಡ ಮಾಸ್ತರರು ಇನ್ನು ಹೋರಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲೆಂದು ಶರಣಾಗತರಾದರು. ಒಬ್ಬಳೇ ಒಬ್ಬಳಾದ ಅರ್ಜಿದಾರಳಿಗೆ ಅವರ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಯೋಗ ಬಂತು. ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಸುಖಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆವೆಂದು ಮಕ್ಕಳು ನಲಿದರು. ಮಾಸ್ತರರು ಬಹುಶಃ " ....ಬಿಡಲೊಲ್ಲಿ ಇನ್ನುನೂ " ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕೈಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹಳಹಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರೂ ಮದುವೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾಸ್ತರರು ಕೀಲಿ ಇಲ್ಲದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ-ಅಥವಾ ಅಂಕುಶವಿಲ್ಲದ ಆನೆ ಎಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೊಂದು ಅಪಾಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತೂ ಅವರು ಕಂಟಕಪ್ರಾಯರು. ಸಾಲೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಲು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಗೂಢಚಾರಗಿರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಖಾಸಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೆನಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೊಂದು ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದರೆ, ಟಾಂಗಾಕುದುರೆಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡದಂತೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಣ್ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಕ್ಷೇಮದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾಲೆಗೆ ತಡವಾಗಿ ಬರುವ ಅವನಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರ್ಶ ಮಾಸ್ತರರ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳಿರಬೇಕು:

(೧) ಮಾಸ್ತರರ ಹೆಂಡತಿ ಸುಂದರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬೇಗನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಹಂಬಲ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

(೨) ಅವಳು ಗಂಡನನ್ನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಪೀಡಿಸುವವಳಾಗಿರಬಾರದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಸ್ತರರು ಅದರ ಸೇಡನ್ನು ಸಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(೩) ಆದರೆ ಅವಳು ಗಂಡನಿಗೆ ಅತಿವಿಧೇಯಳಾಗಿರಬಾರದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಸ್ತರರು ಇನ್ನೂ ಪಳಗದ ಆನೆಯಂತೆ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗುವರು.

(೪) ಅವಳು ಗಂಡನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಸುವೆ ನೈಚ್ಯಾನುಸಂಧಾದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವಂಥವಳಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ನೈಚ್ಯಾನುಸಂಧಾನ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಷ್ಟಿರಬಾರದು. ಅದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕುದುರೆಯ ಲಗಾಮಿನಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಿವೃತ್ತಿ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಒಂದು ಬಾಂಬನ್ನು ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. "ನಾನು ನಿವೃತ್ತನಾಗಬಯಸುತ್ತೇನೆ," ಎಂದು ಆತ ದೇವ-ಋಷಿ-ಗಂಧರ್ವರ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆತ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಸಮಿತಿ ಅವನೊಡನೆ ಗುದುಮುರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಗಪ್-ಚಿಪ್ಪಾಗಿ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಆತ ಅದನ್ನು "ತ್ರಿಲೋಕನ್ಯೂಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಸುದ್ದಿಗಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿ ಸಮಿತಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಅದು ಜಗಜಾಹೀರಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ವಾಯುದೇವನಿಗೆ "ತ್ರಿಲೋಕನ್ಯೂಸಿ"ನಿಂದಲೇ ಈ ಸುದ್ದಿ ಮೊದಲು ತಿಳಿದದ್ದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅದೂ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು, ಅವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆದ ಯಜ್ಞಯಾಗ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಗಳು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಗುಡಿಗಳ ಉದ್ಘಾಟನ ಭಾಷಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅವರ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಬೆಳಗಿನ ಅಮೃತಪಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ತಂದಿಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಹುರುಪಿನ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಈ ದೇವೋತ್ತಮರನ್ನು ಕುರಿತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ

ಟೀಕೆಗಳ ಕಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವರಿಷ್ಠ ಮಹನೀಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಗರಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಆಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅನಂತರ ಆ ಬಗೆಯ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಯಾವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರಕಟನೆ ಯಾವ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸದಸ್ಯನ ಯಾವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೋದುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಾಯುದೇವನು ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಉದ್ಘಾಟನ ಸಮಾರಂಭದ ವರದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ "ತ್ರಿಲೋಕನ್ಯೂಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದನು. ಸುದ್ದಿ-ಸಂಪಾದಕನು ತನ್ನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ‘‘ಕೊಂದು’’ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ವಾಯುದೇವನು ಕ್ರೋಧಾವಿಷ್ಟನಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಖಪುಟದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗೇಣೆತ್ತರದ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ "ನಾರಾಯಣನ ನಿವೃತ್ತಿ!" ಎಂಬ ತಲೆಬರಹ ಅವನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಏಕಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯನೆಂದರೆ ವಾಯುದೇವನಾಗಿದ್ದನು.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಈ ಗಂಭೀರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯು ತ್ರಿಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿಸಿತು. ಕಾರ್ಯಸಮಿತಿಯು ಅದನ್ನು ಸ್ವತಃ ದೇವದೇವನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳ ಕಾಲ ಸದಸ್ಯರ ಬಾಯಿ ಹೊಲಿದಂತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವರಾರೂ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು-ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕನಸುಗಳೇ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. "ಈ ಲೋಕರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಅನಂತ ಕಾಲದಿಂದ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಬೇಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದೇನೆ," ಎಂದು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿದನು. "ನಾನು ಸಪ್ಪಗಾದಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ," ಎಂದಾತ ದೂರಿಕೊಂಡನು. "ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ,"

ಎಂದು ದೇವದೇವನು ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡನು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವನು ಇಂಥವರನ್ನೇ ಎಂದು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳದೆ ದೇವತಾಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದನು. "ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಸತನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹುಮ್ಮಸ ಅಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಲೋಕಸೇವೆಯ ಇಚ್ಛೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ. ನಾವು ಟೊಳ್ಳು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಅದೇ ಮಹಾಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಮರರಾದ ನಾವು ಕೊಳೆಯುವ ಹೆಣಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. (ಈ ಕೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಓದಿದ್ದಂತೆ ನಾರದರಿಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ಅದು ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವಿತೆಯ ಒಂದು ಪಂಕ್ತಿಯೆಂದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಈ ಕೃತಿಚೌರ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು ನಾರದರಿಗೆ ಆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ತುಟಿಗಳ ಎಡ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೊಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯಹಾಸ್ಯ ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ.) ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತೂ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದನು. ದೇವರ್ಷಿ–ಗಂಧರ್ವರ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯೆನಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿದ: "ನಾನು ಮುದುಕನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿಯೂ ಹ್ರಾಸಹೊಂದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಾನು ಎಂದೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದಿರಲಾರೆ. ನನಗೆ ಈಗ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲ, ಅವಕಾಶ ಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಗರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ತುಸು ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ನಿರ್ವಿಕಾರದಿಂದ ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನನಗನಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಾನು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿ ದೈನಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಢನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೋಚನೆ! ಯೋಚನೆ! ಯೋಚನೆ! ಅದೀಗ ನನಗೆ ಬೇಕು."

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ನಿವೃತ್ತನಾಗಲಿರುವನೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಇಡೀ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ವಾತಾವರಣವುಂಟಾಯಿತು. ದೇವತೆಗಳ ಮಹಾ-

ಸಭೆ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದೇವತಾವೃಂದ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾ-ರಾಯಣನು ಅನಂತ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸುವನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿ ತಂತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ಥ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಗತಿ ಏನೆಂದು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ನಿವೃತ್ತನಾದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರನ್ನು ನಾಳೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಪೂಜಿಸಲಾರರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇತ್ತು, ನಾರಾಯಣನ ನಿವೃತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಅವರನ್ನು ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸಿದ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ನಡುಗಿದ್ದರು. ದೇವದೇವನು ಬೇರೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ– ಯೋಚನೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದಿನಗಳಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಯೋಚನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದಂತೆ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಗಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅವನ ಯೋಚನೆಯ ಸಂಭವವು ಗಲ್ಲಿನ ಉರುಲಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಎರಡೆಳೆ ನಾಲಗೆಗಳಿಂದ ಆ ದೇವೋತ್ತಮನನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತ ಅವನ ಮುಂದೆ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದಾಗ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಅನಂತಗುಣಗಳಿಗೆ ಮುಗ್ಧರಾದ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಕೀರ್ತನವೆಂದು ಅನಿಸಿತ್ತು. ಅವನೆಲ್ಲಾದರೂ ಯೋಚನೆಯ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನೆಂದರೆ ಈ ಗುಣಗಾನದ ಒಳ ಉದ್ದೇಶ ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆದು ತಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆ ಮುಗಿದೇಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಅಂಜಿದರು.

ದೇವತಾ ಮಹಾಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಕಾರ್ಯಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದರು. ನಾರಾಯಣನ ಇಚ್ಛೆ ವಜ್ರಕಠೋರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಆಗಲೇ ಹಿಮಾಲಯದ ಒಂದು ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಮಹಾಸಭೆ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ದೇವತೆಗಳು ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿದ್ದರು. ಉಚ್ಚ ದೇವತೆಗಳು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಣೆ

ಯನ್ನು ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆಗಳ ಸೆರಗಿಗೆ ಗಂಟುಹಾಕಲು ಹವಣಿಸಿದರು. ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆಗಳು ತಿರುಗಿ ಇದೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನೀವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸೆರಗುಗಳನ್ನು ಕೊಡವಿಕೊಂಡರು. ಪರಸ್ಪರ ಶಬ್ದವಿನಿಮಯವಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಾರಾಯಣನ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದರು. "ಇದು ಅಣು ಬಾಂಬು" ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. "ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯ" ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ದೂರಿದರು. ಒಬ್ಬ ದೇವರಂತೂ "ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತರು ಬೇಕು ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂದು ದುರವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ನೀವು ಮಾತ್ರ ಪಾರಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರುವೆವೆಂದರೆ ನಾವು ಕೇಳುವವರಲ್ಲ" ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನೇ ಆರೋಪಿಸಿದಾಗ ಇಡಿ ಸಭೆಯೇ—ನಾರಾಯಣ ಸಹಿತವಾಗಿ—ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ದೇವದೇವನು ತನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಲವಮಾತ್ರವೂ ಕದಲಲಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೇ ದಿವಸ ದೇವತಾ ಮಹಾಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಕಾರ್ಯಸಮಿತಿಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ವಾಯುದೇವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ 'ತ್ರಿಲೋಕ ನ್ಯೂಸಿ'ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊಹಾಪೋಹ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೋಲಾಹಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತುಮುಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿತು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧಿಪತ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ವಿವಿಧಲೋಕಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಬ್ಬರೂ ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಚಾಲನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವೈಕುಂಠಸುದ್ದಿಗಾರ ಬರೆದಿದ್ದನು. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ವದಂತಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. "ಈ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾರಾಯಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ೨೮ ಸಲ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನು ನಾನು.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಾರಾಯಣನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕೂ ಮುಖಗಳಿಂದ ಸಾರಿದ್ದರೆ, ವಾಯುವು ಕೆರಳಿ "ದೇವತಾ-ಗಣದಲ್ಲಿ ನೀನೂ ನಾನೂ ಸಮಾನರು. ವೇದಾಭ್ಯಾಸಜಡನಾದ ನೀನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ. ನಾನಾದರೋ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರತಿ ಅವತಾರದೊಡನೆ ಅವತರಿಸಿ ಅನಂತ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಅವನ ಕಾರ್ಯ-ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹೆಣಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವನಿಗಾಗಿ ನಾನು ಮಂಗ-ನೆನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನಿಗಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನವೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹಕ್ಕು ಸೇವೆ ಯಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ನೀನು ಹೇಗೆ ಆಳುವಿಯೋ ನೋಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಗುಡುಗು ಹಾಕಿದ್ದನಂತೆ. "ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ದೃಶ್ಯದಿಂದ ಮರೆಯಾ-ದೊಡನೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಬಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ" ಎಂದು ಆ ವರದಿಗಾರ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದನು. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಪರಸ್ಪರರ ವಿರುದ್ಧ ಸಹಿಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ ರೆಂದು ಸಣ್ಣಾಗಿ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಹೊರಟಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಾವು ಯಾವ ಗುಂಪನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರಿಯದೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದರಂತೆ.

ದೇವತಾಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ದಿನದ ಭಾಷಣಗಳು ಬೇರೆಯೇ ರೂಪ ಧರಿಸಿದ್ದವು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬ್ರಹ್ಮನ ಕಡೆ ಇರುವ ಖಾತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ವಾಯು-ವಿನ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಕೇಳಿಬಂದರೆ ವಾಯುವನ್ನು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಟೀಕಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಡುವೆ ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತೆಗಾಗಿ ಕೂಗೆಬ್ಬಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ಈ ಗುಂಪಿನ ಹಿಂದೆ ಅಗ್ನಿಯ ಕೈವಾಡ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ವವಿದಿತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮ ವಾಯು ಇಬ್ಬರೂ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಒಮ್ಮತವಾದುದು ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. "ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆದಿದೆ" ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಿಯಾದ ವಾಯುದೇವನು "ನೀವು ಬೆಂಕಿಯೊಡನೆ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ಹೇಳಿದನು. ಎರಡನೇ ದಿನದ ಸಭೆಯು ಹೀಗೆ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಚ್ಚಾಟದಲ್ಲಿ ತುಮುಲದೊಡನೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮ ವಾಯು ಅಗ್ನಿ ಮೂವರೂ ಸಮಬಲರಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ರಭಸದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ನಡುರಾತ್ರಿ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದ್ದ ಡೇರೆಯ ಬಳಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಧರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟನು. ಅಗ್ನಿಯು ವಾಯು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಇಬ್ಬರೊಡನೆಯೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮೂರನೇ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಸಭೆಯು ವ್ಯಗ್ರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿಯು ಕಡೆಗೂ ವಾಯುವಿನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಂತರ ಯಾರು ಲೋಕನಾಯಕನಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮತದಾನ ಅಂದು ಆಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿ - ವಾಯು - ಆಕ್ಸಿಸ್ಸು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿತ್ತೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಗೆಟ್ಟರು. ಮತದಾನ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂದು ವಿಶ್ವಸನೀಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿತ್ತು.

ಬ್ರಹ್ಮನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ವಾಯು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಎರಡು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳು ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಚರ್ಚೆ ಪೈಶಾಚಿಕ ರಭಸದಿಂದ ಸಾಗಿತ್ತು. ಮತದಾನ ನಡೆಯಲು ಇನ್ನೇನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಉಳಿದಿತ್ತು— ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ದಿನದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಅವನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವೇದಿಕೆಯನ್ನೇರಿ ಬಂದನು. "ಮಿತ್ರರೇ, ನಾನು ನಿವೃತ್ತನಾಗಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ಬ್ರಹ್ಮ "ಹೂ" ಎಂದ……

ಭಾರತದ ಕೃಷಿಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿದೆಯಂತೆ. ಇದೂ ಸರಕಾರದ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ ಹಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಹೂವೇ ಆಗುತ್ತದೋ ಏನೊ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಚಾರಶಾಖೆಯ ಹೂಮಾತು ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವೆನೆಂಬುದು ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹೊತ್ತ ಹಾಗೆಯೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶವಾದರೂ ಪುಷ್ಪಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಭಾರತ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಜೀವಾಳವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿನ ದೇವರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಹೂವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ,

ಕಿಸಕಾರದ ಹೂವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಂದಾರಪುಷ್ಪದ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಷ್ಪವನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚುವ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮಗೆ ದುರ್ಗಾ-ದೇವಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಕಿಸಕಾರ, ದಾಸವಾಳ, ಕಿಂಜಲ್ಕ ಮೊದಲಾದ ರಾವುಗೆಂಪು ಹೂಗಳನ್ನು ಒಯ್ದು ಅವಳ ಮುಂದೆ ಚೆಲ್ಲಿರಿ. ಕ್ಷಿಪ್ರಪ್ರಸಾದ-ನಾದ ಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಿಳಿದಾಸವಾಳದಂಥ ನಿರ್ಗಂಧ ಕುಸುಮವನ್ನಾದರೂ ಸರಿ, ಒಯ್ದು ಶಿವಲಿಂಗದ ತಲೆಯಮೇಲೇರಿಸಿ. ಮಹಾ-ದೇವನಿಗೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರವೆಂದರೆ ಜೀವ, ನಿಜ; ಆದರೆ ಪುಷ್ಪಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ಒಲ್ಲದ ಸರಕುಗಳಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಂಗಳಂತೆ ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚುನಾಯಿಸಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಅವನು ಸುಗಂಧವಿಲ್ಲದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನೂ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ–" ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ

ತೋಯಂ "–ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ನಿಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು. "ಫುಲೇರ ಮಂತನ ಕರಿ ಆಮಾದೇರ ಜೀವನ "–"ನನ್ನ ಬಾಳನ್ನು ಹೂವಿನಂತೆ ಮಾಡು" ಎಂದು ಕವೀಂದ್ರ ರವೀಂದ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಜೆಯವರಿಗೆ "ನಾಗರ ಹಾವೇ ಹಾವೊಳು ಹೂವು." ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ "ಹೂ" ಎಂದು ಉಸಿರಂ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಹೂ ಹುಟ್ಟಿತಂ. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯಂ ಮಂದ್ದು ಮುದ್ದಾದ ಹೂಗಳ ಹೆಸರುಳ್ಳ ರಾಣಿಯರ ಮಾಲೆಯನ್ನೇ ಭರತೇಶನಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದ್ದಾನೆ! ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿದೆ-ಯೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದರ ಅತಿರೇಕದಿಂದ ನಾವೀ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ತಾಳಿದ್ದೇವೋ ಏನೋ! ಯಾವ ದೇಶದವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಹೂಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ? ಇಷ್ಟು ಕಮಲೆಯರು, ಕಮಲಾಕ್ಷಿಯರು, ಕುಮುದೆಯರು, ಮಾಲತಿಯರು, ಪುಷ್ಪಾಗಳು, ಅಶೋಕರು, ಸರೋಜರು, ಮಾಲಿನಿಯರು, ಚಂಪಕೆಯರು, ಗುಲಾಬಿಯರು, ಮಾಧವಿಯರು ಬೇರಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಲ್ಲರು? ಇಲ್ಲಿ ಹೂದೋಟ-ಮಾಡುವವನು ತೋಟಗಾರನಲ್ಲ, "ಮಾಲಿ"—ಹೂಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟುವವನು. ಇಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯಾದ ನಾರಿ ಕಮಲಮುಖಿ, ಕಮಲ-ದಲನೇತ್ರೆ, ಚಂಪಕನಾಸಿಕೆ; ಅವಳ ಕೈ ಇಲ್ಲಿ ಕರಸರೋಜ, ಅವಳ ಪಾದ ಕೂಡ ಪಾದಕಮಲ; ಅವಳು ನಸುನಕ್ಕಾಗ ಅದು "ಮುಗುಳು" ನಗೆ. ಬಾಹ್ಯಾಂಗಗಳಷ್ಟೇ ಪುಷ್ಪಮಯವಲ್ಲ, ಅಂತರಂಗಗಳೂ ಪುಷ್ಪಾತ್ಮಕ. ಹೃದಯಪದ್ಮ. ಪ್ರಪಂಚದ ಭೋಗಗಳಿಂದ ದೂರ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಳು ಬಿಡಲಾರವು. ಅವರು "ಸಹಸ್ರಾರ-ಪದ್ಮ"ಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.

ಹೂಗಳನ್ನು ಮಾಲೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾದರೂ ಎಷ್ಟು ವಿಧ! ನಾವು ಹೂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ; ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಹೂಗಳಿಂದ ಉದ್ದವಾದ ಮಾಲೆ ರಚಿಸುತ್ತೇವೆ; ನಾವು ಹೂಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುತ್ತೇವೆ; ಅಂದರೆ

ಅರಳಿದ ಹೂಗಳ ತೊಟ್ಟಿನ ನಾಳದ ಮೂಲಕ ಸೂಜಿಯಿಂದ ದಾರ ಹಾಯಿಸಿ ಮಾಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹೂಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತೇವೆ; ಅಂದರೆ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಉಡಿದಾರ ನೇಯ್ದಂತೆ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ದಾರಗಳಿಂದ ಹೆಣೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿ ಹೂವಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ತರದ, ಯಾಕೆ ಹಲ ತರದ ಮಾಲಾಪದ್ಧತಿ. ಅರಳಾದರೆ ಬೇರೆ, ಮೊಗ್ಗಾದರೆ ಬೇರೆ, ಮುಗುಳಾದರೆ ಬೇರೆ, ಸಣ್ಣದಾದರೆ ಬೇರೆ, ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಬೇರೆ, ಗಟ್ಟಿ ಹೂವಾದರೆ ಬೇರೆ, ಮೆದುವಾದರೆ ಬೇರೆ.

ಮತ್ತೆ ಹೂಗಳಿಗಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದು ಹೆಸರುಗಳು! ಕರ್ಕಶವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕಮಲ, ಕುಮುದ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ, ಮಂದಾರ, ಮಾಲತಿ, ರೆಂಜೆ, ಅಶೋಕ, ಪಾರಿಜಾತ, ಶೇಫಾಲಿ, ಸಂಪಿಗೆ..... ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಹೂವಿನ ಸುತ್ತ ಎಂಥೆಂಥ ಕಥೆಗಳು. ಆಖ್ಯಾನಗಳು! ಕಮಲವನ್ನು ಕವಿಗಳೂ ಪುರಾಣಿಕರೂ ಸೇರಿ ಅಮರೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಪಾಲದಾಸರು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಿ— "ಕಮಲಮುಖಿಯೆ ಕಮಲಾಲಯೆ, ಕಮಲೇ, ಕಮಲಾಕ್ಷಿಯೆ, ಕೋಮಲೇ, ಕಮಲನಾಭನ ಪಾದಕಮಲಯುಗಳಮಧುಪೆ, ಕಮಲಜಜನನಿಯೆ, ಕಮಲಮಿತ್ರಸುಪ್ರಭೆ." ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಹೂವಿನ ಸುತ್ತ ಇಂಥ ಅದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸ ಪಡೆದಿರಲಾರದು. ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ; ಆದಿ ನಾರಾಯಣನ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಕಮಲವೊಂದು ಉದಿಸಿದ್ದೇ ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿಯಾಯಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನ ಉದಯವಾಯಿತು. ಕಮಲನಾಳ ಕೂಡ ಕಥೆಯ ಬೀಳಲಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನು ಅದರೊಳಗೆ ಅವಿತು ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಕಮಲಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ಬಾಂಧವ್ಯ. ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿದರೆ ಅದು ಅರಳುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದರೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕಮಲ–ಸೂರ್ಯರ ಈ ಮೈತ್ರಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕವಿಗಳ ಅಲಂಕಾರ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಮದವೇರಿ ನರ್ತಿಸಿದೆ. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ತುಂಬಿ ಕಮಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಧುವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ. ಕಮಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು ಮಧುಪಾನದಲ್ಲಿ

ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ತುಂಬಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋಗದೆ, ಹೂವಿನೊಳಗೆ ಸೆರೆ-ಯಾಯಿತು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಇನ್ನೇನು ಸೂರ್ಯ ಮೂಡುತ್ತಾನೆ, ಸೆರೆಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತುಂಬಿ ಆಶಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಆನೆಯೊಂದು ಬಂದು ಮುಚ್ಚಿದ ಕಮಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿ ಹಾಕಿತು, ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಯೊಬ್ಬನ ಕಲ್ಪನೆ. ಕಮಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾರತೀಯ ಕವಿಗಳು ಕಟ್ಟಿದ ಅಮೋಘ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವಾದೀತು.

ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಯುದ್ಧವೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸತ್ಯಭಾಮೆಗೆ ಅದನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಕೃಷ್ಣ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೂಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ದುರ್ಬಲವಾದ ಪಾರಿ-ಜಾತ ಭೂ-ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮರ್ತ್ಯರಾದ ನಮಗೆ ಇಂದು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಜೆ ನಸುಗಂಪಿನೊಡನೆ ಅರಳಿ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಗುಳಿ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಹವಳದ ಕೊಳವಿಗಳ ಸಂಗಡ ಛತ್ತರಳಿನ ರಾಶಿಯು ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುವ ಈ ಹೂಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಏನು ಮರುಳಾಗಿದ್ದಾರೋ. ರವೀಂದ್ರರ ಪ್ರೇಮಿಕೆ ಪ್ರೇಮಿಯ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, "ಆಮಿ ಪೇತೇಛಿ ಶೇಫಾಲಿ ಮಾಲಾ" ನಾನು ಶೇಫಾಲಿ (ಪಾರಿಜಾತ) ಮಾಲೆಯನ್ನು ನೇಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಡಾಲಿಯಾ ಹೂಗಳ ಈ ಯುಗದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳ ಈ ಶೇಫಾಲಿಪ್ರೇಮ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇನೋ.

ಒಬ್ಬ ದೇವ ಹೂಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದೇವರು ಹೂಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಹೂಗಳ ಮೊಗ್ಗೆಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ತನ್ನ ಕೋಮಲ ಪುಷ್ಪಾಯುಧವನ್ನು ಅವನು ಮಹೇಶ್ವರನ ಪಿನಾಕಕ್ಕೆ ಎದುರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಯಿತು, ಆದರೆ ಕೊನೆಗೂ ಅವನೇ ಗೆದ್ದ. ಇಂದಿಗೂ ಅವನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನಾವು ಸುಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಭಸ್ಮರಾಶಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿ ಏಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ಅವನ ಬಾಣಗಳಿಂದಲೇ ಇಂದು ಮಾನವ ಕುಲವು ಒಂದು ಜೋಡಿಯಿಂದ ೧೨೫

ಕೋಟಿ ಜೋಡಿಗೇರಿದೆ. ಭಾರತೀಯರ ವಿವಾಹಗಳು ಹೂಮಾಲೆ ಹಾಕು-ವುದರ ಮೂಲಕ ಜರಗುವುದು. ಪುಷ್ಪಕ್ಕೂ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಬಲವನ್ನೊದಗಿಸಿದಂತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹೂಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿಹ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪುಷ್ಪ-ಧನ್ವನ ಪ್ರಭಾವ ತಗ್ಗಬಹುದೋ ಏನೋ.

ಮಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟೂ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಬೆಂಕಿಗೂ ಹೂವಿಗೂ ನೀವೆಂದಾದರೂ ಹೊಂದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಬೆಂಕಿಗೆ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಸೂರ್ಯನೋ ಅಂಶುಮಾಲಿ–ಕಿರಣಗಳ ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದಾತ. ರಸಿಕರ ದೇವನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ವನಮಾಲಿ: ಹೂಗಳನ್ನೂ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಿ ಹೆಣೆದ ಮಾಲೆಗಳು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯ.

ನೀವು ಜನ್ನನ ಯಶೋಧರಚರಿತೆ ಓದಿದ್ದೀರಾ? ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೌತುಕದ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಸರು ತಾವರೆಯ ದೇಟು ಸಹಿತ ಮೊಗ್ಗೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ "ಲೀಲಾಕಮಲ"ದಿಂದ ಯಶೋಧರನು ರಾಣಿಗೆ ಮೆತ್ತಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ರಾಣಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಕೋಮಲತೆಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆ? ಆದರೆ ಅವಳ ವಿಟ – ಆನೆಮಾವುತ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಅವಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಬಡಿದಾಗ ಏನೂ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲಂತೆ. ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನ ಕೊರಡೇಪೆಟ್ಟೂ ಗಂಡನ ಪುಷ್ಪತಾಡನಕ್ಕಿಂತ ಅವಳಿಗೆ ಮೃದುವೆನಿಸಿತ್ತು!.... ರಾವಣ ಕ್ರೂರ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವನೂ ಪುಷ್ಪಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಒಯ್ದು ಅಶೋಕವೃಕ್ಷಗಳ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೇಶರಮಯವಾದ ಈ ನಸುಗೆಂಪು ಹೂಗಳ ಗುಚ್ಛಗುಚ್ಛವೇ ವೃಕ್ಷದ ಮೃದುವಾದ ಅರೆಕೆಂದು ಚಿಗುರುಗಳ ನಡುವೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಅಶೋಕ ಪಂಚಬಾಣನ ಬಾಣಗಳ ಲ್ಲೊಂದು. ಸೀತೆಯ ಕಲ್ಲೆದೆಯನ್ನು ಈ ಕಾಮಬಾಣವಾಯಿತ ಪುಷ್ಪವಾದರೂ ಭೇದಿಸಿ ಅವಳ ಒಲುಮೆ ತನಗೆ ಸಂಗಡಿಸೀತೆಂದು ರಾವಣ ಬಗೆದಿದ್ದನೋ ಏನೋ. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಕವಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಅದು ಅಶೋಕ

ವನ; ಅಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಶೋಕಾಕುಲಿತ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸ-ಬೇಕಾಯಿತು.

ಹೂವಿನೊಡನೆ ಹೆಣೆದ ಕವಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತಿ ಕಟು-ಮಧುರವಾದದ್ದು ಇಂದುಮತಿಯ ಮರಣ ಪ್ರಸಂಗ. ಆಕೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಹೂ-ಮಾಲೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಳಿದಾಸ ಬರೆದ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳು ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದ ಅದ್ವಿತೀಯ ರತ್ನವೆಂದು ನನ್ನೆಣಿಕೆ, ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ಅಥವಾ ಮೃದು ವಸ್ತು ಹಿಂಸಿತುಂ
ಮೃದುನೈವಾರಭತೇ ಜನಾಂತಕಃ

ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಯಮ ಮೃದುವಾದ ಆಯುಧವನ್ನೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೇನೋ!

ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ ಪ್ರಕಾಶನ

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಹರಟೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾತಾಗಿಬಿಟ್ಟವೆ. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು 'ಕರ್ಮವೀರ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಹರಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೦೦ ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವರ ಹರಟೆಗಳನ್ನೋದಿ ನಗದಿದ್ದರೆ ನಗದಿದ್ದವನಲ್ಲೇ ಏನೋ ದೋಷವಿದೆ, ಹರಟೆಯುಲ್ಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಅವರಿಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ಗುರು ಗಂಭೀರ ವಿಷಯುವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಕಾಗದದ ದೋಣಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಹರಟೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ರಾಮಾಯಣದ ವರೆಗೆ, ಗೌಳಿಗನಿಂದ ಗಣೇಶನ ವರೆಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ವಿಷಯುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಗೆಯ ತೆರೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಎದುರಾಗುವ ವಿಷಯುಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಗೆ ಅಡಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅವರ ಹರಟೆಗಳನ್ನೋದಿದಾಗ ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. . . . .

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು 'ಕರ್ಮವೀರ', 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಗಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಹರಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಸಂಕಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ, ರೋಷದಿಂದ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದ ಮುಖಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಣಾಂತ ನಗೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಿಸಬಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕವಿದು . . . .

PRAHAR: Langulacharya is one of the foremost humorist in the Kannada language. His sketches, mostly published in Karmaveer Weekly, have a bewildering variety and incisive penetration. A few of his finest humorous articles are collected here. . . . . .

LOKA SHIKSHANA TRUST PUBLICATION